

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Incipit sextus liber decretalium

Bonifatius <VIII., Papst>

Uenecis, 6.XI.1484

Incipit [liber] tertius. De vita et honestate clericorum.

[urn:nbn:de:bsz:31-321570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-321570)

dicium parat quominus uetera iura repeti possint ut hic. alias enim quid p
desset super diffinitua appellasse?

a Non parat. sicut est videre in dilatorijs uel in condemnationibus expensa
rum super eo q in exceptione succubuit: uel propter aliam causam similem.

b Del. repete: super eo quod no.

c Appellatur ab ipsa. Quid

si lata tali interlocutoria iude

statim uult pcedere in causa

petit pars contra quam lata

est interlocutoria non proce-

di infra. x. dies. ut dliberet an

ab ipsa interlocutoria appel-

lare uelit necne: querit an sit

audienda. Et uidetur q sic:

q: beneficiu iuris ec. xxviii.

di. de his. j. de reg. iu. indul-

tum: cu3 suis concoz. ad hoc

optie facit. ij. q. vi. anterioru

vbi dicitur q. x. dies dantur

ad appellandu. vt liceat infra

ipsam spatium plenissime de

liberare. an appellandum ei

sit uel quiescendum. sed iste

litigando t pcedendo super

principali sic plenissime deli-

berare non potest. So. dico

q non est audienda t hoc no.

guil. in spe. ti. de ap. s. restat

uideri in fi. t est eius ratio: qz

quo ad iudicem non transit

in rem iudicatam sententia:

t ideo cum possit eam reuo-

care: non omittat processum

t in hoc dicit in priuata sua

examinatione omnes recto-

res bono. concoz. dalle. t vi-

de euidentes rationem. si co-

trarium dices nunq esset litium finis. in qualibet enim interlocutoria ter-

mini assignatide uel iudicis actu diceret pars quiescatis per. x. dies ut delibe-

ret an uelim appellare. qd esset absurdum.

d Interiectam. intelligo etiã si infra. x. dies a die ipsius interlocutorie a dif-

finitua fuerit appellatum ppter rationes quas dixi. s. in glo. hoc dicit in pñ

capio.

e Reuocari. iudex ergo in quem ex appellationis uirtute principale negoci-

um transit. de his que principale non impediunt introumittere se non debet.

f Clerici. clericus ioculator ano uel tertio monitus no desistens ipo

iure pdit privilegium clericale. Et emanauit ad declaratione t ap-

probationem eoz que de quadã equitate dicebat host. s. de sen. ex.

perpendimus. in summa eo. ti. s. quis possit. ner. quid. t dicebat bo-

num esse si papa hoc determinaret t tempora limitaret.

g Dignitati. Nota q clericatus est dignitas. ad idem. iij. di. deniqz. vbi de

hoc. t de de. no. resi. c. ij. Si ergo detrahunt dignitati merito privilegiu per-

dere debent. quod non persone sed dignitati pfertur. ut. s. de fo. compe. si di-

ligenti. t de sen. ex. contingit.

h Ioculatores. quasi ioci lat ores in publicum. s. eo. ti. cum decorem. faciunt

enim spectaculum ppij coporis. ad hoc. ff. de his qui no. in fa. l. ij. s. fi. in oc-

culto tamen uel infirmitatis uel alterius honeste rei causa. aliquid ioci facei

non reprobat. t facit quod no. io. de citarijs t bis qui uarijs ytuntur in

strumentis. lxxvi. di. donare in. i. glo.

i Goliardos. vulgare gallico. io. an.

k Bufones. vulgare tuscoz. io. an.

l Annum. ad hoc. j. de here. cu3 contumacia. s. de regula. statumus in an.

de sanc. epi. s. interdicitur. col. ix. t hoc est ius nouu. cu alias nisi monitide

trina premissa fuerint incorrigibiles inuenti non perdant privilegiu clerica-

le. ut. s. de sen. ex. in audientia. t. c. contingit. ij.

m Ignominiosam. ff. de his qui no. in fa. l. ij. s. ignominiose. t. s. fi. cu ergo

talibus ignominiosis artibz clerici intender no debeãt t mimis ioculatoribz

t histrionibus. s. e. clerici. i. rñso. multo minus ea exercere debet. ad h. xliij.

di. non licet. ubi dicitur q non licet clerico tabernam ingredi multo min⁹ te-

ner. utilitas ergo vite tales non patitur privilegio gaudere. C. de adul. que

adulterium in fi. s. de apost. c. i. xlvj. di. clericu scurilem. ne de. uel. mo. c. ij.

n Breuiozi. Nota infra annum dici breue tempus. post annum longum uel

uetus. ad hoc. xxxv. q. viij. c. i. vbi de hoc. t. s. de ner. sig. quid per nouale.

o Moniti. hoc de ueteri iure. Sed per quem monebuntur? Sic q per suu

prelatum uel iudicem. ut. s. de sen. ex. in audientia. ibi si a prelatu suis ec. t

c. cõtingit. ij. ibi si a te tertio.

p Carcant. repete ipso iure.

q Omni. hoc dicit qz multiplex est clericorum privilegium. quod dic ut dixi

s. de biga. altercationis. ubi est idem uerbum.

r Clerici. Si clericus coniugatus ferat habitum t tonsuram clerica

li privilegio gaudet. alias non t fuit tracta de fine cuiusdam extra

uagantis que incipiebat ad quorundam. Et emanauit ad declara-

tionem eorum que no. xxij. di. clerici in. i. glo. t. c. ti. ioãnes. io. an.

Abi uero interlocutoria super eo. p

fertur quod non parat p̄iudiciu

negocio principali: uel iudicium

nullum reddit: nisi fuerit appella-

tum ab ipsa per appellationez a dif-

finitua postea interiectã grauamẽ

illatuz nequaquam poterit reuoca-

ri. **B**onifacius octauus.

Explicit secundus. Incipit tertius.

De uita t honestate clericorum.

Clerici qui clericali or-

dinis dignitatẽ no modi-

cum detrahentes se iocu-

latores seu goliardos fa-

ciunt aut bufones si p̄ anũ artẽ illam

ignominiosã exercuerũt ipso iure

si aut tpe breuiozi t tertio monitõ

no respuerint: careant omni pri-

uilegio clericali. **B**oni. octauõ.

De clericis coniugatis Rubri.

Clerici qui cum uicis t

uirginibus contraxerunt

si tonsuram t uestes defe-

rant clericales priuilegiũ

Conici. q: si bigami essent omni privilegio clericali exuti cent

nec possunt etiam portare tonsuram. s. e. l. de biga. altercationis.

Conici. secus si cum corruptis uel uicibus contraxissent: t

cas cognouissent. ut. xxxij. di. valentino. t rationem quare uirgi-

nitatis in mulieribz requirat quo ad h potu q in uiro: que de biga

mis debitu i gl. pe.

Contraxerunt

Nota p̄ opinioẽ

bugo. t host. q mu-

lier debeat esse de-

sponsata in uirgin i

tate. unde si primo

deslorauit quis mu-

lierem t postea cu3

illa contraxit no vi-

detur qz promoue-

ri possit. ad h. xxx.

q. v. qis vbi s. h. t

xxxij. di. neo. Pre-

terea carnis comix-

tio conformitatem

õsignat humane di-

uincqz nature. que

per incarnationis

mysterium fuit in

utero uirginali. cõ-

tracta. opozt ergo

qz summatio que

illud designat fue-

rit facta in utero y-

ginali qz si ante illã

corrupt esse no po-

test. t bene facit ad

hoc. xxxij. di. mari-

tum. Sed contrari-

um credo fm tãr.

t gos. qui hoc no. i

summa huius tit. de biga. s. item quid si quis. licet Ber. contrarium

not. de cleri. coniuga. sanc. t Bar. brix. in questione dominicali q

incipit. quis cognouit uirginem. t Ber. s. de biga. debitum in glo.

ylt. tum quia non diuisit carnem suam in plures. ut ibi. tum quia se

quens matrimonium fingitur p̄cessisse. ut supra qui si. sunt legitr.

tanta.

Cestres. xxi. q. iij. omnis iactantia: t per totam questionem t. s.

de vi. t bone. cleri. clerici.

Canonis. xvij. q. iij. si quis suadente.

Clericalis. huius ergo fauori clericus renunciare non potest. de

sen. excom. contingit. j. de foro compe. si diligenti. Sed nunquid ta-

lis clericus si habebat rescriptum ad uacaturam antequam contra-

beret. mortua tali uxore si postea uacat illa p̄benda. potest illã pe-

De vna p[ro]p[ri]e d[omi]ni
De l[ib]er[ati]o[n]e p[ro]p[ri]e
De r[ati]o[n]e p[ro]p[ri]e
De p[ro]p[ri]e d[omi]ni

Distributio[n]es. s. de preben. licet.
Annualia. vt. s. de ver. sig. olim.
Conualia. s. eo. dec. etero.
Presentes. quid enim prodest presentia in loco ex quo diuinis n[on] adsum p[ro]pter que sunt beneficia constituta.

Improbantes. licet igitur de p[ro]p[ri]e tudine corpus prebende d[omi]ni possit absentibus. qui diuinis non interfut[ur] s. de cons. cu[m] m[er]ito secus in distributi onib[us] quotidianis vt hic.
Ipsarum. cathe dralium uel collegi ararum.
Affuerint. Ad q[ui]s impetrat q[ui] in absentia perci piat p[ro]u[er]sus suos ac si p[re]sens esset. dispensatio bec facit eum reputari p[re] sente. sed non p[ro] it[er]essente diuinis officijs. sed si p[re]s ens esset officijs non it[er]esset[ur] has distri butiones non perci peret ut hic. ergo nec dispensationis rigore p[er]ciperet. s[ed] si diceret in gra tia q[ui] p[er]ciperet ac si p[re]sens esset et di uinis officijs inter esset. tunc secus r[ati]o ne p[re]dicta. sit igit[ur] impetrans in hoc cautus vt fm hanc formaz impetret si potest.

Ordinationem vtputa q[ui] tantu[m] de tur ei qui intererit in missa. et tantu[m] ei qui intererit in ma tutino. et sic de sin gulis horis.

Infirmas. que a celebrati[one] diuinor[um] excusat. ut. s. de p[re]ben. si gnificat[ur]. alias clerici ad o[mn]es horas tenentur. quod dicitur. s. de ce lebra. m[is]s. c. i.

Utilitas. bec duo solent dispensationem inducere. s. de preben. exposuisti. Et signatur huic co[n]tra. s. e. li. de elec. cu[m] no[n] deceat. vbi il li qui p[ro]sequunt[ur] utilitatem ecclesie et distributiones no[n] p[er]cipiunt So. canonici non tenentur eas talib[us] p[re]cedere ut ibi. t[ame]n si co[n]cesserint illi no[n] tenent[ur] ad restitu[ti]o[n]em vt hic. Alij dicit[ur] hoc locu[m] in p[re]s[en]tibus illud in absentib[us]. ut p[re]s[en]tes qui p[ro]sequunt[ur] utilitatem ecclesie distribu tiones p[er]cipiant. absentes non ut ibi. p[ri]mu[m] credo.

Suas. s. bis ergo no[n] p[ot] fieri elemosina. q[uo]d dicitur no. xliij. q. v. in summa. et. s. de deci. ex transmissa. Quid si illi quor[um] lucro p[re]di ca debebant remittat[ur] nunquid est canonic[us] absolutus. satis videt[ur] q[ui] sic. m[is]s. de re. di. s. per traditione[m] cu[m] hic no[n] sit addit[us] remissio[n]e no[n] p[ot]esse. ut. s. de rescrip. statutu[m]. s. ante pe. et. j. d. cens. exigit in si.

Reciperit. dicit[ur] quida[m] eti[am] in p[re]teritu[m] ut sic constitutio ista p[re] terita co[n]p[re]h[en]dat. maxime cu[m] videat[ur] ius antiquu[m]. s. de p[re]be. licet. Sed d[omi]ni credo. tu[m] ex eo q[uo]d supra dixit statuim[us]. tum ex eo q[uo]d dicit[ur] hic p[ro]tra hanc nostr[am] p[ro]stitu[ti]o[n]em et. s[ed] qui ante hanc p[ro]stitu[ti]o[n]em recepit co[n]tra hanc co[n]stitu[ti]o[n]em no[n] recepit. q[ui] pena legis ex t[em]p[or]e le gis. xxxij. q. iij. dixit fara. p[re]terea s[ed] statutu[m] esset has distributioes solu[m] his qui diuinis interfut[ur] officijs dari no[n] tam[en] erat expresse sta tutu[m] p[ro]p[ri]e d[omi]ni no[n] valere. Item nec pena addita q[uo]d facit con stituo[n]e bec. Sed quid dices de ecclesijs que no[n] habet aliquo modo distinctas prebendas. s[ed] tantu[m] singulis dieb[us] dan[ti] cuilibet p[ro] victu tot libe panis tot mensure vini: et sic de singulis. Credo q[uo]d de illis no[n] loquat[ur] decre. cu[m] ille potius sint prebende q[uam] distributioes. alias ess[et] canonica siue prebenda in talibus ecclesijs. q[uo]d esse. no[n] debet. i. q. iij. si quis. s. de preben. relatum. et hoc optime p[ro]bat iudicio meo decre. de ver. sig. olim certu[m] eni[m] est q[uo]d quotidiane distributioes no[n] dan[ti] abibit[ur] eti[am] in theologia studentib[us] uel p[ri]uilegiatis. ut in p[re] di. decre. licet. et tam[en] in talib[us] ecclesijs dan[ti] tales p[ri]uilegiatis ab

qua canonici et alij b[en]eficiati seu cle rici cathedraliu[m] et aliaz collegiata ru[m] ecclesiaz distributiones quoti dianas: que alias manualia bene ficia seu uictualia nu[m]cupantur: et tantu[m] residu[m] tribuunt: qualitercu[m]q[ue] in ciuitatib[us] seu alijs locis in quibus ipse consistit ecclesie sint p[re]s[en]tes s[ed] diuinis officijs no[n] interfut[ur] ex inte gro p[ro]cipiat: ac si p[ro]tinue ipsis eccle sijs in eisdem officijs deseruirent pe nitus improbat[ur] statuimus ut di strictiones ipse quotidiane in qui buscu[m]q[ue] rebus p[ro]sitat: canonicis ac alijs beneficiatis et clericis ecclesi aru[m] ipsaz qui eisdem officijs in ipsis ecclesijs affuerint: tribuunt iuxta ec clesie cuiuslib[et] ordinatione[m] r[ati]o[n]a bitem iam factam seu etiam faciend[am] Qui uero aliter de distributio[n]ibus ipsis quicquid receperit: exceptis il lis quos infirmitas seu iusta et r[ati]o[n]a bilis corporalis necessitas aut cuius dens ecclesie utilitas excusaret: re ru[m] sic receptaz dominium non ac quirat nec faciat eas suas: imo ad omnium restitu[ti]o[n]em: que p[ro]tra bu iusmodi nostram constitu[ti]o[n]em re ceperit teneatur. **D**e distribu tionibus etiam p[ro] defunctoru[m] an niuersarijs largiendis idem decer nimus obseruad[um]. **R**e. iij.

De prebendis et dignitatibus. **A**cepti regiminis nos cura sollicitat: ut utilitati bus subiecto[rum] in illis p[re]cipue per quas anima

sentib[us]. ut in p[re]dic. decre. olim qui uerus est beere. intellect[us]. alias nulla ibi esset decre. ratio. nisi q[ui] ita placuit pape. et ad hoc facit quod no[n]. Ver. in p[re] dicta decre. licet de preben. plus dico q[uo]d in ecclesijs in quibus sunt distincte p[re] bende. et postea est mensa cois grossa. et postea distributioes: solu[m] in his distri butio[n]ibus. et non in illa mensa grossa locu[m] habeat bec decre. et ita fuit p[ro]sultuz

rum saluti consulitur nunc nouoru[m] editione iurium nunc antiquorum innouatione sollicitate p[ro]uidere cure mus. **S**ane fuit olim per se. apo. p[ro]uide constitutu[m]. ut diocesani lo corum ad presentationem religio / sozum nullum ad aliquam ecclesia[m] recipiant. nisi tantu[m] ei de p[ro]uenti bus ipsi[us] ecclesie cora[m] eis fuerit af signatu[m]: unde iura episcopalia pos sint soluere: et congrua sustentatio nem habere. **U**eruz sicut nobis querela multorum frequens insinu at: religiosi exempti de p[ro]uentib[us] parrochialium ecclesiarum in qui bus ius obtinet patronatus: seu re ctorum presentatio pertinet ad eos dem: tantum percipiunt annuatim q[uo]d rectores ecclesiarum ipsaruz no[n] possunt de residuo commode suste tari et episcopalia iura persoluere: ac alia incumbencia eis onera sup portare: p[ro]pter quod sepe contin git q[uo]d no[n] iueniunt p[er]sone idonee que huiusmodi ecclesias uelint recipere Sicq[ue] frequenter minus idoneis co ferunt: ex quo pericula iminet aiaz. **P**os itaq[ue] uolentes super hoc salu bre remedi[u]m adhibere presentia de creto statuimus et m[an]damus p[ro]stitu tionem huiusmodi quod ad o[mn]es pa tronos ecclesiarum religiosos tam ex[em]ptos qua[m] no[n] ex[em]ptos et alios in uiolabiliter obseruari p[ro]suetudine p[ro]p[ri]a non obstante. **I**dem. **I**tem ecclesiaru[m] personatu[m] di gnitatu[m] alio[rum]q[ue] beneficior[um]

huius li. ad si. exordij.
Religiosor[um]. de monachis statutum fuerat. s. eo. de mo[n]achis. de alijs religio sis eadem ratione. id[em] dicebamus per decre. s. eo. auaricie. et. c. in lateran[ensi].
Assignatu[m]. quod per eos diuinu[m] augeri uel diminui non poterit. dicit ar chi. s. e. auaricie. et habent circa bec p[ro]uidere diocesani etiam quo ad exem ptos. vt in cle. de sup. neg. p[re]la. q[ui] regulares.
Soluere. hospitalitate[m] tenere vt in p[re]dicta. decre. de monachis et dicit ut ibi. et. xxxi. q. i. c. i.
Exempti. ecclesia tam[en] cu[m] populo non erat ibi exempta. alias non intro mitteret se episcopus. s. de p[ro]uile. quom[od]o. et de sup. neg. p[re]la. sicut hodie. se cus vt in cle. c. ii. q[ui] regulares.
Sustentari. forte dimittebant quarram quarte. i. sextamdecimam decima rum. s. eo. ii. extirpande. in p[ri]m. nolebant q[uo]d eis generarentur podagre. de co se. di. v. legimus quosdam. notauerunt autem Tan. et goff. et ber. s. eo. de mo nachis. q[uo]d si monachi hanc portio[n]em assignare nolent. elapsis sex mensibus episcopus ordinar[et] ecclesiam. allegant decre. de sup. neg. p[re]le. sicut hodie. diocesanus ad hanc assignationem faciendam statuet eis terminu[m] infra que[m] si non fiat. presentatum admitter[et] et postea faciet hanc assignatione[m] in qua ra xanda in pluri uel minora non debet excedere. quod dicit vt in cle. de iur[is] p[ro]p[ri]e tronatus vt constitutio.
Onera. hospitalitatis receptionis nuncio[rum] aposto. sedis. et similia. io. an.
Animarum. quarum regimen est ars artium. s. de eta. et qua. cu[m] sit. c. ii. no anima p[re]ciosior corpore. xii. q. i. p[re]cipimus. io. an.
Alios. clericos intelligo. q[ui] laici nihil percipiunt. s. de iurepa. p[re]terea. et sic etiam intelligitur. s. e. ii. extirpande in p[ri]m. io. an.
Constitudo[n]e. cum enim animabus sit periculosa. ut supra probatum est ergo extirpanda supra eo. extirpande de consue. c. vliio. et de hoc ibi plene. Joan. and.
Item ecclesiarum. beneficia vacantia in curia alius q[uam] papa conferre no[n] p[ot]est. quod si fecerit irrita est collatio.
Dignitatu[m]. quid de episcopatibus nu[m]quid co[n]p[re]h[en]duntur hac constitu tione: satis videtur q[uo]d non. quia ea que speciali nota sunt digna nisi specialiter

ecclesia bono[n]i. et hoc sonat uerbum quotidiane. et. s. duz dixit que tantum residentib[us] et. Sed quid dices ordina tio e[st] in ecclesia qui vadit ad talem horam tantum habe bit et. vadit canonic[us] ad ho ram principaliter p[ro] uenari o. nu[m]quid simonia co[m]mittit videt[ur] q[uo]d sic arg. de simo. su[m] nobis. et. c. sicut p[ro] certo. Co tra. s. de p[re]ben. significatum. So. die fm host. qui hoc no. de uer. sig. olim. q[uo]d tales non co[m]mittit ueram simonia[m] cu[m] nulla expressa pactio interce dat: peccat tamen grauit[er] et mentalem simonia[m] co[m]mittit et per penitenti[am] satisfaciunt s. de simo. tua nos. et. c. vlt.

Idem. s. q[ui] hi qui non in terfunt nil habeant et consue tudo contraria non valeat et recipientes sine iusta causa ad restitu[ti]o[n]em teneantur.

Acepti. ad p[ro]u[er]sus religio[rum] etiam exempto[rum] non debent in ec clesijs ipso[rum] rectores insti tui. nisi primo tantum eis de z assignetur. unde incumbencia onera subire possint et p[ro]grue sustentari. nec ualet p[ro]p[ri]a co[n]suetudo. Et diuide in quatu or partes. In prima arengat In secunda antiquaz consti tutio[n]em recitat. In tertia ip sius iuris transgressio[n]e. In quarta ponit reuocatio[n]em et extensio[n]em ipsius et contrari am consuetudinem danat. **A**nimarum. s. e. li. de co[n] st. c. ii. j. de sepul. c. i. **I**nnouatio[n]e. nu[m]c antiquo rum declaratio[n]e. s. e. in p[ro]e.

sti. ad hoc de ver. sig. cū tibi. Immo etiā interdū solū cathedralis cō
prehendit. ut de ver. sig. cum clerici. io. an.

¶ Includi. si. j. de sen. ex. q. periculosus. et hoc tenebat Cōpost. in
supradicta glo. Sed ber. et tan. videbatur tenere priū in predic. de
ere. accepimus. in glo. pe. Sed forte bonum habuerūt intellectum:

si ad casum decr. se
ritulerūt. i. in his q
primo erant obliga
ti puidere. obliga
uerat. n. se eps or
dines cōferēdo. ut
s. co. cū fm aposto
lū. ad finē puidere
vel i cathedrali uel
alia. lre igit ibi ipe
trate fuerūt littere
iusticie. sed hic de
lris gratie loquimur
vnde in hoc casu p
cōem formā in ca
thedrali uel alijs. p
uidef tenebit et sic
decre. illa loquatur
in suo casu. nec sit
correcta per istam
ad h. s. e. li. d. elec.
cum expediat.

¶ Extendit. quid
si mādatur sub hac
forma. nūquid i ca
pellania uel māfio
naria maioris eccle
sie cathedralis po
terit puidere: et vi
detur papa solū ca
nonicos et ipsorum
excepisse prebēdas
ad hoc. s. vbi dicit
ppter ipsius hono
rem ad hoc. s. d. re
scrip. statutu. et. s. de ver. sig. cū clerici. Satis credo cū hec lra sic in
distincte loquat q in nullo beneficio cathedralis ecclesie poterit p
uideri. nō. n. dicit q nō includat canonicat⁹ ecclesie cathedralis: l3
q nō includat ecclesia. s. nullū ipsius ecclesie bñficiū includet. ad h
optime. j. de priuile. p. exēptionē. et. s. i. r. n. Sed pone impetraui. p
uideri mibi in ecclesia sancti petri bononi. nō est alia sancti petri ec
clesia q cathedralis. nūquid in ea puidet mibi. videf. ppter stilū
curie grām surrepticiā. qz in cathedralibus ecclesijs nō solet expri
mi nomē sancti. l3 in inferioribus sic. qd credo nisi aliter p lras ap
pareret papā de cathedrali intellexisse per illud. c.

¶ Prouincie. in h casu loquitur decre. s. e. ti. p illoz. vnde nō aduer
tebat qui decre. illam allegabant. q per lras quibus puideri māda
bat in aliqua ecclesia ciuitatis potest puideri in cathedrali. cuz ibi
archiepiscopo de ecclesijs sue puincie scriberet.

¶ Obteror. si q querat diuersitatis ratio. sufficiat ista. l3 ad metro
politnam ecclesiam nō multum efficac videat sed sufficit sic p pa
pam peccatum de re iudi. in causis.

¶ Am de beneficio. vno. Nota p bis que no. ber. s. d. cau. pos.
et pprie. cū ecclesia futrina. in glo. ex hoc videtur.

¶ Instituitis. s. si de facto tātū occupatū est per eos nō haberet lo
cū prescriptio. uel si tibi nō ut rectoris l3 ut vicarij uel cōducticij se
culares clerici reuissent. io. an.

¶ Legitima. l. xl. annoz. de prescrip. d. quarta. de cau. pos. cū eccle
sia. de consue. c. vlt.

¶ Ante. inceptā prescriptiōem. l3 secus si post inceptam et ante cō
pletā et ideo dixit. s. cōtinue.

¶ Post. nō tū pūne et pacifice spatio. xl. anno. et ideo dicit quādo
qz illa igit administratio pcedens tēporis tollit per prescriptiōez
sequētiē. administratio aut prescriptiōem sequēs illam non tollit.
nisi alia interuenirent que ius alioz habent perimere.

¶ Pnoratu. pnoratus est generale uerbiū qd ad pnoratū secularem
uel regularē pōt extendi. sed rōne psonē impetrantis qui clericus se
cularis est sibi regularis pnoratus pferri nō potuit. ut artetur id so
lū ad seculares. nā graue est in expertos et. xix. q. iij. mōasterijs. s.
de elec. cum ad nostram. et. c. officij.

¶ Seculari. Quid si tēpore impetratiōis secularis erat impetrans
modo factus est regularis. nūquid de tali pnoratu sibi poterit pui
deri. Credo q nō. per decre. s. e. li. de elec. si eo tempore.

¶ Modū pmissū. s. px. rii. l. per. xl. annos pūne et pacifice ab
vno uel pluribus institutis in ipso de. io. an.

¶ Per co. habere personatum cum cura. et prebendā cui anne
xa est parrochialis ecclesia non est contra cōcilij generale et
reprobatur per istam decre. opt. ber. s. e. ti. extirpande. s. qui uero.

cui facebat guil. in spe. ti. de legato. s. videndū. v. quid si habeo. et approbatur
opt. Immo. et hosti.

¶ Annexe. in quibus deseruire debet per vicarium perpetuū. ut in predi. s.
sed an ipse vicari⁹ uel ipse prebēdarius curā aiay illius parrochie habeat. de
hoc fuerunt opinionēs diuerse ut sequit. vicarius. n. curam aiay habet. qd p
batur. s. de offi. vi. ex parte.
sed ut vicarius. ut ibi no. ber.
cū ergo rector: spūalē iurisdic
tiōem ibi habeat et sup pica
riū existat. qz excōicare pōt.
et similia facere. s. quin curaz
habeat negari n pōt. s. de ele.
dudum. ij.

¶ Personatib⁹. et sic videtur
q vn⁹ possit plures psonat⁹
et prebēdā etiā cū parrochia
li annexā in vna ecclesia ob
tinere sine dispensatiōe pape
vñ dicit aperte. s. e. li. de cō
sue. c. i. S3 hic papa plurib⁹
loqf. ut vides. j. vbi dicit ob
tineatis. vnde plurib⁹ canōi
cis eiusdē ecclesie de hoc que
rentib⁹ pful⁹ papa respōdit
et sic nō est contra.

¶ In eadē ecclesia. idē et mul
to font⁹ si in diuersis ad hoc
s. de pces. pben. litteras.

¶ Concilio. s. e. de multa.

¶ Ad obuiet. cū. n. accessio
riuz habeat sequi naturā p
cipalis. s. e. li. d. of. dele. si gra
j. de reg. iur. accessioziū. cum
suis pcor. et de pbedā nō est
cautū q vacet. s. nec vacabit
capella accessoria ad preben
dā. ad hoc. ff. de ser. rust. pre
di. l. vna est via. ff. que ad mo.
serui. amit. si cōem. ad h. j. e.
qz sepe. preterea cessat ratio

¶ Pro clerici⁹ pauperibus uel
salijs nostras litteras ut eis de
beneficijs puidere: etiā si anima
rum cura sit annexa eisde: reape
re te contingat ipsis: l3 nec in sacris
sint pstituti ordinibus: nec de de
fectu ordinum in eisde litteris mē
tio habeat: poteris de bñficijs cu
rā habēb⁹ licite puidere ne pre
teru dicti defectus tua poterit pui
sio impugnari. **¶** Poterit tamē

¶ Prohibitiōis. qz in ecclesia anexa prebēde nō tenet residet. ut. s. e. extirpande.
ergo constitutio de multa. hic locum non habeat.

¶ Dispensatio. intelligo pape. de q loqatur pcellū de quo mētiōez fecit. alias in
pbedā et dignitate bñ requirit dispensatio epī. nisi pmetudo ecclesie aliud idu
ceret. ut illa sine dispensatiōe possint simul de iur. teneri ad h. s. e. li. d. rescrip.
gratia. et qd ibi dixit. dicebat q immo. et host. s. e. extirpade. hūc esse casū in quo
de iure cōi uel saltē de cuiuslibet superioris dispensatiōe fm diuersas opiniōez
quas no. s. e. ti. cum iam dudum. quis plures curas habebat.

¶ Am cui. in impetratiōe bñficiōz inspicit data nō pntatio uel receptio.
emanauit ad declaratiōem oium que no. s. de rescrip. capitulū. et repro
batur cōmunis opinio.

¶ Collatus. longe diuersū est cōferre et mādar conferri. ad hoc. s. e. li. de re
scrip. tibi qui. et. c. duobus.

¶ Preferendum. nisi in casu. j. e. si clericus. s. vey. ad hoc. s. e. li. de rescript.
tibi qui in fi.

¶ Similis. ideo dixit qz secus si maior vtrpura q oibus prioribus preferatur
vt. j. de cōces. pbed. auctoritate. ad idem in casu. j. e. qz sepe.

¶ Isti. posteriores impetrantes.

¶ Pmo. approbat q illa lectura decre. capitulū. qz ibi prius sit nomē nō ad
uerbiū et certe satis erat absurdū dicere. qz p cursū tuū tu me pueniret in iu
re tā mibi acquisito. et scire debes. qz sicut pmo impetrās preferē oibus sedō
impetrātib⁹ in hoc casu. sic pferitur oibus quib⁹ prebēda vacās etiam ab
ignorātib⁹ conferretur postea. ut. j. e. si postquaz.

¶ Pro clericis. p lras ap. nō faciētes de defectu ordinis mentionem pōt
impetrāti de curato beneficio puideri. ad ordines tū se faciet. pximis tē
poribus pmoueri. tracta sunt de extranagātū que incipiebat venerabilib⁹ fra
trib⁹. alias super pūfione. et fuit alexandri.

¶ Alijs. hoc fuit nō sine mysterio dictū. qz pstitutio alex. solū de paupib⁹ lo
qbat. vñ multi dicebāt sec⁹ in alijs. et declarat hic qd no. Cōpost. de rescrip.
capitulū. in gl. qz qōnes. s. itē qrit an collatio. Et no. qz quattuor requirūt in
pmouēdo. scia mores etas et ordo. in primis trib⁹ patiens defectū auctoritate
lraz se. apo. nō pmouet. nisi fiat mētiō. s. de eta. et qua. eam te. et. c. ci. in quar
to sic. vt hic vides. et sic caute decre. illa quartū omiserat.

solet exprimi in litteris fm stilu curie. ita tamen qd idem clericus se faciat statutu a iure eccl. & personaliter eccl.

a Requiritur. de iure coi consuetudine uel statuto ecclesie. ad hoc qd dixi. s. de fi. presby. c. i. r. n.

b **A** iure. vt in quattuor tpsibus anni. & in sabbato sancto uel sabbato medie quadragesime. s. de tēpo. or. c. ij. & iij. minores aut cōferri pnt in festiuis diebus. ut ibi. & eo. ti. c. l.

c **P**romoueri. qd si moniti non fecerint. poterūt eisdem puari. s. de elec. cū in cūctis. bodie imponit noua pena s. natis antiquis penis. vt i. cle. de era. & qua. ut bi qui. ij. r. n. Si autē bñficiū sit curatū. priuatus est ipso iure. nisi sacerdos fuerit infra annū. s. c. li. de elec. l. canon. nisi ecclē ecclesie collegiata. ut. s. c. r. n. statutu qd habuerit iustū impeditio. r. n. cōmissa. s. i. uel dispensatū. co. tit. cum ex eo.

d **S**ū sup. tracta fuit de extrauagati. que incipiebat de lectus filius emanauit ad declaratiōem eoz que no. Cōpost. s. de rescrip. capitulum in glo. qz qdnes. s. h. pone qz prioz. & guil. in spe. ti. de legato. s. h. tractem. s. qd si p.

e **L**itteras. reseruatiōis. nā legatus uacaturā nō confert ut. s. eo. ti. dilect. fil. r. s. be ne reseruat collatiōi sue. & su p ea pferēda euz uacabit dat excozores. ut. s. c. li. de offi. le. c. iij. & iij. & j. co. ti. si apo stolice.

f **A**uctoritate nostra. lre igitur gratiose sic misse facient illū cōferri auctoritate apost. recepū. ex quo sic exprimitur. ad hoc. s. de rescrip. cū aliquibus in fi.

g **R**eccept. post impartitā. n. auctoritate a papa talis gra papalis itelligitur i. e. si apostolice. & l. de veteri iure em. l. i. ante medium.

h **E**adē. nā si minori. preferetur etiā prioribus. ut. j. e. bi qui.

i **A**ndato. hec decre. satis plane tracta fuit de extrauagati alex. iij. que incipiebat sua nobis. & emanauit ad declaratiōez eoz que no. Cōpost. s. de rescrip. capitulum. in glo. qz qdnes. s. sed quid si in hac forma.

k **C**ollatiōem. de illo igit qd pmet solū ad pntatiōem uel institutiōem non poterit talis puidere nec eozuerso. j. c. ti. cū in illis. s. cū aut.

l **V**acabit. intelligo sine fraude p decre. s. e. li. de renū. c. ij.

m **I**llū. est rō qz de pmo puidēdū est. alias eadē rōne de centesimo. ad h. ff. de uer. obl. eū qui calēdis. de illo igit puidēat. ne videat extingui gra. s. e. cū cui. & j. eo. c. pr. qd uez est nisi in lris eccl clausula. qd duxerit acceptādū. j. d. conces. pben. qz in cūctis. & c. ne captāde.

n **S**imul. pone mortū uel pmoz est cleric. q hēbat illa duo bñficia. uel duo clerici simul mortui uel pmoz uel renūciauerūt nec apparere pōt quis pmo ad hoc. s. e. li. de rescrip. duobus.

o **O**rdinē. & est si. s. e. de elec. si quis iusto. s. i. in fi. xliiij. di. sit rector in fi. ff. d. pfruc. l. quotiens. i. r. n. ad h. facit qd dixi. j. de re. iur. in alternatiuis. & facit de le. ij. cum pater. s. vlt. & ff. ad trebell. l. beredes. s. fi. & vide qd no. s. de rescrip. cum dilecta.

p **A**d te. alias esset in pte illi cui scribit se exonerare. dico tamē q idē eccl iuris in ordine uerso. s. qn scribit ad alteri uel tuā eccl. qz tūc etiā si simul uacēt. puidēbit de spectāte ad collatiōez alterius ordinē scripture seruādo. ut. s. dixi. & expone ad te. i. ad tui collatiōem. Et qd dicit decre. hic p oia uez intel ligo cū etiā tertie pfone scribit. puta mihi ut tibi. puidēat de bñficio spectante ad collatiōem talis aut talis. nā tibi de primo vacante. puidēbo. alias scriptu re ordinem seruabo eadem rōne.

q **C**lericus. si clericus cui mādabaf. puideri de pbedā primo uacāte ne gligit petere pbedā sibi obitā. extincta est gra. Si autē sibi collat. fue rit canonicatus. tūc habebit pbedā dū null. est ibi expectās auctoritate ap. Et declarāt hic & corrigūt que no. compost. de rescrip. mādatū. in gl. ij. in fi.

r **P**oltea. s. puiso sibi de pbedā. & hec est noua forma que nō multū hz usū curie. si aut mandasset sibi de canonicatu statim. puideri: & postea de pbedā quādo uacaret & prouisū fuisset de canonicatu. tūc idē qd in. ij. casu.

s **S**aceres. erat ergo datus in hoc ad cōpellēdū. de quo dic ut dicā. j. de cō cel. pben. si capitulo. & c. si solt.

t **P**beditā. s. pime uacaturā. & intelligas nullū alij de iure debitā.

u **N**egligenter. desidiosus erat. uel execrabatur lites uel ignorabat ius. quia credebat illā pbedā deberi primo recepto auctoritate capituli uel inferioris

ut ipsi ad ordines quos requirunt colata eis bñficia se faciāt i. primis statutis a iur. r. n. p. moueri.

S **E**ū sup cui. puisiōe ap. sedis legat. in certa ecclesia suas lras q b. obtēperatū nō fuerat destinarat mādēdū auctoritate nra in ipsa ecclesia in canonicū recipi & in fratre sibiqz. puideri de pbedā iuxta ip si. legat. pntētiā lraz talis rēpt. huiusmodi nre auctoritate mādatū nō legatū nra intelligit esse auctoritate recept. & ideo est in assecutiōe p bende oib. post eū eadē auctoritate receptis in dicta ecclesia preferē dus.

Andato nro sub ea forma tibi directo ut alicui puidēas de beneficio ad collatiōez tuā uel alterius pntēte de bñficio quod primo uacabit. sine ad tuā siue ad illi collatiōez pntuerit ei p quo scribit. p uidere debebis. Si uo plura beneficia ad tuā & illi collatiōez forsa spectātia simul uacēt. tūc scriptu re ordinē seruare habebis ut illi solū puidēas de illo bñficio quod ad te noscīt pertinere. **D**em. Si clericus p quo a sede apo.

Andato nro sub ea forma tibi directo ut alicui puidēas de beneficio ad collatiōez tuā uel alterius pntēte de bñficio quod primo uacabit. sine ad tuā siue ad illi collatiōez pntuerit ei p quo scribit. p uidere debebis. Si uo plura beneficia ad tuā & illi collatiōez forsa spectātia simul uacēt. tūc scriptu re ordinē seruare habebis ut illi solū puidēas de illo bñficio quod ad te noscīt pertinere. **D**em. Si clericus p quo a sede apo.

a papa. Si aut infirmitate laborabat magna. uel alienat. erat a me te uel captiuus uel iusta ca absens & pcuratorē dimiserat. qui mortuus tunc erat uel his similia. tunc hoc casu pbedam non perdit ad hoc. s. e. li. de elec. cōmissa. nō. n. potest dici negligens qui potestatem experiendi non habuit. ad hoc. s. de elec. c. vlt. & de cōcel. pben. qz diuersitatez

recepisti mandatu: ut ei de pbedā proximo uacatura in certa ecclesia prouideres: eumqz postea i ca nontum ipsius ecclesie recipi face res. & in fratre) pbedā sibi debitam: quando uacat petere negligenter omittat & aliam postmodū in ecclesia uacaturam nequibit pre textu dicti mādati petere nec tu de ipsa sibi poteris puidere euz facta ei gra p ipsius negligētiā sit extincta. **C**erū si pferat clericus fuisset auctoritate apo. effectus ab initio canonicus in ecclesia prelibata: tunc cū remanserit in ea canonicus: dicta negligētiā non obstante ac per consequens ratione canonicatū sit i alia pbedā nulli alij de iure debita ceteris preferendus: petere poterit pbedā aliā proxime uacaturam dūmodo nō sint aliqui eadez auctoritate pbedādas in ipsa ecclesia expectantes & eidem de ipsa nō pte cū mādatū nō susceperis sup il lā sed per eum ad quem spectat in eadem ecclesia pbedandarum collatio prouideri debebit: alias facta de pbedā huiusmodi alteri collatio in illius preiudiciū coipso uiribus non subsistat. **D**em.

eo. super eo. j. de regu. iur. accessorium. cum suis concord. & merito est extincta potestas. cum enim forma sibi tradita fuerit per rescriptum super vno beneficio tantum. scilicet primo uacaturo sibi debita. illo omisso nil subest rescrip. ad hoc. s. de offi. dele. ex parte. j. ex quo igitur sciuit rem suam agi. & se non opposuit sibi imputet. de re iudi. quāuis. alias sequeretur. qz ius haberet in pluribus pbedis quod est absurdum. quidam tamē dicebant olim contra propter intentionem mandantis qui uoluit illū pbedā habere. unde si non habet primam habeat secundam. ad hoc. s. e. dilectus. iij. s. de concessi. pben. cum super. nec dicitur ius habere in duabus pbedis quia desinit ius habere in prima. & hoc putauit host. in predicta gl. magna equum.

3 **E**ffectus. qz papa contulit uel mādatit conferre canonicatū in ecclesia quod factum fuit.

4 **N**egligentia. qua neglexit petere pbedam sibi debitam. & sic fuit alteri collata.

5 **D**ummodo. per istud uerbum probat q non pferatur expectantibus qui impetraverunt post negligentiam. nam de his qui ante negligentiam impetraverunt dictū erat supra. ibi nulli alij de iure debita. superflueret ergo hec littera. nisi & de posterioribus intelligeretur. hoc sonat ergo littera. qz quādiu erit ibi aliquis expectās auctoritate apostolica: siue prius idest ante negligentiam impetrans siue post ille negligens non habebit pbedam.

6 **E**adem auctoritate. pferatur igitur receptis auctoritate inferi orum. j. c. proximo.

7 **M**andatum. cuius fines diligenter seruandi sunt. j. c. ti. cui de non. sed istud esset mādati fines excedere. io. an.

8 **S**pectat. quocūqz iure communi uel speciali. j. ne se. va. c. vno. de regula. c. vlt. euz similibus.

9 **P**rouideri. scilicet de pbedā de qua scriptum non fuit.

10 **D**ebebit. idem dicebant olim quidam in casu decre. s. eo. li. de offi. dele. si super vt ibi dixi. io. an.

e **S**ubsistat. intelligas nisi etiam negligens esset in ipsa petenda: quia & tunc perderet ius in illa sicut & in superioribus casibus dictū est. Nota igitur q plenior est gratia secundi rescripti qz pmi. Secundus ergo negligens in pbedā non propterea amittit canonicatum quem iam habuerat sed amittit potioritatem in pbedā respectu apostolicorum qui duplici iure iuuantur. non autem respectu aliorum ut ydidi.

[Marginal notes on the right edge of the page, partially obscured and difficult to read.]

H qui. decre. ista emanant ad declarationem eorum que no. Inno. et Hostien. et moderni. s. e. relatus. Ber. Compost. s. de rescrip. capitulum in glo. magna. s. item si vnus primo et pbabat hoc olim per decre. de accu. accedens in parte decisa. et tunc ponebatur de concess. preben.

b Antea nota qd regula illa qui prior e tempore: potior est iure. locu habet in his: quorum par e causa: quod probat ff. de reg. iur. quoties vtriusq. et dicit. j. de regu. iur. qui prior. ad hoc. s. e. eum cui si ante dispar est causa non habet locu regula ut hic. hic est qd lex dicit priuilegia considerari: no tam ex tempore qd ex causa. ff. d. priu. cre di. l. priuilegia. et cre ditrix totalis pfer tur quibusda credi toribus etiam ante rioribus non tam e filius ex priori matri monio: qui agur de dote materna. l. q po. in pig. ha. l. vlti. ubi de hoc.

c Specialiter. au toritate ergo huius spalis mandati fin gitur potius delega tus qd legatus: et sic delegatus auctori tate videt esse rece ptus. Sed tempore alexandri quida co trariu dicebat. dice tes qd speciale man datum legato dire ctu no inducit noua auctoritatem pape sed veteris potesta tis legati prorogati onis: ar. ff. d. preca. s. si manere. vñ primo recepto tali aucte le gati prorogata rece ptus vñ postpo nit secundo recepto auctoritate pape: et hoc videbatur dice re pstitutio alexan dri execrabilis. Sz priu e verum: ut hic vides. nec ob. l. s. si manere. que loquit cu prima et ha concessio snt eiusde natu et forme: s. hic pias legatiois e per se: et potestas prouidendi vel conferendi auctoritate apostolica postea co cessa eodem mo per se: et gratiosa data vel fauore legati: uel eius. p quoscribitur. constitutio execrabilis uel loquebatur in suo casu spe ciali: cu. l. f. puidit vltra quaternariu numeru vel in legato cardina li qui coferebat iure legatiois: uel sit conecta. s. i. si. pemu b. lib. i.

d Postq. Si post gratia mibi facia a papa de canonicatu et prebenda bonon. canonici hoc ignorantes: et ignorantia pre bendam conferunt post vacantem: non tener collatio. Nota ergo qd sicut inspicitur tempus date quo ad secundum impetrantia a pa pa: sic etiam inspicitur. quo ad illum qui postmodum recipit a capi tulo etiam ignoranter.

e Contulimus. qd si non contulit sed conferri madauit: dic ut. j. de concess. preben. si capitulo. et c. si soli.

f Postmodu. Quid si tunc temporis vacabat prebenda: que post modum fuit collata: uidetur qd teneat collatio. quia mandabatur o prima vacatura prouideri. sed illa iaz vacabat ergo non debetur: ut c. si clericus in si. s. co. et ideo est stilus curie: prebendam si qua va cabat uel qd primo vacauerit et c. Satis credo idem per rationem q

sequitur. nam eo ipso et ad hoc. j. co. si beneficia. Jo. an. s. ad omni proprio quia secus si contulissent expectanti auctoritate papali. s. c. pro.

b Vacaturam. multo fortius ergo vacantem quia difficilins ius constituit in vacatura qd in vacante. s. de concess. preben. nulla supra. co. ti. dilectus fili. us. t.

ecclesie que i partibus illis existit et prebendam nulli alij de iure debi tam si qua tunc uacabat in dicta ec clesia contulim: et sibi prouidim de eisdem. Si uero nulla talis pre benda uacabat ibidem: nos prebe dam proximo inibi uacaturam co ferendam dicto camerario cum va caret donationi apostolice duxim referendam: decernentes extunc irritum et inane: si secus super hoc a quoquam contingeret autentari: certis sibi ad hoc executoribus de putatis. Cuius post modum ni colaus uasalli clericus canonicatu et prebendam: quos in dicta lexo nen. ecclesia obtinebat: in dicti epi scopi manibus resignasset: et dicte potestatis preteru eos idem episco pus collationis prouisionis refer uationis et decreti predictorum for san ignarus guilhelmo uasalli pre sbytero contulisset: dicti executores collatione non obstante predicta litterarum nostrarum auctoritate prebendam eandem dicto camera rio uelut sibi debitam contulerunt quem dicit presbyter preteru col lationis per dictum episcopu sibi facte qd prebendam ipsam pacifice possidere ualeat: non permittit: p pter quod idem camerarius nobis supplicauit humiliter ut prouideret sibi super hoc de opportuno reme dio dignaremur. Nos igitur atte dentes qd si memorato episcopo predictam concessimus potestatem penes nos tamen nihilominus re mansit maior: licet eade potestas etiam in predictis: propter quod nostra qui eandem preoccupauim potestatem potior debet esse condi tio: eo presertim qd secundu cano nicas et legitimas sanctioes p spe ciem generi derogatur: quaquam de genere in derogante specie me tio nulla fiat. Considerantes quo qd: qd nos exposito nobis de pote state predicta nihilominus litteras

i Nequit. ille tamen cui sic collatum fuerat. si dimisit ali quod beneficium propter illud habendum recuperat illud. si sine difficultate cognito pre bendam illi deberi eam sibi dimiserit alias non infra. co. ti. si beneficia.

k Adz venerabili. Si papa det licentiam legato suo recipiendi auctori tate apostolica resignatioes be neficio: um legationis sue li bere in manibus suis factas. et beneficia conferendi. Secun do papa de predicta potestate non habita mentione canoni catum et prebendam si vacat uel qd primo vacauerit in aliq ecclesia legationis mibi con ferat. Tertio canonicus ipse us ecclesie renunciet: et lega tus etiam ignorans collatio nem michi factam confert tibi prebendam predictam. no te net collatio legati. sed mibi il la prebenda debetur.

l Auctoritate nostra. hoc fortificabat dubium. quasi ex quo auctoritate apostolica h faciebat in secundo mandato de illa prima potestate men tio fieri deberet. alias enim si potestate ordinaria hoc face ret: satis videbatur dubium terminatum. supra. co. titu. c. proxi.

m Beneficia. sumitur hic be neficium large. ut ad benefi cia ecclesiarum cathedralium extendatur. ut per inferioza patet argumen. contra supra e. q. uis.

n Libere. non enim pactio uel conditio in his locum ha bet supra de transac. super. e. et facit de elec. cum inter. R. et quod ibi no.

o Adoneis. et sic non pueris uel aliis beneficiatis. s. e. sup inordinata infra co. ti. is cui. Joan.

p Potestate. hanc potesta tem legatus non demandat ex se. et est casus in quo potest quis per se quod no per alium. vt. s. de offi. lega. c. penulti in fine. et est ratio. ne de tur via ad uacatura: vt ibi.

Jo. an. Canonizatus. et sic affecta erat prebenda primo uacans sine alio decreto vt. s. c. pro. et j. sequitur.

r Que. lexon. ecclesia et c. io. an.

s Illis. s. gallicantis.

t Eisdem. l. canonicatu et prebenda.

u Alis. l. canonicatus. et nulli alij de iure debita.

x Predicta. facta a legato ipsi guilhelmo uasalli.

y Presbyter. s. uasalli.

z Pacifice. si igitur prebenda habeat certum ordinem annexum. non te nebatur se facere promoueri supra co. lib. de elec. commissa. s. primo et c.

z Eadem. est maior: et eadem diuerso respectu.

o Preoccupauim. sic. s. de procura. no iniuste. s. co. li. co. ti. si duo. et de offi. dele. cum plures.

p Sanctiones. s. de rescrip. capitulo primo et c. pastoralis supra de offi. lega. studuisti infra de reg. iur. generi. et ibi uide de hoc. et ff. de re. iur. in to. optime conco. j. co. quamuis. i. et. ii. rñ.

k

ficia que spectant ad collationem episcopi. s. ne. se. pa. ca. ii. r. j. eo. li. eo. ti. c. vno. r. tri tuc instituit instituendos ab epo. j. eo. li. de insti. c. i. s. de ma. r. obe. cum olim. r. idem vides in generali vicario. s. de insti. ex frequentibus. s. e. li. de offi. vi. c. vlt.

Adiecto. ex quo papa hoc non adiicit: alterum tantum gravare non intendit. r. hoc intellige fm determinationem quam habebis. j. e. ti. c. vl. r. fuit hoc sumptum ex quadam extrava ganti que icipiebat contingit interdum sicut te ec.

Alio. absurdum enim esset illum gravari de quo papa si intellexit. In contra rium videbatur: qz ad collatione suam spectat: licet r. alteri us: nam r. qui iurat suum non esse: iurat r. sibi commune no esse. ff. de ver. sign. pupillus. s. ultimo. r. qui legat servos suos r. qui in totum r. qui in parte sui se videtur legasse. ff. de le. iii. l. si quis servos sed hoc facit contra riam intentio pape: idē est qz dicere ad collationem talis. r. soli talis.

Si tibi absenti. beneficium mihi collatum ante dis sensum meum alteri conferri non pot nisi terminus mihi datus ad consenti dum esset elapsus r. tunc etiam post terminum antequam alteri cōferatur potero cōfē tire Emanavit hoc decre. ad declaratione r. approbationem eoz q no. Inno. r. Hosti. r. moderni: s. e. accedens. r. Hosti. in summa de insti. s. quis institui. sciebamus enim qz absenti poterat beneficium conferri: r. absens investiri. ut ibi: sed dubitabatur an medio tempore posset collatio renovari: qd hic terminatur. r. qz dicit absenti idēz r. multo fortius si presenti: qui forte deliberare velle se dixit.

Episcopum. factum ponit non ius: quia idē si per alium. **A**baveris. acceptando vel consentiendo vel ratum habendo. si negotiorum gestor vel procurator generalis fuerat investitus de ipso sed si specialis statim dici debuit suoz. qd dic vt no. eo. accedens ad hoc. ff. de neg. gest. si ego. ff. de sol. ratum. ff. de acquiren. posses. qui absenti.

Acquiras. secus in legato speciei. quia tunc acquiritur dominium legatario ignoranti. lz comutabiliter. ff. de le. ii. cū pater. s. surdo. fa cit. ff. de condi. r. demoni. l. legata. per que iura dicebat quidā quod hic dicitur. item per id quod habes. s. de elec. cum inter canonicos r. c. publicato. ad hoc. j. de reg. iur. qd semel cū suis cōcordan. Alii dicebat qz si secūdo prius fieret traditio: vel prius p'sentiret bñ tenebat collatio per. l. c. de rei ven. l. quotiens in principio r. i sine vbi dicitur. qz si res vendita fuerit duobus ille prior est cui prius fuerit tradita: r. vide qz dixi. j. de reg. iur. qui prior. Tertia opinio erat qz aut secundus scienter recipiebat beneficium aut ignoranter in pmo casu non tenebat collatio. in secundo sic tenetur tamen cōfē rē s providere primo in equivalenti beneficio. ad hoc. s. e. inter cetera j. de iure pa. pastoralis. facit ad hanc distinctione. j. de concess. p'ben. qz cunctis. ff. de vsufruc. l. sticho.

Alius. puta legatus de latere qui confert beneficia vacantia. s. de of. lega. c. ii. istud at p'ferre non poterit: quod lz vacet tñ non est liberum. vt. j. sequitur.

Personā. sed nūquid poterit alteri sub ditione conferre. s. si ille non acceptaverit nō. s. e. li. de elec. c. ii. r. j. de reg. iur. actus. sicut beneficium nō vacās nō cōfertur cū ditione qñ vacabit. r. de cōces. p'ben. c. ii. ad. hoc. s. de rescrip. pastoralis. Sed nūquid potest de illo ordinare non conferendo persone sed alias puta vniēdo vel religio sum locū cōstituendo. non nisi sicut posset post acceptione. cū eadez sit ratio. s. de ec. edi. ad audientiaz. ii. s. e. exposuisti. xii. q. ii. c. antepe. r. etiam tunc secundario fit ordinatio in personam.

Terminum. sed nonne statutus est terminus a iure infra quē cō

sentire debet. s. vms mensis. s. e. li. de elec. qz sit. nec videtur qz de beneficio iuris possit episcopus diminuerē. j. de reg. iur. indulgum cū suis conco. Dic. decre. illam loqui in electis. qui adhuc habent confirmationem petere. istam in his quibus fit collatio in his autem non est statutum certum tempus. r. fa cit. s. c. pro. probatur r. hoc per id quod sequitur nam in decre. qz sit lapsus ter

mino priuatus est ipso iure. nec potest ulterius consenti re. hic autem etiaz post terminum consentit dummodo res sit integra ut sequitur. **L**apsus. quasi dissensisse videatur. sic. s. e. li. de ap. ab eo. vbi etiam ista ponitur ut paria. r. per hanc litteram videt idem dicendum si dissenserit scilicet qz adhuc re integra pos sit consentire. quod verum ē conferente in eadem voluntate manente. ad hoc. s. de p'curato. lz vbi de hoc dixi Joan. an.

Consensum. ad hoc. ff. de op. le. l. mancipioruz.

Em qui. qui vi vel iniuste occupat secundū beneficium curatum. priuatus est primo. qui autem ut beneficium aliquod occupat ē ipso iure priuatus iure. quod in illo vel ad illud habebat. Emanavit hoc decre. ad approbationem r. declarationem eoz que no. Inno. r. Hosti. s. e. ti. de multa.

Cura. alias non haberet locum pena. decre. s. e. d. multa. si ergo habet ecclesiam curatam. r. postea violenter occupet simplex beneficium nō vacat primum. sed perdit ius si quod habebat in secundo ut. j. pro. r. r. s. qz quid si habet curatam ecclesiaz. r. vi occupat prebendaz vel simplex

beneficium cui est annexa ecclesia curata: nunquid vacat prima. Dic qz nō. lz locum habebit sequens responsio. hoc dico per decre. supra. e. tit. super eo. vbi ergo esset priuatus primo per iustam receptionem secundi. erit etiam priuatus per iniustam alias non. r. est si. quod dicimus de bigamia que inducit per matrimonium. quod non tenet eo casu quo incurreretur si matrimonium teneret. alias non. s. de biga. nuper. Jo. an.

Scienter. ignoranter igitur non tenebit pena: ad hoc. j. e. ti. si bñficia. qd d ignorancia facti verum intelligo. secus in ignorantia iuris. j. de re. iur. ignorātia cum suis conco.

Obtinebat. eadem ratione que hic ponitur in pena decre. de multa. dicaz idem de decre. cum in cunctis. s. de elec. f. qz si aliquis scienter r. iniuste se faciat in episcopum consecrari. puta lite pendente qz vacet priora beneficia sua ac si canonicè consecratus fuisset: r. sic etiam iam audiui in curia fore factum propter rationem que sequitur. r. eadem ratione videtur: qz si aliquis iniuste detinens beneficium impetrat aliud beneficium non facta mentione de illo beneficio quod occupatum tenebat: qz littere non valeant: ne sit melioris conditionis r. vt hic ad hoc. s. e. qz quis. r. sic intelligitur. j. e. si motu. r. idē etiā s. id dici pot d. decre. si pot. j. e. f. qz si aliquis habebat plura beneficia. ex quibz vnum erat occupatum. r. tacito de illo super aliis impetravit dispensationem dispensatio non valet.

Existat. xvi. q. i. legi epistolam in princ. ff. quod vi aut clam. l. nam r. servus. ff. de iur. r. fac. igno. l. regula. s. antepenult. nec ex delicto quis facit conditionem suam meliorem. ff. de donat. inter viz r. vxorē. l. iiii. s. i. de sen. exc. si vere. nec melior: eē debet p'umacium qz obedientium conditio. s. de postula. c. i. de do. r. contu. contingit.

Violenti. nota qz latius loquitur pars prima quam hec secūda: quia loquitur hic solum in violento non in alio se iniuste intrudente. ut in prima parte r. innititur iste. s. rigozi illius legis. l. vnde. vi. l. si quis in tantā. r. xvi. questione. vi. placuit.

Verentur. vereri deberent cum sine iusto titulo illa detinere non possint nec eos iuvat antiqua possessio infra de regulis iuris capitulo primo cum suis conco.

Formidine. l. iii. d. docendus. de elec. cum in cunctis. de vi. r. bone. cleri. vt clericorum ad idem. l. de emen. propin. l. vna. accedat quod dicitur oderunt peccare r. r. vocatur talis timor servilis qui per se premium non habet nisi quia solet inducere filialem. r. est timor servilis fm greg. in quo uiuit peccandi voluntas. et sequeretur opus si speraretur ipunitas et pertinet ad seruum. Initalis respicit amissionem premiti r. pertinet ad mercenarium. filialis respicit offensam r. proprie ad filium pertinet.

fatia expreffum per decre. s. e. li. de offi. or. ordinarii ad. fi. ibi dnm dicitur. vel ea que zc. vt ibi dixi.

Cundem per receptiones ergo tertii vacant duo prima vt i cle. eo. ti. si plures.

Surrepticia. quod fieret exceptis duobus casibus. s. d. rescrip. gratia. z. i. e. si motu proprio. nota ergo qd sufficit huic clausule. qd suu con sequatur effectum: z alium non poterit operari. ff. d. admē. lega. l. legata inutili ter.

Apostolice quod hic dicitur habuisti. s. e. si eum. z emanauit ad declaracionem eoz que ibi dixi: nec est differentia in iure licet in facto videri possit. ibi si fuerat obteperatu lris legati. Tres ibi papa mandauit canoniam statim conferri: prebendam autem cum vacaret: hic canoniam z prebendam pferri mandauit: vacabunt: z sic ibi expectas ia erat in canonicis receptus. hic non.

Legatus. s. de la tere. alius enim nec pferre nec reseruare possit. s. e. li. d. of. fi. le. c. i.

Legatio. si. n. auctoritate ap. speciali hoc faceret no esset alia confirmatio necessaria. s. eo. li. bi. qui. ii. rifo.

Ecclē. in qua eiusdē legati alia reseruatō non pendeat: quod dicitur. s. de of. lega. c. iii. ad fi. z quod dixi vix intelligo nisi id papa ex certa scientia confirmaret ei rei facta plena narratione: ut. j. dicitur.

Decernat. no. contra opt. modernorum qui dicebant qd legatus non poterat decretum apponere nisi ad id speciale haberet mandatum: ad idem. s. e. li. de of. legati presenti. z dicam. j. de concef. p. ben. quia cunctis.

Pos. s. canonicam z prebendam.

Confirmamus. non in forma communi sed ex certa scientia facta fuit hec confirmatio. s. de pfirmā. vt. i. uel inuti. c. penul. Quid dices de vltata questione receptus est aliquis proprio motu capituli impetrat confirmationem a papa per formam: ne inane canonici nomen zc. in qua confirmatione papa quod. l. de ipso factum ē cōfirmat auctoritate ap. cum clausula si est ita. mandans etiam executori: qd si est ita auctoritate ap. prebendam zc. post impetrat aliquis canonicam z prebendam nulli alii de iure debitam secundum stylum solitum: vacat modo prebenda: cui debeat queritur. Super hac questione multoties fuit a me petitum consilium z sigillum: z dubitans de ea plura lucra respici. sed communiter tenent doctores per hanc decre. z per decre. s. e. li. eum. qd preferatur receptus z confirmatus. z bene facit pro eis. e. li. s. de rescrip. cum aliquibus in fi. quod satis puto.

Conferendum. quod plus est qd mandare conferri. ut. s. e. li. de rescrip. duobus.

Preferri. pferretur ergo z hoc consequitur qd gratia sua est perpetua: cum alias si confirmatio pape non interuenisset: expirasset finito legationis officio. si ad collationem vacantis processum non fuisset. s. de offi. legati presenti in prin. z per hoc patet qd cum per talem confirmationem acquiratur z augmentetur qd talem confirmationem impetrans de prioribus beneficiis tenetur facere mentionē z idē dico de recepto proprio motu capituli. ad hoc. s. eo. li. d. preben. quauis z melius eo. ti. non potest si eniz in litteris p quas ius iam acquisitum conseruatur. s. in dispensatione super pluralita

te tenetur ipetrās beneficiorū suozum facere mentionem: multo fortius lteris per quas nouū ius acquirit z acquisitum auget eius imutatio naturaz vt hic p. z sic seruat curia. nam z qui cōfirmat donat. ff. de ver. sig. l. obuenit. l. postmodū. l. post confirmationem z auctoritatem impartitam. ut. s. v. certum est zc. z si qui igitur medio tempore impetrauerunt a papa. s. post reseruationem z mandatum legati: z ante confirmationem: illi pferentur. Plus est ergo quo ad hoc qui a principio legatus auctoritate ap. p. tulit. vt. s. eo. bi. qui.

Idem.

Motu proprio alicui aliqd beneficium obrinenti conferam aliud de illo non habita mentione: non ob hoc gratiam huiusmodi: que de nostra mera liberalitate processit: inuadit uolumus reputari. Secus si ad petitionem illius uel alterius pro eodem oblatam gratiam huiusmodi faciamus tunc eniz quantuncunqz modicum beneficium taceatur in ea ipsaz uel surrepticiam uires nolumus obtinere. Adon quozqz proprio tuc soluz gratia fieri censetur: cu hoc expresse cautum fuerit in eadem.

Idem.

Pluribus simul in aliqua ecclesia uacantibus dignitatibus uel prebendis: nos de hac uacatione incerti dignitates uel prebendas si qua nulli alii de iure debita in ipsa uacat ecclesia: cuiquam in genere conferamus: gratiam huiusmodi si motu proprio ea fecerim: ut tuc fiat interpretatio plenissima in ea de referri uolumus ad dignitatem uel prebendam que inter illas maioris ceteris eualoris: seu si sunt forsa equalis ad ea qua is cui conferim infra decediu post habitam de dicta uacatione noticiam duxerit eligendam. Si uero ad petitionem alterius ipsa gratia fuerit p nos facta: ea: ut hoc casu put iuri congruit restringatur ad illa que minoris ualoris existit

leat rescriptum. uel per dolum: ut tunc non ualeant per decre. de rescrip. super litteris.

Taceatur. indistincte intelligo. cum. n. ius non distinguat. nec ego distinguam unde siue per maliciam siue per simplicitatem taceat. locum habeat hec d. cre. illam tamen distinctionem approbat inno. s. de rescrip. postulasti per decre. e. ti. super litteris que in litteris ad lites loquitur no in gratiosis. Jo. an.

Expresse. concor. s. c. li. de rescrip. cum aliquibus. s. e. ti. c. ii. ad fi. unde de eo qd licet probaretur qd papa proprio motu collationem fecit ex quo non exprimitur in litteris. locum habeat secundum dictum. z non primum. quid eni scimus forte papa ante annum rogatus fuerat pro illo. sufficit ita scriptum esse qui z a quibus. l. prospexit. vt. q. iii. scriptum. Jo. an.

Pluribus. declaratur hic dominicalis questio Bar. brix. que incipit episcopus quidam promisit auctoritate domini pape. z uti bic papa equitate. z. s. proz decre.

Vacantibus. idem eadem ratione puto. quando scriberetur de prima uacatura. z due simul uacarent. ita qd neutra primo.

Incerti. qd si incertus fuisset expressisset qua dari uoluisset. io. an.

Preben. non sunt ista uerba litterarum sed mandauit de dignitate prouideri. z plures dignitates uacant. uel mandauit de prebenda z plures uacant prebende. io. an.

Motu proprio. quod non intelligitur nisi id i gratia exprimat. ut. s. c. p. rimo. in fi. illud enim omni casu locum habet z generaliter loquitur.

Maioris. maioritas consistit in multis quod dicitur ut. s. de testi. super eo. ii. z no. s. de rescrip. sedes. hic autem inspicitur maioritatem ualoris. scit. n. qd clerici hoc magis cupiunt. s. de cleri. non resi. quia nonnulli. s. eo. auaricie excecantur ergo auaricia. ut. s. eo. li. de elec. auaricie cecitas.

Noticiam. non ergo currit ignorantia sicut nec decedendum datum ad appellandum. s. eo. li. de appel. concertationi. si de concef. preben. qd diuersitatem.

Alterius. s. ipsius cui fit uel alterius. vt. s. c. px.

Iuri. s. e. quis z. c. non potest. Jo.

Asinosis. de re iur. in obscuris. s. de censi. ex parte. ff. de le. ii. nūmis.

a Dictum tempus. f. x. dierum.

b Elegerit. tunc ergo det quā vult et sit liberatus. ut. ff. mahda. l. fideiussorē ff. de le. i. si quis a filio. §. si quis plures. L. de donat. si quis argentum. §. i. Et no. q. in isto casu et. s. prox. reservatur optio. tunc solum quādo est equalitas vt tunc in primo casu eligat is pro quo scribitur. i. secundo is qui conferre bz vnde non puto q. in primo ca su quando est inequalitas pos sit conferri minor. nec in secū do maior. perinde enim est ac si primo casu papa expressissz de maiori. secundo vero d. mi nor. sicut ergo si expressus es set mutari nō posset. j. eo. cui de non. ita nec hic cum habea tur pro expresso per hanc de clarationem. Jo. an.

b Elegerit. si. s. de rescrip. duobus.

c Deuoluitur. si. s. e. li. d. cō. sue. c. vlt. in fi.

d Am i ecclesia. approbatur qd no. Host. s. d. concess. preben. postulasit in fi. et ponit terminos in eccle. clia ebedunē. habes hic casum quo uacat pbēda. et nō debetur prima expectanti. et de hoc dixi. s. eo. quia sepe in fi. Jo. an.

e Prebendarum. ergo i eccle. ius interdum reperire maio rem numerum prebendarum q. canonicorum. ut hic. et. s. de magistris. c. penul.

f Consuetudinem. valet talis consuetudo. ut in predicta decre. postulasit. s. eo. li. de ap. collatione.

g Dictam consuetudinem. Ho. ar. ad questionem medi olari. Consuetudo est medio lan. q. archiepiscopus confert beneficia omnium clericorum vacantia per vocationem vel interfectionem ipsorum clericorum. vel pone est consuetudo in aliqua ecclesia q. canonicus electus in epm. s. ferat canonicatum suum et prebendam. e. expe ctans auctoritate apostolica. p. ratur vel interfectus clericus. ut in primo ca su. uel promouetur canonicus i epm vt i fo. executor. confert expectanti prebendam. archiepiscopus vel eps confert. queritur quis sit potior. et vt q. papa nō intendat derogare consuetudini vt hic. et sic non valet executoris collatio. ad hoc. s. de p. s. c. i. s. certe satis credo q. valeat. quia papa intēdit isti. puidē ri de prima vacante. ad quencunqz spectat collatio siue iure siue consuetudi ne siue p. uilegio. qd probat. s. eo. dudum. ii. et. j. e. q. ius vbi. hic autem duo cō currebant quia infringebatur consuetudo et augebatur numerus. et ratione conuexitatis illa prebenda debetur episcopo. s. e. quia sepe. Credo autēz sa tis probari per hanc decre. q. si. xiii. sunt prebende in ecclesia et. xii. canonici quia alteri annexum est onus magistri: q. si illa prebenda uacat non debeat expectanti. Consuetudini ergo per quam prebenda alteri debeatur nō derogatur. sed consuetudini per quam prebenda ad collationem alterius perti neat derogat papa vbi determinate non scribit ad collationem talis ad hoc. j. e. ti. c. vlti.

g Tibi concessio. per adeptionez secundi bnficij curati cui fructus ali us ex causa percipit non uacat primū. Emanauit hec decre. ad dila rationem decre. d. multa. s. eo. ti.

h Tibi concessio. per adeptionez secundi bnficij curati cui fructus ali us ex causa percipit non uacat primū. Emanauit hec decre. ad dila rationem decre. d. multa. s. eo. ti.

i Fructus. Ho. quia alia est ista concessio ab illa quam habes. s. e. li. de rescrip. si gratiose. ibi enim concessum fuit de beneficijs: hic autem de fructibz hoc dico quia in illo casu iurte indulgentie nō uacāt beneficia hic uacāt et ne cesse est illa debito tempore conferri alias locum haberet lat. conc. i. vt. s. ut hec benefici. ut nostrum. et no. de magistris. c. penul. in vlti. glo. et Hosti. i. de cre. s. de uerbo. signi. c. penul. et intellige q. si aliqua sint onera incōbētia ille qui fructus percipit habet illa subire quod dicitur ut. s. e. li. de offi. or. present. §. p. r. quos autem fructus talis habere debeat et quot dies habeat annus b casu dixi. s. e. li. de rescrip. si propter et per illum. §. p. r. satis videtur ista de cre. et eius ratio esse superflua cum minister debeat expensas habere quas nō uacat primū ex quo de secundo recipit saltem victus. Sed potuit eē ratio quam dixi in glo. quia non est.

k Debitis ad idēz. s. de uerb. sig. c. penul. s. eo. li. de rescrip. si propter et idē si propter aliam causam.

l Onerata ad que solueda tenebatur ecclesia: ex quo nomine ecclesie et pro eius utilitate erant contracta. s. de solutis. c. i.

m Te vel alium: quia idem iuris: cum eadem sit ratio. et facit quod dixi. s. eo. titu. si tibi.

n Uacare. quia non est adhuc adeptus plene: quia licet beneficium habeat

seu si sit equalitas in eisdē: ad eam quam is ad quē ipsaruz spectat col lato ista dictum tempus elegerit postquā sibi huiusmodi gratia erit nota decernimus referēda. Alteru tro quoqz ipsoz prout ad eū perti net ista tempus debetur eligere ne gligente ad alium extunc electio li bere deuoluitur. Dem.

Qui i ecclesia tua que. xii. ca nonicoz et. xiii. prebendarz habet numez consuetudinē eē. p. po nas ut episcopus qui ē pro tempo re uocē habeat i. c. tāquā canonicus lz canonicus si existat et unaz de di ctis prebēdis sicut unus canonicus obtineat i eadē: certū ē eum cui au ctoritate ap. puideri mandatur de prebenda nulli alii de iure debita proximo in ipsa ecclesia uacatura: prebendam quā per mortē episco pi uacare contigit: ne cōtra dictam consuetudinē cui per presatū māda tum nō intelligitur derogari futurus episcopus prebenda careat: et dicitur canonicorum numerus amplietur habere non posse sed expectare de bere quousqz uacet alia oportebit eundem. Dem.

Sibi concessio a nobis ut fru

fructus nō habet. et sic nō videtur plene trāslatus. xxii. q. ii. si quis tā trāslatus. nā licet res data sit: uacua possessio tradita nō ē. ff. de usur. si stipulatus. i. raso. et sic ad pleniū recepisse nō uidet. ad h. ff. p. moda. li. iii. ii. raso. et idē credo de decre. eū i cūctis. f. q. si elapsus est tempus de cōsecrādis episcopis: uel iā est cōsecratus. beneficia

posz tenebit: si fructus episcopatus al teri ex cā debeāt ur eadē rōe. et caute fa ciet episcopus q. ta lē indulgentiā habz si beneficium uacans cōferat alias bnfici ato. pone. n. q. habe re debeat fructus p mi anni. primo āno habebit fructus secū di beneficij secū do anno uacabit p i mi et tunc habebit fructus primi: si ad buc durat indulgē tia. §. quero nūquid iste teneat. j. annuz pmoueri. et videtur q. nō per istū. c. nec uidet possessionem adeptus usquequaz nec itegre et facit. s. de elec. cū i cunctis §. cū vō. et hoc qdaz tenet assertine Sed cōtrariū cōdo. et di co q. bñ currit tēp erquo habet exerci cium cure animarū liberū et pacificum. ad hoc. s. e. li. de elec. cōmissa. §. i. pp illud enim ordinari debz Ad decre. cum i ca ctis. §. cū vero. ibi ec clesiasticoz bonoz administrationē et.

Qui de non sacerdotali prebenda prouideri mandatur sibi etiam uolenti sacerdotali auctoritate mandati huiusmodi pferri nequibit. Similiter si in ecclesia in qua integre ac dimidiē preben de habentur: mandetur integra cō ferri prebenda: quāquam ille pro quo scriptū extitit dimidia uelit eē contentus: et de ipsa non poterit p uideri. Idem cum iungitur prouideri alicui de prebenda certū ua loris: ut in prebenda minoris ua loris etiam illo uolente mandatur non possit adimpleri: non enim hu iusmodi mandata: quorum fines diligenter seruari oportet: debēt ad casus alios quam expressos ex tendi. Dem.

Uter episcopus beneficium

dico q. administrationē iste habet. lz fructus nō habet. faciat p hac parte. s. e. li. de elec. licet canō. ibi ut gregis sibi crediti et. Itēz qd dices i parochiali ecclesia ubi nō eēt aliquis redditus. puta qz dos eius casmate uel alluione perisset nōne teneret rector eius pmoueri. Dicitur igit q. qui tale bnficiū recipit sibi iputer. xci. di. clericus victum. S. oppones q. questio nō pcedit ex quo habebat primuz beneficium quod retinet saltē rōe primi pmoueri tenetur. Dico q. pcedit. pone q. prima ecclesia curata sit collegiata. ut. s. d. elec. sta tutū e. li. uel super illa fuerit dispesatum. uel pone simpliciter nō fecit se pmoueri: priuatus est prima. nunquid et secūda. unde bene p cedit qd. speciale igitur statuitur in hac decr. ne clerici medicare co gantur. q. primū beneficij simile non uacat. sed ne pereant anime nihilominus pmoueri tenetur. ut. s. dixi.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

Qui de non. Cū mādatum alicui nō sacerdotali vel integra vel certi ualoris conferri prebēda sacerdotali dimidia vel minoris ualoris illi etiam uolenti conferri nō poterit.

Pon sacerdotali. istud uidebat in eius fauore appositū. ut non spelleretur esse sacerdos et tamen in eius lesionem retroque. ita q. et si uolet sacerdotale habere non poterit. et rō est in fi. c. et uide qd dixi. j. de re. iur. quod ob gratiam.

fit rō. & consilium indifficte loquitur. is quoq; ad que prioris decr. & c. cui. verbo declaratiue venit bec decr. vt. s. dixi.

a Tandem. sic. s. e. li. de elec. cōmissa. §. i.
b Conferre. Nota ex hoc textu qd decr. illa. s. de elec. c. vlt. e. li. l. i. cōfirmationibus locū sibi p̄dicet: non tamen i collationibus: vii

quod cum animarum cura tenebas postquā aliud recepisti consimile: ac ipsius possessionem pacificāz habuisti uel per te stetit quō min⁹ haberes eandem possit alteri de iure conferre illum tamen cui contulerit non debet te non uocato cum tibi forsā ius possit competere retinēdi in possessionem ipsius iduce re corporalem. **Dem.**

Sicuti prouideri mandatur simpliciter de prebenda. p̄rimo uacatura sacerdotalis prebenda conferri nō pōt si nōdū i etate tali existat qd possit ad sacerdotium promoueri sed aliam exspectare debet. **Dem.**

Spauper clericus cui cū beneficium nulluz haberet mā dabatur d̄ beneficio iuxta sue probitatis merita per episcopum p̄uideri aliud antequā sit prouisum eidem beneficium fuerit assecutus

c Vocato. non ergo remouebit possessor a sua possessione uel q̄si sine cause cognitione. ex quo titulo possidet l. iniusto. xvi. qōne iiii. volumus. & sic intelligatur de concess. preben. cū nostris. de resti. spo. in litteris. de cā pos. c. ii. & expressū. l. de rei p̄. l. si. hic est qd usufructuari⁹ usufructu finito nō pōt a quasi possessione expelli: imo nō eū agerit negatione. uel ex cautōe de restituēda re p̄sita. ff. si usufruc. per. l. vii. frui. i. r̄iso. ff. usufruc. que ad mo. ca. l. i. §. hoc autē agat ergo is cui collata ē ecclesia ut sibi tradat possessio. in quo p̄cedet summarie possessore uocato. l. si per vim uel alio modo. l. vlt. nemini. ii. licz rē ēt suā sua auctoritate occupare. l. unde vi si qd in tantam. xvi. q. vi. placuit. s. e. eum qui. ii. r̄iso. ad hoc. s. d̄ diuoz. p̄oro. & quod hic d̄. idē intelligo fm̄ predictos doctores i oī eo casu in quo priuatus ē quis ipso iure. pone i terminis. s. de elec. l. 3. cā nō l. 3. ytilis ēēt declaratio. ut dixi. e. ti. commissa.

d Retinēdi. vt si sufficēter fecū disp̄satiō ēēt. s. e. non pōt. uel ad tempus hoc cōcessum. ut. s. de rescrip. si gratiose uel ex causa non percipit. fructus secūdi b̄ficii. s. e. ti. si tibi cōcesso. uel habet cōmē datam eam. s. de elec. nemo.

e Sicuti simpliciter. hoc nō sine mysterio dictū fuit. si. n. in litteris contineretur non ob. aliquib⁹ rē. per q̄ effect⁹ gratie nō stre impediri ualeat uel differri. hic secus qd p̄z qd papa uult sibi prebendā dari. ordinē autē recipiet cū etatis erit ad hoc apte. & super b̄ uidi declarationē sub bulla.

f Sacerdotalis. ex p̄uilegio ex p̄suetudine uel statuto ecclesie. Jo. an.

g P̄ondū. ergo nō isp̄cimus tēpus date: sed tēpus uacatiōis. vt si tunc ē i etate bene quidē. alias sequēte expectet sed cōtra. s. eo. li. de rescrip. si eo tpe. vbi nō isp̄citur tempus quo uacat b̄ficiū cū cura imo solū tps date. So. i. curatis b̄ficiis & t̄porū impetratione maior idoneitas requiritur q̄ i sacerdotalibus p̄bēdis. s. e. cū in illis de elec. statuti. & id fauorabilior ē bec gratia q̄ illa. p̄terea hic loquitur generaliter quod gen⁹ ciuilit̄er est intelligendū. ff. de seruit. l. si cui. p̄terea grat. a illius decr. saltē i alia parte ē duratura. hic autem possit gratia i totum extingui. pone. n. qd oēs p̄bēde ibi essent sacerdotalis. si q̄ ille q̄ ipetrauit sibi prouideri de beneficio cū cura. uel sine cura. tunc non erat etatis idonee. pro ea parte qua de curato expressit sūt littere vitiose. si autem simpliciter ipetrauit su per primo beneficio curatum non debetur. s. e. cum i illis. sed secus cū ipetro. p̄uideri de prebenda ut hic uides. Jo.

h Etate. Quam dicit hic q̄gruā etatē. Dicedū uidef qd etas. xxx. annoz. lxxviii. di. c. i. & iii. vbi est expressuz. Sed bodie si atigerit xxv. annū satis ē i etate legitima: per decr. s. de elec. cū i cūctis. & lxxviii. vi. c. vlt. & hoc approbat cle. de eta. & quali. generalē. & nō di co bodie seruanda intersticia tēporū de qb⁹ habes. xxvii. di. c. ii. & iii. & per totū. Sed quid dices tā erat sacerdos. l. 3. nō ēēt i etate legitima. nūquid debetur sibi p̄benda. uidetur qd nō. quia nō ē i legitima etate. quod requirit bec littera. & nō debem⁹ respicere quid factū sit rē. vt. s. de elec. cū cāz cū suis concor. Cōtra uidef ex quo. n. p̄motus ē iam quid querimus etatē ad p̄mouēdū. recepit. n. veruz ordinē. de tēp. ordi. uel nō ē p̄pos. primū credo cū tali iudicēda

fit executio ordinis sic suscepti: ut in pre. decr. uel non ē compos. & qd nō d̄z eē melior conditio eius qui deliquit. s. eo. cum qui.

i Aliam non sacerdotalem. uel etiam sacerdotalem. si tunc peregerit etatem idoneam. ut. s. dixi.

k Pauper clericus. Nō. pauper. quia non sine mysterio dictum puto si

enim in gratia speciali prouisum sit alicui & postea ante uacationē adipiscatur aliud beneficium. non expirat gratia. bec enim decr. loquit de forma que prouidet necessitati pauperū que est iustitia uel q̄ si. de preben. cum secundum prouisione igitur facta impetranti cessat causa iuris & sic ipsius executio. & facit. j. e. si episcopus. i. r̄iso. in si. ibi per euz uel alium rē. ius enim beneficium non beneficiat. s. e. quia intant um. & hoc uerū puto nisi adeptum beneficium se non compareretur cum p̄ma gratia. si iam haberet effectum vt in duobus curatis. s. e. de multa. cūz enim in eo casu periret ius in re multo fortius ad rem. j. de concess. preben. c. vlt. & hoc approbat cle. de rescriptis gratie.

l Prouidere. talis forma etiam in litteris gratie non extēditur ad hospitalia uel loca similia. ut in cle. eo. ti. per litteras.

m Causa mandati. & sic cessabit effectus. & que erat causa quia nullum habebat beneficium. & sic causa iusticie potius q̄ gratie. vt. s. dixi. concor. de appel. cum cessante cum si. S; qd dices pone: est illi prouisum de vicaria nunquid per id expirabit mandatum. Solut. si vicaria est temporalis pone in terminis. s. e. li. de elec. cum. ex eo. in si. & j. de regula. beneficium. s. de ap. peruenit. i. tunc nō expirabit mandatum quia beneficiatus non est cum beneficia sint perpetua. sed si vicaria est perpetua. ut. s. e. extirpande. tunc secus. s. de rescrip. postulasti.

n A sede apostolica uel legato. intelligas de latere quia alii beneficia conferre non possunt: nisi haberent specialem super hoc potestatem. s. de of. lega. c. i. Quid dices si papa cōtulit vni & legatus alteri. Dic idēz quod. j. sequitur in papa uel legato ex vna parte. & ordinario ex altera: quia eadē ratio. idē dico si papa vni legatus alteri ordinarius tertio contulerit. in archiepiscopo autem & episcopo & suis subditis dubitatio non procedit quia ad alterum solum pertinebat collatio. & illa sola ualuit.

o Appareat. si enim possit apparere que fuerit primo facta illa obtinebit. ut si probetur per testes de hora. uel in ipsis litteris dicitur d̄ hora. & facit quod dixi. s. de rescrip. duobus. vbi idem uerbum habes.

p Possidentis. magnum ergo est possessionis commodum. l. d̄ rei ven. l. res alienas. insti. de interdic. §. retinende. j. de regulis iuris in pari. cum suis concor.

q Heuter uel iterq; nec appareat quis tunc primo. idem iur. s. de rescrip. duobus. ii. r̄iso in prin.

r Prerogatiuam. sic. s. de ma. & obe. per tuas.

s Alteri cui contulit ordinarius.

t Am singula. Religiosus habens prioratum uel ecclesiam curatam si recipit secundum sine licentia pape. ipso iure uacat primum. quod si statim non dimiserit efficitur ineligibleis. & priuatur utroq; . Eadem est pena in his qui habebant ante hanc constitutionem. nisi infra mensem alterum elegerint & alterum dimiserint. Prioratus ecclesie uel administrationes vni us monasterii solite per ipsius monachos gubernari absq; se ap. licentia alterius monasterii monachis non committantur. nec commissā dimittantur qui contra fecerint sint priuati potestate ordinandi predicta ea vice. & deserf ad dioecesanum in non exemptis & ad papam in exemptis recipientes uel eligentes sunt ineligiblees ipso iure. Emanant ad declarationem eorum q̄ no. host. s. e. de multa.

u Personis. lxxix. di. c. i. in prin. sicut singula membra corporis singulos actus habent. ut ibi ad idem. xvi. q. i. presbyteros. s. e. ti. quia intantuz. l. d̄ assel. l. nemo.

x Aferenda. ad hoc. s. e. li. de elec. si religiosus. i. responso. & quorundam & c. indemnitate. §. sed cūz eas. j. de statu regula. c. vno. j. ne cleri. uel mona. c. ii. monasterium enim est eis quasi carcer. xvi. q. i. placuit. ii. de sent. ex. ut fame.

y Prioratibus. potest dici etiam non curatis. & quod. j. dicitur de cura referatur ad proxime dictum de ecclesie per decr. s. eo. de multa. s. de elec. du dum. ii. & hoc approbat conu. uien. de sup. ne. p̄lati. quia regulares i n si. in casu autem est dissimilitudo inter personatus & parrochiales ecclesias: quā habes. j. ne cleri. uel mo. c. i.

a Absque se. apost. Ho. ar. pro illa opinione qd i duob9 curatis solus papa dispenset: ad idem. s. eo. ti. non potest.

b Annexi: in his casibus nullius dispensatio est necessaria: cum hec duo p vno reputentur. s. de elec. dudum. ii. vbi de hoc. s. eo. ti. super eo. r. c. extirpa de. s. qui uero.

c Teneatur. in quantum pos fider de facto q: de iure priua tus est.

d Libere. s. e. licet episcop9

e Nisi fecerit. i. si statim om nino non dimiserit.

f Ineligibilis. ad idem. s. d

g Elec. quisquis. r. j. in fi. c. erag geratur igitur pena i religiosi s

h Merito. ut. s. in prin. ad hoc xvi. q. i. alia est causa. Sed nu quid hoc erat statutum per d

i Cre. de multa. dicebat ibi lbo sti. q. in prioribus conven tualibus vel curatis bene ha

j bebat locum decre. de multa. vt religiosos respiceret i his a. quibus ad voluntatem abba tis remouetur. videtur q. plu res possent habere. cum poti us quasi custodes essent q. p

k otes. indistincte autem intelli go hanc decre. etiam in omni bus prioratibus prout indisti cte loquitur: r. approbatum e

l hoc hodie per conci. vien. de sup. ne prela. quia regulares in fi. r. hoc non erat ita plane statutum per decre. de multa r. pene etia sunt addite. vt hic vides. Jo.

m Adhuc. quomodo huius modi fiet mensis coputatio. dicitur de elec. q. sit.

n Peruenit. r. sic si perue niat ante duos menses a tem pore publicationis: statim ici pit eis tempus currere: r. si n

o pervenerit. j. duos menses: ad huc tempus non currit. r. sic placuit pape i hoc casu religi osos astringi cum alias costi tutio precipi ex quo fuerit pu blicata post duos menses om nes astringat. in auc. ut. fac. no. consti. circa prin. ad hoc. s. de postula. c. i. r. dicam in fi. hui9 libri super data. Jo. an.

p Eligere ad idem. s. e. refe rente. r. c. preterea.

q Extunc. i. post mensem.

r Supradictis. ut. f. fiant ineligibiles: r. tanquam ambitiosi repellantur ab utroq.

s Gubernanda. Quid si in ipso monasterio non est aliquis idoneus: tunc satis credo qd aliunde posset assumi. ad hoc. s. de elec. ne pro defectu. r. c. in demeritibus in fi. r. s. de verb. sig. si abbate. in fi. satis tamen tutuz esset au ctoritatem pape requiri per superiores litteram.

t Adhuc. s. de reli. do. c. ult. in fi. sicut nec diversorum monasterioz abbas ee. ut ibi. r. xx. q. ii. monach9 uel preeffe monasterio r. ecclesie seculari xvi. q. i. presbyteros.

u Dependet. nec ad invicem sunt connexa ut. s.

v Canonice. ut si transeat ad strictiorem religionem sufficiat licentia sui prelati requirere etiam si non obtineatur. s. d. regula. l. j. sed si transiret ad la xiozem sine causa. solus papa dispensat: cum sit contra iura. s. de concess. pre ben. proposuit. si ad parem ex causa transire poterit de licentia abbas r. co uentus. xiv. q. iii. statuimus. r. n. ob. s. de elec. si religiosus. ii. r. n. so. quia ill9 lo cum habet cum transit ad rectoriam. r. ibi de filio sit pater r. ideo ibi sufficiet abbatis licentia.

w A vice. i. in prima ordinatione. s. de elec. cum in curie. r. c. cum viton.

x Sedem apost. legatum de latere. si sit in provincia ad hoc. s. eo. li. de elec. si abbatem. i. r. ii. responso. Jo.

y Ipso iure. r. collatio non tenet. ut. s. eo. ibi r. per eos ad quos pertinet. r. c.

z Am in ecclesiis. Emanavit ad declaratione eorum que no. ber. r. mo derno. s. de re iudi. cum olim in fine. in glo. fi.

aa Facienda. de electione eorum per quorum mortem est ecclesia viduata ta tum habebamus in decre. quia propter. Sed per predictam decre. cum olim in fi. ibi plena omnium qui presentes fuerit r. c. dicebant quidam in minorib9 beneficiis non vocandos absentes. quod hic reprobat. unde intelligimus

presentationem per episcopos in stitutos habeat exerceri: absq9 se dis apostolice auctoritate pre es se presumant: nisi forte unus ex eis ab alio dependeat uel adiucie sint annexi. Statuentes ut quicunq3 ipsorum prioratum uel ecclesia ta lem obtinens alius receperit primu quo sit ipso iure priuatus: statim om nino dimittere teneatur: per eum ad quem pertinuerit libere alteri conferendum quod nisi fecerit ex tunc eo ipso efficiatur ineligibilis r. tanquam ambinosus ab utroq3 penitus repellatur. Circa eos aut qui plures prioratus uel ecclesias huiusmodi nunc detinent provide mus: ut infra mensem: postquam presens constitutio peruenit ad eosdem: unum ex ipsis que retine re uoluerint reliquis dimissis eli gere teneantur alioqui extunc pe nis subiaceant supradictis. Pro bibemus insuper ne prioratus uel ecclesie aut administrationis seu officii unius monasterij consueta per eiusdem monachos gubernari co mittantur deinceps absq3 auctori tate sedis eiusdem alterius mona sterij monachis gubernanda: nec hactenus commissa dimittantur eis dem sed per eos ad quos pertinet libere ordinentur cum illis non lice at habere locum in diuersis mona sterijs: quorum unu ab alio no de pender: nec aliorum monasterio rum nisi canonice transferantur ad ipsa priorat9 ecclesias administra tiones uel officia gubernat. Qui uero contra prohibitionem prese

ibi presentes qui sunt in loco: unde debent vocari. L. de prescrip. lon. temp. l. vlt. s. de ma. r. obe. c. vlt. vel ibi consuetudo erat absen tes ad talia non vocari vt sequitur.

x Commode. sic. s. de elec. quia propter. sine ergo sint in provin cia siue extra provinciam si commode vocari possunt vocabuntur: alias non de hoc. s. de elec. coram. sed d

y q. remoto loco uocentur. statim consu etudini eo. ti. in ge nesi. Et dicebant q dam q. an vocaren tur vel non: non sta bitur consuetudini quod non est veruz vt hic patet. Sz pos ses dicere: q. hic no loquitur de elec. pla torum r. dicit littera ad alta r. sed dico q. consuetudo dat ius eligendi r. ita potest intelligi de ca. post. cum ecclesia. Item dat iurisdictiones hi dicandi. ergo r. sine absentibus eligendi de foro compe. cum contingat cu si. Jre vocatio absentium non est de substanti alibus forme. sup de elec. ecclesia. ii. Sed nunquid i alie natione r. aliis tra ctatibus vocari de bent absentes. Cre do q. no. x. q. ii. hoc ius porrectum. vbi de hoc. r. per decre. s. e. li. s. offi. or. qua us. vbi dicit de hoc r. s. de testi. presen tium.

z Instantibus. po terunt ergo contem ptuz prosequi. r. col latione illam facere cassari ratificare etiam poterunt. si vo lent. s. de elec. q. si cur.

aa Reseti. Emanavit ad decla rationem eorum que

tem predicta decetero alienis mo nachis comiserit uel dimiserit iaz pmissa: ea uice ordinandi de ipsis sint prate priuati. r. de eis per dio cesanos si expta no fuerit alioqui per se. ap. ordinentur. Hi autem qui ea suscipere uel suscepta presu pserint detinere reddantur ineligi biles ipso iure. Dem.

bb Am in ecclesiis canonicor uel beneficior collatio imminet fa cienda absentef canonicis si pmode fieri ualeat: sunt uocadi: nisi cosue tudo habeat eos ad talia no uocari Alioquin quod in eoz absentia fi eri pingerit eis instantibus irritari debeat. Dem.

cc Resenti. declaramus edicto statutu felicitis recordationis clementis pape predecessoris no stri de beneficijs apud se. ap. uaca tibus per alium qua per romanum pontificez minime conferedis: locu habere i beneficijs que legati aut nuncij sedis eiusde uel quouis alij ad romanu curia uenientes uel etiam recedentes ab ipsa obtinere no scuntur: si eos in locis uicinis ipsi curie mori coningat: queadmoduz si in loco ubi eadem curia residet morentur. Idem est si aliquis cu rialis etiam ecclesia romana uaca te peregrinationis ifirmitatis aut recreationis seu alia quauis causa ad locum curie uicinum secedat: in huiusmodi loco uicino decedat: dummodo ibi etiam si erat ad ipsa curiaz reuersurus eius domiciliu seu domus propria non existat.

dd no. Huil. r. Bar. s. e. ti. statutuz. Jo. an.

ee Statutum. s. e. ti. c. ii.

ff Alii. curiales vel no.

gg Recedentes. dicebat gar. q. cum appellatione vrbis urbs tantuz suburbia intelligantur. ff. de ver. sig. l. ii. r. nomine curie tantu locu vbi curia habitat cum suis suburbis intelligere debeamus in his: qui nondum curiam intrauerant vel illicentati recesserant. in aliis secus.

hh Vicinis. dicitur presens ille qui est in hortis. ff. de procura. l. pre sens. vel qui est in provincia. L. de prescrip. lon. temp. l. vlt. j. dter. minabit que intelliguntur loca vicina.

ii Decedat. hoc dicebat Huil. si recesserat animo cito redeundi: ut de pe. di. i. diuortium.

kk Domicilium. quod in pluribus locis haberi potest. ff. ad muni ci. assumptio. s. de rescrip. dilectus. ii. de fo. compe. ex parte.

ll Domus propria ergo licet sola domus possessio in ciuitate com parata non faciat quem municipem. ff. ad municipa. libertus. s. so la. tamen quantum ad hoc equiparantur domus r. domicilium. Quid dicas si est in domo sibi r. aliis communi Idez credo ac si es set in domo solum propria. ad hoc. s. de postulati. c. i. Et res com munit omnium illorum est. ff. de ritu nuptiarum illud r. qui iurat suum non esse iurat r. sibi commune non esse. ff. de verboruz signi ficatione. si pupillus. s. vlt. r. cum quis legat seruos suos r. c. qui i toto r. qui in parte sui sunt legati intelliguntur. ff. de leg. iii. si quis seruos suos. nec ob. xii. q. ii. qui manumittitur. r. ff. de in ius voca. l. sed si hac. s. qui manumittitur. quia ibi erat commune pluribus ut collegio: probatur hec solutio. ff. c. ti. l. communis libertus. non ob. xii. q. i. s. vlti. quia ibi soluitur.

Legate...
Sicut...
Et...
Ad...
In...
Per...
Pro...
Contra...
Sub...
Super...
Inter...
Intra...
Extra...
Ultra...
Subter...
Superter...
Intra...
Extra...
Ultra...
Subter...
Superter...

A Legales secundum quas xx. miliaria computantur pro die. ff. si quis cautio. l. vicena milia. et si modicum etiam superesset non includeretur sub loco. ff. de verborum sig. l. iii. Jo. an.

B Specialiter. si hoc est speciale. ergo ipsius contrarium est generale. et facit ad ea que nota. supra de rescrip. nonnulli. et que dixi supra eo. libr. de rescrip. statutum. §. cum autem de elec. cupientes. i. respō. Jo. an.

C Originis. certe satis idēz puto si ibi habet continuūz do micium: licet inde non sit oriūdnis: ad hoc. x. di. si in adiutorium. et optime supra de elec. fundamenta. §. ult. de temp. po. or. c. iii. i. respon. so. ff. ad munici. ei. §. ultimo. C. ubi sena. vel cla. l. senator. nec rationez di versitatis video: et idem dico in oriūdo qui ibi propriam non haberet domū sed forte conductaz cum eadem sit ratio ad hoc. ff. de legi. non possunt unde quod dicit originis sue domum: et dō do mo propria et de do mo habitationis po test intelligi.

D Adoretur. ali as enim grane pre iudicium inferretur loco vbi degit curia si omnia beneficia tunc ibi vacantia ha berent solum con ferri p papā.

E Apostolica sede vacante ali quas parochiales ecclesias uacare decetero contigerit apud ipsam statuimus ut de eis ne ipsa rum uacatio diutina periculum ua leat animabus afferre: per eos ad quos pertinet: possit libere ordina ri: constitutione felix recordatio nis clementis pape predecessoris nostri de beneficijs apud sedem ip sam uacantibus per alium quam p romanum pontificem minime con ferendis: uel alia quavis contra ria super hoc edita non obstante. Idem uolumus et de illis que ibi dem ipso romano pōnifice uiuente uacabunt: si de ipsis per eum ante ipsius obitum non fuerit ordina tum.

F De ipsarum. rationem hic ponit. et. s. eo. lib. de of. dele. si is cui: et. i. ne se. va. c. vno in fi.

G Afferre. s. e. ti. c. i.

H Alia. ut. s. e. statutū. et. s. c. prox.

I Obitum. scilicet cum decessit infra men sem. alias non esset que stio. s. eo. statutum.

K Cui nulla. Gratia alicui concessa: ut prouidere possit per somis idoneis in certa ecclesia personis non expressis: non expirat re integra obitu concedentis secus si persone essent expresse.

L Expressione. multum ergo operatur expressio persone. et facit. i. c. prox. et. s. de of. dele. is cui. e. li.

M Idoneis. vt. s. e. ti. super inordinata. et. c. is cui. e. li.

N Legitime. scilicet secundum statuta lat. uel generalis concilii su pra. de conces. preben. c. ii. et de elec. ne pro defectu. Et talia benefi cia legati de latere qui sunt in prouincia: conferre possunt supra. e. uenerabilis.

O Decet. i. de re. iu. decet cum suis concoz.

P Suam. quando est ergo gratia eius cui scribitur. non expirat: ut supra secus quando alterius puto pro quo scribitur ut hic.

Q Adoriatur uel renunciet supra de renunci. capitulo primo. eo. lib. ad hunc finem expresse contra dicit supra eo. lib. de of. dele. si super gratia. vbi dicitur qz executorum potestas datur super gra tia alicuius: non expirat re integra: sicut nec gratia cum sit accesso ria ad gratiam. hic contrarium dicitur. solu. facti diuersitas soluit contrarium: ibi loquitur de gratia iam facta hic de faciēda per ex

ecutores. unde ibi dicit textus gratia facta et. hic dicit prouisione faciēda. si ergo papa concedat canonicatum et prebendam. si vacat uel que primo va cauerit. nulli alii de iure debitam. et super hac gratia per se facta dat execu tores. habet locum decre. illa: quia cum iam sit canonicus. et iam sit facta gra tia: potestas executorum uelut accessoria non expirat. sed si papa non facit gratiam s; mader fieri puta p uideri mibi de beneficio: hic potestas executoris principa lis est et expirat re integra. Sed quare non expirat in su pra proxi. casu. cum etiaz ad huc sit prouisio faciēda. So. ibi etiam iam erat facta gratia cum respiceret eum qui prouidere debebat non cum cui debebat prouideri.

Dem.

S Cui nulla personarum fa cta expressione sit gratiose cōcessa facultas: ut auctoritate apo stolica possit aliquib; personis ido neis in certa ecclesia prouidere: uel beneficia quorum collatio est ad sedem apostolicam legitime de uoluta: conferre: contradictores eadem auctoritate per censurā ec. compescendo huiusmodi concel sio quam cum specialem gratiaz o tineat: decet esse mansuram non ex tat etiam re integra per obitum cō cedentis. Secus si super prouisio ne certe persone faciēda sit da ta potestas eidem: non ob suam s; eius cui prouideri mandatur gra tiam uel fauorem illa quidem expi rat omnino: si concedens re integra moriatur.

Dem.

S Episcopus cui nullis per somis expressis in genere cō misisti: ut uice tua ordines i tua di ocesi celebraret: ad sacros ordines pmoueret quempiam titulum non habentem: ei cū i culpa fuerit taliter ordinando eūde: tenebitur uite necessaria ministrat. dōec sibi per eum uel aliū de ppetenti beneficio sit prouisum. Si uero certas com misisti eidē ordinare personas: tu q prouidere hoc casu an haberēt ti tulum debuisti: taliter ordinato ad predicta donec per te beneficiat; fuerit obligatus existis. Eis autēz quibus a diocesanis datur licentia ut possint aquo uoluerit episcopo ad omnes sacros ordines promo ueri: non qui ordinant: sed qui tri buunt licentiam: cum eam dare nō debeāt titulū n̄ habēti ad premissa

seipsum elegisset de regulis iuris. qui per alium. Sed hec uera ubi man dauit de certo. ut statim sequitur. et facit supra de electio. si compromissa rina.

3 Alium. No. pro bis que diri. s. e. ti. si pauper.

2 Certas. et expressas intelligo. quia si commississet ei ordinare clericos ta lis uille uel loci. adhuc est hic genus et non species. unde locum habebunt su periora. aliud est enim certum. aliud certum et expressum. facit. j. de conces. preben. ne captande.

2 Predicta. s. uite necessaria.

2 Per te. uel per alium. s. prox. r̄iso. nec poterat sibi indignitatez beneficii obicere exquo illum dignum ad ordines reputauit. s. de eta. et quali. accepti mus quod dicit ut ibi.

a Quo uoluerint. dum tamen catholico. et in aperta se. ap. rebellionē nō fue rit. s. de prescrip. veniens.

b Ad premissa. s. uite necessaria. donec eis de competenti beneficio sit pro uisum. et transit talis obligatio ad successorem. ut. s. e. ti. cum secundum apo stolum. Quid dices si clericus ordinatus sine titulo ad sacros promissit epi scopo. qz eum super his non inquietaret. nunquid tali renunciatione non ob stante agere poterit. uidetur qz non exquo renunciauit. vii. questione. i. quaz periculosum. de elec. cum inter. R. Contra quia istud uidetur ius publicuz quod remitti non potest. de foro competenti. si diligenti. de senten. excom. contingit. et beneficio quod nondum habebat renunciare non potuit. sicut nec hereditati nondum delate. ff. de acquir. here. l. qui superstitis. et alimen ta pacto alimentarii non tolluntur. ff. de transactio. cum hi. dixit da. qz ualet pactum. Bar. brix. dixit hoc verum: si post ordinationem interuenit. sed in

ordinatione yterq; simoniacus esset & deponendus. s. de simo. c. pe. in que stione reueriali. que incipit. esto q; episcopus ordinet.

Quoniam tibi. si primo loco papa dat licentiam conferendi beneficia certo modo vacantia vel ad papam deuoluta: secundo aliquod d' his conferat specialiter. uel conferri mandet species generi derogat ita q; secundo beneficium debetur: ad hanc decre. concor. e. ti. dudum.

In genere. si autem in specie dedisset licentiam. pura archid. bononien. cum uacabit tunc secus quia utrunq; speciale: & sic ualere primum nisi de primo fieret merito i secundo. & idem est si ante secundam specialem gratiam iam erat d' scensum ad speciem ex virtute prime generalis: ad hoc. s. de si. presby. ex tua. d' of. dele. ex parte. i.

Quorum. qui dicantur sui clerici hoc casu & similibus habes infra de verborum signi. c. ult.

Decedentium. ista duo se diuersa: maxime in impetrationibus uel gratiis. ut probatur. ut. s. de rescrip. susceptu. ti. responso. Sed nunquid si clericus suus cedit uel dedit in curia romana. poterit eius beneficium conferre. Dic quod non nisi haberet ad hoc mandatum expressum ut sup. e. c. i. ii. in fi. Sed quid dices. ille cui facta est talis gratia nult conferre. beneficia que uacant per exorationem clerici sui. uel per adeptionem episcopatus. uel secundi beneficii curati. nunquid poterit. et uidetur q; sic. iam enim tacite ipso facto renunciasset. uide. tur ad hoc supra de his que fi. a ma. par. ca. ex ore. de offi. dele. gratum. Credo q; cum tales indulgentie restringantur supra. e. is cui & c. quauis q; talia beneficia conferre no poterit. cum potius priuatione iuris quam renunciatione uacant: quod patet ex eo q; copelluntur ad illa dimittenda. ut supra de cleri. coniu. c. i. s. e. de multa. & licet episcopus. & c. cu; singula. ad hoc facit predicta decre. susceptum. na; similiter posset dici q; cedens esset mortuus quo ad beneficium. cui cessit. vii. questione i. s. ecce in quibus. xxxiii. q. ii. s. i. Sed pone. iam contulit beneficia. v. clericorum moxi unis duo sui clerici simul. quorum alter habebat pinguis beneficium altero. nult pinguis conferre. nunquid poterit. uidetur distinguendum aut papa proprio motu dedit hanc gratiam. aut non ut primo casu possit pinguis conferre. secundo non ut. s. c. si pluribus. Sed dic q; illud posset locum habere. si posset conferre beneficia sex priorum clericorum suorum decedentium. sed hic de primis clericis non est dictum. unde quod beneficium uoluerit conferre poterit. domini? Jo. an.

Idoneis. s. e. is cui.

Post. alias non fuisset tanta questio ex quo primum mandatum speciale genus precessisset. Jo. an.

Derogat. ut. j. de re. iu. generi. cum suis concor. Jo.

Conferamus. penes papam enim remansit eadem potestas. & maior etiam in predictis. unde ex quo ipse preoccupauit. melior est ipsius conditio. ut s. e. dudum.

Is cui. habuit ortum ex constitutionibus reuocatoriis: quas fecit bonifacius statim post promotiones suam de gratiis factis a nicolao. iiii. & celest. v. per quas ius quesitum erat ad rem non in re. Reuocatoria gratia:

si titulum non habeant obligantur

Quoniam tibi nuper in genere potestatem dederimus: beneficia sex clericorum tuorum cedentium uel decedentium auctoritate nostra personis idoneis conferendi canonicatum. tamen & prebendam: quos in tua ecclesia: in qua post predictam gratiam tibi factam mandauimus cuidam specialiter prouideri obtinebat quidam ex eisdem tuis clericis nunc defunctis: conferre non potes: cum illi. p. quo scripsimus debeantur. naz prime generali gratie tibi facte derogat posterior specialis licet de illa non fecerit mentionem. Simili ratione si post facultatem tibi concessam a nobis conferendi beneficia tue diocesis: quorum collatio est ad sedem apost. deuoluta: nos eorum aliquod antequam tu conferas conferamus specialiter alicui uel conferri mandemus de concessione tibi facta non habita mentione: facta per nos collatio canonica est censenda.

Idem.

Is cui de canonicatu prebenda & dignitate personatue officio per felicis recordationis nicolai uel celestini predecessorum nostrorum litteras gratia in aliqua ecclesia facta erat: constitutionis nostre reuocatorie tempore canonicatum & prebendam dignitati personatui uel officio alicui non annexam erat adeptus: licet dignitates personatum seu officium inibi expectaret: propter expectationem huiusmodi priuatus non intelligitur: quod in canonicatu & prebenda fuerat canonicus affectus: ius tamen quod ad dignitatem personatum uel officium competeat eidem iuxta uerba dicte reuocationis intelligitur reuocatum. Non sic autem: si canonicatum cum dignitate personatu aut officio conferri

nicolai incipiebat. pridem ad apicem. illa uero celestini incipit dudum circa promotionis. & de his etiam constitutionibus tractat. j. c. prox. & j. de concess. preben. c. ult. plenius.

Nicolai. quarti.
Celestini. quinti.

tantum canonico consuetis: fuerat affectus sub expectatione prebende: cum ius magis dignum quod iste in dignitate personatu seu officio huiusmodi iaz habebat: ius minus dignum canonicatus retineat cuius canonicatus ratione idem ius eidem saluum remanet ad prebendam nulli alij debitam apostolica ante ipsius auctoritate recepto Sed et si ex episcopi uel alterius cuiuscunq; collatione uel prouisione adeptus fuerat in eadem ecclesia dignitatem personatum siue officium conferri tantum canonico consueti prefatus qui canonicatus auctoritate ap. iam habebat: idem erit censendum.

Idem.

Quodam per litteras felicis recordationis nicolai pape predecessoris nostri canonicatum sub expectatione uacature prebende in certa ecclesia obtinente: successore eius celestinus cuidam alteri similem in eadem ecclesia gratiam fecit: quem omnibus etiam ante ipsum auctoritate apostolica uel quauis alia in ecclesia ipsa receptis uoluit anteferrere: cum interpositio ne decreti priusquam tamen ad primum & eius executores secunde gratie noticia peruenisset: uacans prebenda eidem primo per suos fuit executores collata: per huiusmodi autem & ante factam secundo collationem ipsius prebende nostra constitutio reuocatoria emanauit: & quoniam quis eorum ius habeat in prebenda huiusmodi dubitatur: nos neutrum illorum decernimus ius habere in eadem. prima enim collatio post: & contra decretum a dicto celestino interpositum facta & ab ignorantibus & etiam ignorantibus non obtinet firmitatem. Ius uero quod secundo ad prebendam non in prebenda huiusmodi competebar: cum nostras reuocationem eius collatio no precesserit: per eam penitus est sublatum.

Adagis dignum s. de conse. ecclesie

nel al. q; in dubiis. cum suis concor. q. Et si. tolle quod e. j. prefatus qui canonicatum auctoritate ap. ia habebat adeptus fuerat in eadem ecclesia ex episcopi & c. Jo.

Cuiuscunq; ad quem pertinebat collatio. uel forte legati. r. Cuiuscunq; ad quem pertinebat collatio. uel forte legati. s. Idem. s. q; canonicatum retineat. & canonicatus rone prebendam.

Quodam. alias hoc erat de iure coi. s. e. ti. bi qui. u. Anteferrere. ad idem. j. de concess. preben. auctoritate.

Constitutio. reuocatoria de qua uidisti. s. pxi. c. y. Ignoranti. s. e. si post q; & c. dudum. & c. si beneficia & c.

Collatio. quia si precessisset collatio: ius habuisset no ad rem s; in re. & sic non fuisset reuocatum per constitutionem reuocatoriam s. c. prox. j. de concess. preben. c. ult. & sic no. q; quis impedit aliu in eo quod per se non consequitur. ad idem. j. de concess. preben. auctoritate. sed ibi aliquid consequitur. q; habet secundam prebendam qui alias solum habiturus esset tertiam. lo. an.

Ameram. qua si in annexis secus. s. e. ti. super eo. & c. quia sepe. & i. proxi. B.

Uerba. quorum mentem habes. j. d' concess. preben. c. vlt. s; ad litteram erant bec omnes collationes prouisiones reseruantes super canonicatibus dignitatibus personatibus prebendis officiis dignitatibus portionibus prestimonis ecclesiarum parrochialis alibus ruralibus uel aliis necnon super quibuscunq; beneficiis ecclesiasticis uacaturis cu; cura uel sine cura. in quibus non sit ius quesitum in re licet ad re per dictum antecessorem nostrum. seu eius auctoritate factas: concessas seu commissas: & ea que ab ipso super bis uel circa ea quomodolibet precesserunt apostolica aucte i fratrum nostrorum presentia. vi. calendis ianuarii: cu; adhuc sicut permittemus. cessas irritas & uacuas nunciamus nulli et decernimus fore firmitatis: & quod extunc sec; a quoq; scietur uel ignoratet tingerit attetari & c. io igif dixit ista uerba q; p; uerba illa cassat ius q; situm ad re s; no i re no sic intelligitur reuocatum.

Constituta. p; si reuocata gra. e. n. egus q; pp ius i re seruaretur ius ad re in hoc cau q; pp ius ad re extingueret. ius i re & mentes constitutionis.

Adagis dignum s. de conse. ecclesie

Marginal notes on the right edge of the page, including fragments of text from other pages and some illegible characters.

Andatū. deere. venit declaratio ad deere. s. e. cū in illis. i. fi.
Beneficio. de curato non prouidebitur. s. e. ti. cū in illis. i. fi.
nec de dignitate. s. e. ti. c. vii.

Collationes. de spectante ad presentationem institutionē uel ele
ctionem nō poterit prouideri. s. cum in illis. s. cum autem.

Capituli. idē. n.
ē facere per aliū qd
per. se. j. de re. iur. q
per aliū cū suis con
cor. ff. quod cuiusqz
vniuer. itē cor. s. si
decuriones.

Statuto. est forte
consuetudo vel sta
tutum qd beneficia
vacantia primo mē
se pertinentia ad col
lationē capituli con
ferat primus cano
nicus; vacantia secū
do secundus, tertio
tertius et sic d. singu
lis. vel qd beneficia
familiarium suorum
spectantia ad collati
onē capituli vacan
tia canonici cōferāt
tales cōsuetudines
et statuta sunt i. mul
tis ecclesiis gallica
nis.

Excedit. qz papa
non itēdebat graua
re alterā dignitatez
capituli s. totū capi
tulū. s. e. cū in illis
ad si.

Singulariter. q.
si n. vice capituli. ut
in. i. rīso. Jo. an.

Prebendarum.
vel dignitatū vel of
ficioz ipsi ecclesie:
ut in secūdo rīso et
no. q. dicit rōne hu
iusmodi prebenda
rū. quasi dicat si per
tineret ob aliā cām.
puta propter alia be
nificia que habet in
alia ecclesia: manda
tum tunc non cōpre
hēdit illa.

Astoralis
Emanauit ad de
claratio
nez deere. s. eo. ex.
parte in fi. et eorum
que ibi no. Hosti. et
e. ti. de rectoribus i
fi. et hoc dicit. datio
coadiutorum episco
porum suorum superiorum est de maioribus causis: et spectat ad so
lum papā: pōt n. ep̄s senio uel infirmitate perpetua ipeditus de con
sensu capituli sui. uel maioris partis sibi auctoritate ap. vni. uel du
os coadiutores assumere. et si demēs fuerit. capitulum aut due ipsi
partes hoc faciēt. S. si ep̄s contradicit. tunc nil inouabit capitulū
sed ep̄s et ecclesie cōditionem quāto poterit intimabit pape. et
coadiutores illi sumptus moderatos habebunt d. prouentibus pre
latorum ipsorum.

Ad aliorū. cōnumeretur ergo inter alias quas habes notaras
s. de trāslatio. c. i. de of. lega. q. translationem de excef. prelato. sicut
vni.

Nō obstat. no. p. hāc litterā q. rōma. ec. nō currit prescriptio
ibis que sibi i. signū specialis priuilegii reseruauit sicut nec s. priu
legiū prelatis. de hoc. s. de prescrip. cū nobis.

Tantummodo. sic. s. e. li. de sup. ne prela. ecclesie. ergo nō ab archi
ep̄s uel patriarcha uel legato qz i. generali legatioe talia nō trā
seūt i. predicta dec. q. trāslationē. Ad decr. s. e. ex parte i. fi. nidef
q. illud fuit de speciali auctoritate uel mādato dñi pape. et qd ita ef
set per ātūa iura. pbabat p. can. vii. qōe. i. c. i. et c. quis triste. cum
in ultis capitulis eiusdē qōis. ad idem decr. superius allegate et re

Item.

Andatum apostolicum tibi
directus: ut. T. clerico de be
nificio spectante ad collationem
narbon. capituli prouideres: bene
ficia eiusdem capituli: siue dentur
in communi per ipsum: siue per ca
nonicos eiusdem ecclesie singula /
res uice ac auctoritate capituli aut
ex iure ipsius de consuetudine uel
statuto merito comprehendit: ad
beneficia tamen ratione dignitatz
personatum uel officioz que nō
nulli ex eisdem canonicis obtinent
in ipsa ecclesia: ad eorundem colla
tionem spectantia mandatz huius
modi minime se extendit. Idem
esse censemus si ratione prebenda
rum suarū ad ipsos canonicos col
lario dictorum beneficiorū singu
lariter pertinere noscatur: nisi con
tineatur forsitan in mādato q. eidē
clerico prouideas de beneficio ad
collationem narbon. capituli. per
tinentē communiter uel diuisim:
tunc enim beneficijs que ad ipsoz
collationes pertinet ratione huius
modi prebendarum poteris pro
uidere.

Bonifacius octauus.

De clerico egrotante:

Astoralis officij debi
tum exequentes decla
ramus atqz statuimus
coadiutorum episco
porum et superiorum
prelatorum dationes intelligendā
esse de causis maioribus et referen
dam ad sedem apost. ac ab ea con
suetudine non obstante contraria
tantummodo postulandum. Ae
rum ne hoc pretextu ecclesie existe
tes precipue in remotis: dispēdia
patiantur: nos eorum in hac parte

gula licet ver. illa seper. de renūci. nisi ad finē.

Remotis. bis. n. precipue prouidēdū fuit: ad hoc. s. de elec. nihil est ad finē.
Perpetuo. et sic no. q. l. egrotas laboret infirmitate incurabili: non remoue
tur sed datur coadiutor: ad idē. s. e. ti. ex parte et sic reprobat opi. ber. de qua
no. s. e. t. i. u.

indemnitatibus precauere uolēt
bac generali constitutione sancim
ut episcopus senio aut ualitudine
corporali grauatus uel etiam alias
adeo impeditus perpetuo ut offi
cium suuz nequeat exercere possit
de sui consilio et assensu capituli uel
maioris partis ipsius unuz uel du
os auctoritate apostolica. coadiu
tores assumere ad dictum officiu
exequendum. **S**i uero episco
pus demens fuerit et quid uelit aut
nolit exprimere nesciat uel non pos
sit: tunc eius capitulum uel due ip
sius partes eadem auctoritate unū
aut duos coadiutores assumant
idoneos: qui eius officiu exequā
tur. **S**i autem episcopus senio
aut incurabili morbo grauatus: uel
perpetuo impedimento detentus
ad sui executionem officij reddat
inutilis: et coadiutorem assumere
uel habere noluerit: licet a capitu
lo requisitus proprio: se illius non
indigere suffragio forsitan asseren
do: tunc nil per capitulum inuoue
tur: sed hoc casu et etiam proximo
idem capitulum episcopi et ecclesie
sue conditionem et statu ac facti cir
cūstantias uniuersas: quam cito
poterit: fideliter et explicitē referat
ad noticiam dicte sedis: et receptu
ri humiliter et efficaciter implerū
quod super hoc per sedem ipsā cō
tulerit ordinari. **P**resenti quo
qz adijcimus sanctioni: ut coadiu
tores huiusmodi de prouentibus
prelatorum in quorū assumentur
auxilium sup̄tus recipiāt modera
tos ab alienatione qualibet de bo
nis ecclesiasticis prelatorum ipso
rum uel ecclesiarum suarum quo
modolibet faciendā penitus absti
nentes rationem non solum in di
stricto examine sed et prelatis eis
dem si sane mentis extiterint ac ca
pitulis eorundem: seu etiam ipsoz

Ad maioris. regulariter enī
tenet qd facit maior pars. d. bis
que si. a. ma. p. ca. c. i. et d. totū
capitulu fecisse. lvi. di. aposto
lica. cū si. s. hoc fallit. j. px. ca
su.

Auctoritate apostolica. si
igit istī delegati pape i. hac par
te. et p. cor. s. d. of. or. irrefraga
bili. s. de here. ad abolēdā in
fi. et j. de sta. re. c. vno. et i. de.
qz regulares de sup. ne. p.

Demens. de sac. ab inte. cū
dilect. iii. q. ix. idicas. et ē si.
qd dicit lex q. qñ pater ē furi
osus fili dāt curatoz pri. l.
de cu. su. si pater. ff. eo. ti. l. ii.
alias at erubescit lex filios eē
castigatores parētū. in auc. d.
nup. s. si. q. sanctus colla. iii.
de ma. et obe. cū inferior. hinc
est q. ipsi inuito coadiutore nō
dabunt. ut in se. rīso.

Due partes. et sic non suffi
cit maior pars. et est speciale.
ad idem. s. de elec. sed ibi in
electione. ro. pon. requirunt
ad minus due partes. ad idē
s. e. t. scriptum. ubi in postula
tione que concurrunt cū electi
one due partes etiā requirū
tur. ad idem. s. e. li. de elec. si
quando. et c. indemnitatibus
s. i. l. autem hoc sit speciale:
q. due partes debēt sentire
regulariter est q. due partes
collegiū uel uniuersitatis de
bent esse presentes. ff. quod
cuiusqz vniuer. l. plane. ff. de
decr. ab or. fa. l. iii.

Aut duos. hāc litterā quā
sup̄ habueras hic uideas re
petitam. per quam litterā cre
do. q. si plures dare uellent.
non possent et potuit papa ad
hoc motus esse ex eo: coadiu
tores debent sumptus habere
ab ecclesia ut. j. c. s. present.
stem ergo scripture. quia pa
pa si de pluribus uoluisse sic
expressisset: de deci. ad audie
tiam. et sufficit ita scriptum es
se. vi. q. iii. scriptum. ff. qui et a
quibus. l. prospexit. cum etiā
isti non ordinaria sed delega
ra potestate fūgāt. vñ habēt
suare metas mādati. s. ti. px.
cui d. n. s. d. referri. cū dilecta.

Officium est ergo coadiutoris officium ea facere que pertinent ad officiu
eius qui deputatus est.

Poluerit. non est ergo idem tacere quod tradicere. quia si contradicit ca
pitulum coadiutorem non dat. si tacet secus. ut in proximo casu. ad hoc fa
cit. j. de reg. iuris is qui tacet. ubi dicam de hoc. Et no. arg. ad hoc. quia coad
iutor non datur inuito. ad hoc. vii. q. i. scripti. et c. qualiter. et c. quis. s. ecce.
sed hoc est falsum quia inuito datur. ad hoc de ec. ed. ad audientiam. i. in fi. et
no. s. eo. ex parte. in ult. gl. Et iura illa non in coadiutore sed in substituto lo
quuntur qui non datur inuito. coadiutor autem in casu isto per capitulum in
uito episcopo non datur. alias autem per eum ad quem pertinet bene datur i
uito. ut dixi. sed hic ap. auctoritate datur. sed hoc casu non dabitur. quia capi
tulum in hoc casu mandatum non habet a papa ad quem datio eius pertinet
ut in p̄ncipi.

Proximo. s. quando demens est episcopus et nescit uel nō potest exprime
re quid uelit.

Circūstantiis. aliter enim ad ueritatem peruenire non posset. xxiii. q. viii.
occidit. s. de testi. cum causaz.

Moderatos. ad idē. s. e. ti. de rectoribus. et c. se. nō. n. coguntur p̄p̄is mi
litare stipendiis. x. q. ii. precarie. xii. q. ii. charitatem.

Abstinentes. ad idem. s. de elec. nihil est et eo. li. eo. titu. is cui. et c. indem

a Depositionis. idem in inhibitione suspensione uel excitatione videt: oi ad hoc de do. & contu. veritatis in fi.

b Valebat. hoc verū esset si de certa prebenda uel dignitate mandatum fuisset uel in casu isto post acceptationem. & hoc nō aduertit allegator.

c Cum suā habet. priuilegiū enī datū alicui statim vi suā habet cū puenerit ad illū cui cōcedit: ad hoc facit lex diuina q̄ si scripsi seruo meo ut in libertate morer̄ nō statim liber est: sed tūc cū lra ad ipsum puenerit. ff. de acquiren. pos. l. q̄ absentis seruo. in prin. sed non sic cū dat alicui potestas cōferendi p̄bendā. ut. j. v. non sic autē ēc.

d Certam. exprefaz uel nō exprefaz puta primā que uacauerit.

e Incertam. sicut cū dicit p̄bendā cōferas quā duxerit acceptadā. ut in casu nostro.

f Adimā. s. de p̄bendis dilectus. ii.

g Et irritum. nō q̄ executor qui habet p̄tate cōferendi potest interdicerē collationē ei ad quē p̄inet de iure & r̄seruare sibi collationē & cernere irritū quod postea fieret sicut & legatus de inrepatrona. cū dilectus. & nō. de h̄ de p̄ben. c. vlti. et sic habes hic tres casus i quibus p̄benda afficitur. de his uidebis. j. c. si capitulo. & c. si solio. an.

h Quia cum illi. optima responsio. & s̄m̄ Inno. papa enī p̄bendas oēs & dignitates cōferre potest. s. de p̄ben. c. ii. & tamē illi ad quos collatō spectat possūt illas cōferre: nisi prius papa insinuet illis q̄ nō conferant cum decreto sic p̄ talē potestare datā executori nō auferit ei ad quē p̄inet cōferendi potestas nisi in litteris id dicatur. scilicet q̄ conferre non possit.

i Illi executori.

k Ab ipso. ro. po. Joannes an.

l Subiunctum. p̄ parte ipsius an. cui scribit̄.

m Post acceptationē. intelligit̄ autē acceptare petendo p̄ executorē suū sibi conferri beneficium q̄ poterat acceptare uel recipiēdo illud sibi p̄sentī collatū. ut in elemen. eo. ti. cū ei quē. iii. r̄iso.

n Acceptaret. r̄iso. q̄ quādo scribit̄ sub hac forma quam duxerit acceptandā: decernētes irritum & inane executor ante illā acceptationem nil potest facere. & si fecerit non ualebit: tanq̄ sup̄ incerto prolatur. ar. ff. q̄ cuiusq̄ vnuer. l. item eo. & i. Si v̄o papa mādēt

depositionis sentētia p̄ferat: contractus quos inuit ignoranter poſtea ut p̄elatus nullū robur obtinent firmitatis: & in supradictis litteris irritum decernimus & inane quicquid sup̄ huiusmodi p̄bēda uel dignitate cōtra nostrū contigerit attentari mandatū collatio quā idē episcopus post tale nostrū decretum: siue illud ignorauerit siue non de p̄fata p̄positura p̄ se uel per aliū fecerat: nō ualebat. Ex parte v̄o tua extitit replicatum: q̄ hoc de illis priuilegijs & indulgentijs equitate suadente debet intellegi que vim suā habent: mox cū ad illos quibus cōcedunt̄ perueniunt: ex quo tenore liquido nō sci potest q̄ talis circa ea fuerit intentio cōcedentis: utpote cum alicui concedit q̄ excommunicari non possit: ex hoc enī euidenter apparet: alijs ipsum excommunicandi ademptam esse penitus facultatem: non sic autē si alicui cōferendi p̄bendam siue certam siue incertā tribuatur potestas: non enim tunc esse uidet̄ tribuentis intentio: ut p̄ hoc et ad cuius donationē p̄benda ipsa pertinet cōferendi possibilitas adimatur: nisi prius ille sibi notificauerit talē potestare fore sibi p̄cessam: uacuum decernat & irritum si fecerit de ipsa p̄sumat: q̄ cum illi nō amplior detur potestas quā ipse romanus p̄ntifex habeat in hac parte: sicut per eā quā obriuet ipse romanus p̄ntifex facultas conferendi beneficium uel p̄bendam nisi suam insinuet uoluntate: alicui nō auferit: similiter & per eaz que taliter illi ab ipso conceditur ei ad quē ipsius p̄bende spectat collatio: priusquā insinuet ille sibi q̄ uelit eam concedere: uel enā cōferat si forte uacet: potestas nō tollitur cōferendi: nisi forsitan q̄ ipsam conferre non possit: exprimat̄ in concessione huiusmodi potestatis tunc enim licet ralem concessionem fortassis ignoret: sua tamē collatio si postmodum p̄bendam ipsam conferat: nihil ualeat cum satis sup̄

alicui p̄uideri de p̄bēda quā duxerit acceptandā sine clausula illa decernētes: tūc tenebit collatio illius ad quē de iure pertinet anteq̄ ei nūciet̄ de acceptatione. Si autē papa mandat alicui p̄uideri de p̄bēda quā acceptauerit cū clausula decernētes tūc acceptatione facta statim executor interponit auctoritatē suā p̄hibendo ne contra prohibitionem suā aliquid disponat̄ de

hoc concedentis intentio agnoscat̄: sicut cum indulgetur alicui q̄ excommunicari non ualeat: ut in superioribus est p̄missū. Subiunctum etiā extitit q̄ cum memorato priori p̄ p̄fatas litteras mandauissemus ut memorato. D. p̄bendam uel dignitatem sine cura quam acceptandam duceret: si uacaret tūc: uel quā primo uacare cōtingeret in ecclesia predicta cōferret: idem prior p̄uidendi ei de p̄bēda uel dignitate ipsa post acceptationem ipsius non habebat aliquam potestatem: unde cū sepe dicta p̄positura fuerit tibi antequā illam idem. D. acceptaret̄ p̄fati episcopi auctoritate collata: huiusmodi collatio talis mādātū nostri p̄textu etiam si prius illud episcopus ipse sciuisset nō poterat uacuari: nostrum autem in hac parte decretum ad p̄bendam seu dignitatem quam predictus. D. acceptaret̄ referri debet: alioquin super incerto fuisset editū: nec alicuiquem astrinxisset. Sed extitit ex aduerso responsū q̄ si p̄fatus prior iam dicto. D. p̄bendam uel dignitatem huiusmodi cum uacaret ante huiusmodi acceptationem cōferre nequiret: idem tamē D. p̄bendam uel dignitatem talē licite posset & libere acceptare quare predictus episcopus p̄fata p̄posituram: cum non prius eum requisierit: an acceptare uellet eandem: cuiquā conferre non potuit: quinimo ipsius collatio euz idem D. p̄positurā ipsam postmodū acceptari: irritari debet: & concessio per iam dictum archiepiscopum sibi facta debet stabilis p̄manere sicut cum legatur alicui unus ex seruis quē elegerit uel optauerit: & heres ante optionem uel electionem illius manumittit aliquē uel alienat ex illis: profecto manumissio uel alienatio irritat̄: ceditq̄ ille legato si legatarius cum duxerit eligendum. Contra uero pro parte tua p̄positum extitit: q̄ id in ultimis uoluntatibus tenet nec p̄missa i legatis futuris quē admodum in extantibus habent locum: quia nec etiā ad optanduz

illa p̄bēda: decernēdo irritū & inane quicquid postea duxerit faciendū euz hoc p̄ illā formā sit ei concessū: nec ualebit p̄uisio tunc facta ab eo ad quē p̄inet illius p̄bende collatio: etiā ignorante huiusmodi acceptationē & decretum. ber.

o Talis. s. quā duxerit acceptandam.

p Refertur. licet igit̄ dicat̄ in litteris: decernētes & c. nihil operatur decretū priusq̄ fiat acceptatio: alias decretū eēt super incerto. p̄nt sequitur. papa enī nō uult q̄ statim asumat illud decretū suū uigorem: sed tūc cū acceptauerit tunc ualeat: etiam si ille ad quē p̄inet collatio ignorauerit acceptationē quia tūc decretum sumit uigorem & ligat ignorantes. ut dic. & s. de p̄ben. dudū. secus enī est in casu uel decre: q̄ p̄hibet aliqd fieri. & q̄ cōtra factū fuerit cassat. quia statim ligat. xxxv. q. iii. p̄radicimus. s. de elec. quia p̄pter. v. aliter & c. quādo non apponit clausula illa decernētes: sepe locū habet regula illa multa fieri p̄hibetur facta tamen tenent. de regulari. ad apostolicā s̄m̄ ber.

q Astrinxisset. cōcor. cle. e. ti. cum ei quē. ii. r̄iso.

r Ex aduerso. s. ex parte diaconi.

s Archiepiscopum byterū. cui p̄or qui erat executor diaconis cōmiserat collationē p̄posituram ut patet in integra. & dixi in principio.

t Legat. ponit tenore legis ff. de op. lega. si. cum optio. io. an.

v Ceditq̄. ille. s. seruis manumissus uel alienatus anteq̄ legatarius elegerit. legatari⁹ ergo poterit illū seruum manumissū uel alienatū r̄dicare si uoluerit: forsitan seru⁹ ille alijs seruis melior erat. & heres legatario electionē auferre nō potuit eodē modo uidebat q̄ episcopus non potuerit auferre electionē isti diaconi. & sic collatio archiepiscopoteri ualere debebat: hoc intēdit bec allegatio. sed non est uera. ber.

x Ultimis. cōmunis responsio aduocatorū nostri temporis ad. l. infortiati. speciale i uoluntatibus. Sed dicat̄ quare. unde admirando dicebat Hosti. Domine dñs nr̄. & c. si in ultimis uoluntatibus hoc

locū habeat. multo fortius in beneficijs in quibus est ad huc plenior interpretatio faciendā. s. de dona. cū dilectus. Sed nō aduertit q̄ ista nō sūt talia beneficia que sic large sūt interpretanda. ut notauerat de elec. dudū. & habes. s. de p̄ben. q̄uis p̄mo.

y Futuris. ut lego titio unū seruū nasciturū de grege quem eligere uoluerit: & fuit huiusmodi forma similis huic delegato. dū dicit̄ que primo uacauerit quā duxerit acceptandā legatari⁹ de presenti est. lego tibi unū de seruis meis quē elegeris. in his a tpe adite hereditatis itelligat̄ rei legatari⁹ dñi⁹ suū & legatari⁹. unde nec seruum legatum sub condi. heres manumittendo. facit

Executores, sine ad providendum siue ad compellendum non curat licet alias distinguat. j. c. pxi.

In genere, et sic licet in genere quod non licet in specie, et interdum est e converso, quod dicitur ut. s. de offi. or. si sacerdos. xxiii. di. q. q.

Causa subdit. Nota ergo quod ille pro quo scribitur de prebenda acceptanda potest primam acceptare: sed non ulteriore nisi ex causa ut. s. e. q. cunctis. ad fi. r. j. c. pxi. Sed que potest esse causa forte prima debet alteri. vel dubitatur an debeat ad h. xxiii. q. i. quid culpatur. ad fi.

Careat. Nota casu in quo finis ex communicationis non ligat. alios videbis j. de sent. excom. presenti.

Taliter. s. certum et expressum vel secundum vel ulteriore sine causa. io. an.

In ipso. sup. hoc vide quod habuisti. s. de preben. si is cui. r. c. fe. j. eo. c. vlti.

Provideri. non ergo necesse habet expectare quod ille acceptet vel sibi terminum ad hoc concedere. ut. s. e. q. cunctis. s. penul.

Executor. fuit extracta hec de cre. de extravaaganti que incipit. e. r. sicut ex parte. r. s. potest tamen. aditus fuit. et emanavit ad declarationem eorum que proxima.

Provincia. idem puto de civitate dice. nel ecclesia propter eandem rationem. ad hoc. s. e. c. pri. r. j. proxi. r. nro. Sed dic contra. ut hoc verbum inferius etiam repetitum aliquid operet. s. de deci. ad audientiam. j. de pxi. si papa. s. i. r. in fi. ad ide. s. e. quia cunctis s. penul. nec est eadem ratio cum gravius sit totam provinciam impediri quam dioc. vel ecclesiam. vi. q. iii. scitote. ad hoc. s. e. li. de preben. quis. i. r. ii. responso.

Expresse. rone ergo expressiois hoc tunc poterit. ad hoc. s. de offi. dele. c. vlti. s. vices. r. de cura. c. i. r. vlti. io. an.

Huiusmodi. s. generalis. de qua sup. dixerat.

Talem. s. specialem. de qua dixit in proxi. r. nro. nam quod fieret contra generale valeret. cu illa non teneat. ut. s. dixit. ad hoc. s. c. pxi.

In capitulo. hic determinat decre. s. e. pposit. r. corrigitur opinio glo. ibi no. in glo. que incipit Inno. in fi. in qua glo. dicitur ber. quod celestinus illi fecit iniuriam: cu collatio prebende per capitulum sibi facta valeret. potuit tamen id facere de plenitudine potestatis. Approbatur aut opinio inno. ibi nota. r. qua ibi recitat hosti. r. opi. pe. de samp. r. abb. qui posuerunt in illo. c. casum fm istud. c. r. composit. etiam dicebat hunc verum intellectum. s. de rescrip. capitulum in glo. magna. ver. si vo or dinario. Et hoc dicit decre. bec i summa. Si mandetur capitulo ut me recipiant in canonicum r. prebendam conferant: cum id pertineret ad eos dato executore ad providendum per solam presentationem factam capitulo affecta est prebenda. r. executor negligente capitulo infra terminum per eum statutum me recipere r. prebendam conferre non vocato capitulo id exequi poterit.

Pertinebat. de speciali privilegio vel prescripta consuetudine alias secus. s. de elec. cu ecclesia. j. ti. pxi. c. vno. j. de regu. c. vlti.

Exequatur. istud est quod soluit contrarietate. j. pxi. decre. quia hic executor datus fuit ad providendum ibi ad compellendum tantum. Et si querat que ibi sit ratio huius diversi iuris. So. est in promptu. quod in primo casu cu dat papa executor ad providendum. videtur ad se vel ad suum executores provisionem revocare. r. sic per consequens ordinario adimere. ad hoc de ap. ut nostrum. sed vbi dat solum ad compellendum: tunc potest ad se non revocare nec adimit: imo potest penes ipsum permittit dum vult ipsum ad provisionem compelli.

hoc executoribus deputatis gratia noscitur esse facta licet in genere primum personatum dignitate prebendam seu beneficium in eadem provincia dioecesi vel ecclesia uacaturum aut finem seu ulterius si rationabilis causa subsit valeat acceptare: certum tamen et expressum priusquam uacet acceptare non potest: quod si fecerit etiam si per executores eius finem acceptationem huiusmodi facta fuerit reservatio inhibito uarijque processus ac sententia promulgare: tamen acceptatio ipsa quam processus uiribus careant: nec aliquam obtineant roboris firmitatem. Immo nisi acceptator ille dignitatem prebendam personatum seu beneficium taliter acceptatum r. reservatum per collationem uel institutionem postmodum factam de uacanti iam ad eptus: uel ius in ipso fuerit acquisitum: per eum ad quem eiusdem personatus dignitatis prebende aut beneficii collatio seu iuris pertinet diocesis acceptatione ac executorum processibus inde secutis nequaquam obstantibus de illo uacante libere poterit alij prouideri. **Dem.**

Executores super provisione aliqui a se. ap. per generales litteras in aliqua provincia deputatos prelati r. alij: ad quos beneficiorum in eadem provincia spectat collatio: ne ad provisionem aliquorum percedant: donec illi per quo scribitur

Illo. numquid requiritur quod scripta directa executoribus presentetur capitulo. an sufficit quod presententur ipsius capituli littere. id est. sibi directe licet sit cautius r. illa presentari: puto tamen sufficere si ipsi capitulo presententur littere ad eum directe. hoc verum si de intentione pape per ipsas partes litteras facit ele. ii. ut lit. pen. puta quod in litteris directis capitulo dicitur noueritis nos

sit. primum: non potest generaliter inhibere nisi expresse in ipsis litteris facultas huiusmodi inhibitionis concedatur. **Dem.** Potest tamen reservationem r. eisdem inhibitionem facere speciale de primo: uel si hoc illi ex beneficio competat litterarum de secundo uel ulteriori beneficio in ibi uacantur eidem clerico referendo. **Quod** autem contra talem reservationem r. inhibitionem ab eo ad quem beneficij reservati collatio pertinebat fuerit attentatum non tenet.

Dem. **In capitulo** alicuius ecclesie cum ad ipsum canonicorum receptio ac prebendarum collatio pertinebat: ut tunc in canonicum recipet r. tibi de prebenda si tunc uacaret imbi prouideret: uel cu se facultas offerret: ac executori qui eodem capitulo negligente mandatum apostolicum exequatur: directa fuerit scripta nostra: per sola illo presentatione capitulo ipsi facta absque alia etiam executoris insinuatione inhibitione seu reservatione beneficij per quo tibi referendo scriptum extiterat: adeo est affectum quod de illo alteri facta collatio non obtinet firmitatem. Immo si capitulum infra terminum competentem sibi ab executore prefixum mandatum apostolicum ei per directum inquam poterit: non duxerit adimplendum extunc in ipsum executores

t. mandasse ut vobis negligenter mandatum nostrum exequi non postponat: in hoc casu uel simili credo sufficere: si de littere fuerint presentate. Si autem per litteras capituli de uacatione executoris r. quod sit ad providendum non apparet: tunc credo necessarium executorum litteras capitulo presentari. hoc videtur sensisse composit. in. v. supra dicto. r. ver. se.

Capitulo. Nota quod si sit presentatio litterarum capitulo. r. postea uacet uel tunc uacabat: prebenda iam est affecta etiam antequam executoribus sue littere presententur. hoc sonat hec littera.

Factam. quero quomodo fiet hec presentatio capitulo. requirat illum qui habet conuocare capitulum ut ipsum conuocet uel per sonum campanam: uel per alium modum in ecclesia solitum. si autem se includeret uel impediret ne fieret presentatio perinde est ac si presentatio esset facta ad instar eius qui latitat uel ipedit quod citari non possit. s. ut lit. non contes. quoniam. s. pono. poterit etiam compele per executores ille qui habet conuocare capitulum ut ipsum conuocet uel ipse idem conuocare. licet primum tutius sit. ad hoc de offi. delega. preterea. Si autem aliqui uenerint aliqui non dic quod sufficit prius decano uel ei qui ibi est maior. r. bis canonicis qui cum eo sunt presentes. ad hoc ut capitulo ad

imatur potest ut hic dicitur: nec requiritur quod per maior pars prius ibi fuerit. in edictis enim citationibus r. denunciacionibus uniuersitati faciendis sufficit quod in loco congruo coram maioribus r. aliis ibidem inuentis publice proponantur. xvi. di. quod dicitur. s. de postula. c. i. r. in hoc concordant doctores. s. de elec. bone. Et si diceret quod de necessitate haberet probare quod maior pars ibi fuerit presens. pone quod maior pars nolit conuenire qui nec libenter ad talia conueniunt: bis ergo qui uocati ueniunt fiat presentatio r. satis est. Sed quid si collatio pertinet ad duos puta ad episcopum r. ad capitulum: nunquid per presentationem alteri factam admittitur utriusque potestas: dic quod sic finem composit. qui hoc no. in predicta glo. ver. Item quid si collatio. ex quo enim potestas admittitur uni: sine quo alius conferre non potest. ergo r. alteri sicut r. vno ex pluribus arbitris uel iudicibus impedito alij precedere non possunt. s. de offi. delega. vno. ff. de arbi. si in tres. r. l. sequen. ad hoc facit lex que dicit quod sufficit denunciatio facta uni ex illis qui habent domum communem. ff. de no. ope. nunci. l. de pupillo. s. si plurium res.

Conferendo. secus si fuisset scriptum de eo quod duceret acceptandum. s. e. quia cunctis. r. c. ne captande. io.

Affectum. licet sit affectum: non tamen habet ius in dignitate uel prebenda ut archidiaconus uel prebendarius dici possit: sed habet ius ad eam. unde r. renocatoria ibi locum haberet. j. eo. ti. c. vlti. io. an.

Firmitatem. Contra. s. e. li. de rescrip. tibi qui. i. r. nro. in fi. ibi non scribebatur capitulo: sed solum executori qui etiam partim erat ad compellendum partim ad providendum. hic vero scribebatur capitulo r. executori ad providendum r. ideo plus operatur hic quam ibi simplex presentatio litterarum. io. an.

Competentem. alias posset appellari. ut. s. de dilatio. c. i. r. sic nota executorum prefigere terminum. si. s. de preben. si tibi absenti.

Poterit. ut exnunc recipiant in canonicum cum poterunt prouidebunt de prebenda.

Extunc. extremum tempus designat. ff. de conditio. r. demon. l. si is. s. cu ita. r. hoc intelligo de executore qui hoc habebat in mandatis ut capitulo negligente exequeretur. Si autem simpliciter esset datus. puta quia solum executor esset scriptum. tunc non haberet necesse negligentiam expectare. r. facit quod dicam. j. c. pxi.

Uocatione. hoc tenebat composit. in predicta glo. v. sed quid si postq̄ ex-
cutor. Et licz de canonicatu hoc satis videtur: tamen de prebenda cōtrariū
videbat. quia licz capitulum fuerit negligens in vno non in alio. quia diuer-
sa sunt mandata. vnum de recipiendo. aliud de conferendo. ad hoc de dolo
et contuma. cum dilecti. sed ex quo fuit negligēs in vno iam presumitur in re-
liquo. ad hoc de presum. scri-
bam. et optime. s. e. li. de dolo
et cotu. cum qui.

Soli ordinario. emana-
uit ad declarationē decre. s.
de preben. dilectus. ii. z. iiii. z
eoz que ibi no. per ber. z mo-
dernos. z eoz que plene no.
composit. s. de rescrip. capitū-
lum in glo. magna ad prin. z
ad correctionē p parte eozū
que no. s. de pben. c. vlti. Et
hoc dicit in suma. Si soli or-
dinario vel soli executori ad
compellēdū vel ordinario z
tali executori sit scriptū. p p-
sentationē talis mandati nō
afficitur prebenda nisi in li-
teris esset decretū: aut execu-
tor ille insinuasset z interdi-
xisset maxime cum decreto:
vel ratione mandati tam eēt
facta receptio ad canonicatū
In his casibus vel ipsozū al-
tero affecta est prebenda: ita q̄ collatio alteri facta non tenet.

Uordinario. per ordinarium intellige illum ad quem collatio pertinet. z in
hoc casu intellige. s. de preben. dilectus. ii.

Compellat. secus si fuisset datus ad prouidendū. s. c. pxi.

Prouideri. de hac forma no. s. de rescrip. abbatē. s. de preben. pro illorū
de concess. preben. cum nostris.

Providendus. de preben. dilectus. ii. de offi. delega. prudentiā. s. adicim⁹.

Adimitur. rationem dixi. s. c. proxi.

Contra ipsam. z tunc etiam ante presentationem litterarum affecta est:
in casu. s. de rescrip. tibi qui. s. quinimmo. alias nec per presentationem affi-
ciat ut hic.

Insinuans. s. e. quia cunctis. s. ex parte.

Interdixisset. Nota reprobata opinio. ber. no. s. de preben. c. vlti. vbi
dicebat q̄ executor datus ad compellendum non poterat interdicare. com-
posit. contra in predicta glo. allegabamus decre. quia cunctis. s. ex parte. sed
in prouidore loquitur. sed illud vicinū est mandatum. vnde satis mandatum
intelligitur. s. de elec. in causis. ff. iudi. fol. iam tamē. s. in hoc.

Iam receptus. tunc enim negociū prouisionis faciende de prebenda post
receptionem vacante est deuolutum ad papam. z sic capitudo adeptū. vi.
q. ii. dudum. de ap. ut nostrum. de offi. le. licet. de preben. inter cetera. vbi ne-
gociū permutationis prebende ad papam deuoluto non valuit collatio ordi-
nariū de prebenda que pmutari debebat.

Tunc enim. s. in his tribus casibus vel altero eoz. s. cum erat decretum
cum executor inbibuit vel cum iam facta erat receptio.

Firmitatem. Ad plenam z breuem indaginem veritatis huius materie
primo videndum est de expectantibus quis alteri preferat. secundo que gra-
tie prebendas afficiant. Ad primū distingue aut vterq̄ expectat auctori-
tate apo. aut alteri tantū aut neuter. In primo casu subdistingue. q̄ aut vtriq̄
collatus est canonicatus a papa: aut vtriq̄ mandāt cōferri. aut alteri ē col-
latus: alteri cōferri mandatur. Si vtriq̄ collatus est can. a papa. si apparet
quis primo impetrauit ille preferatur. quātūcūq̄ secundo impetrans pri-
mo suas presentet litteras z primo recipiatur. de prebē. e. li. cum cui. z sic de-
bet intelligi de rescrip. capitulū sancte crucis. hoc fallit in casibus in quibus
pferri secundus impetrans. Primo si primus fuit negligens petere preben-
dam sibi debitam. s. e. li. de prebē. si clericus. s. verum. de rescrip. tibi qui. in
fi. Secundo q̄i debetur dignitas secundo que habet prebendam annexam. s.
de preben. quia sepe. Tertio quando secundus ex se habet prerogatiuam. s.
de preben. c. penul. Quarto quando secundus nō ex persona sua sed ex per-
sona tertii impetrantis super primū prerogatiuā. habet. j. c. pxi. Quinto si
vacavit sacerdotalis prebenda. z secundus est in etate z non p̄mus. s. de pre-
ben. e. cui. quod tamē sane intelligas. put ibi dixi. Idem putant quidā i casu
decreta. e. ti. si pauper. sed dic ut ibi dixi hoc cum apparet: quis primo impe-
trauit. Si autē non apparet ex data vel alio modo quis p̄mo impetrauerit:
aut alter p̄uenit in presentando: aut ambo concurrunt. si alter p̄uenit ille
preferatur. si autem ambo concurrunt ille vel illi vel ipsozū maior pars ad
quos collatio z receptio spectat: alterum eligere tenentur. z ille solus admit-
tetur vel alteri preferet: nisi papa vtriq̄ voluerit prouidere. ut. s. de rescrip.
duobus. ii. r̄iso. si aut neutri collatus sit canonicatus: sed vtriq̄ cōferri mā-
datur: aut constat quis primo impetrauit aut non. Si non constat tūc dic. ut
s. pxi. dixi. quando vtriq̄ collatus erat per decre. de rescrip. duobus. ii. r̄i.
si constat: aut mandatur vtriq̄ pure cōferri. aut alteri sub conditione alteri
pure. aut vtriq̄ sub conditione. Si constat quis primo z mandāt vtriq̄ pu-
re cōferri datus executoribus ad prouidendū. si primus primo presentauit
z primus receptus fuit hic nulla questio. si vō secundus primo presentauit. z

potestas prouisionis huiusmodi tras-
feratur: z executor ipse canonica/
tum incontinenti poterit tibi dare
ac prebendam etiā sine alia capituli
uocatione vel monitione si uacat:
uel cum obulerit se facultas.

Idem.

Soli ordinario pro te be-
neficiando executor nō datus vel
ordinario z executori: ut euz ad fa-
ciendum quod mandatur compel-
lat aut soli executori ut tibi faciat
de canonicatu z prebenda vel alio
beneficio in certa ecclesia diocesi
seu prouincia prouideri: manda-
tum apostolicū sit directus: per ta-
lis presentationē mandati ordina-
rio ipsi factā licz si contra faciat pu-

primo fuit receptus adhuc indistincte in prebenda vacante post re-
ceptionem primi. uel etiam ante si adhuc nō erat collata secundo p̄-
fertur primus impetrans. de rescrip. tibi qui. i. r̄iso. si aut tempore
receptionis primi iam erat prebenda collata secundo. aut in litteris
primi erat decretum. z tunc indistincte prebenda illa primo debet

niendus existat: ei tamē potestas
sic non adimitur conferēdi: quin
teneat alteri facta collatio ab eodē
nisi nos in gratia tibi facta decre-
uimus irritus z inane: quod fieret
contra ipsam: aut executor huius
modi ordinario suam insinuans
potestatem: ne alteri conferret be-
neficiū de quo tibi est fm tenore
huiusmodi mandati apostolici pro
uidendum interdixisset eidem:
presertim cum interpositione de-
creti: uel nisi tu iuxta dictum man-
datum esses in canonicum iam re-
cepit: tunc enim prebende col-
latio alteri facta firmitatem ali-
quam non haberet.

Idem.

casu preferri. intelligas sane. ut etiā preferat secundus in casibus
quos. s. pxi. parte notauit. Si vō mandāt alteri sub conditione
alteri pure conferri. si prima est pura secunda conditionalis. idē q̄
s. si vō prima gratia est conditionalis. puta ut prouideatur si accesserit
consensus capituli. si secundus pure impetrans priusq̄ consensus acce-
dat a papa vel executor suo obtineat canonicatū. p̄fert p̄mo. alias
preferet primus. s. de rescrip. si pro te. Si vō vtriq̄ mandāt sub
conditione cōferri. p̄mo in hoc casu q̄ qui primo ad prouisionem
z conditionem peruenerit ille preferatur in allocatione prebende
tunc uel post vacantis. ar. predicte decre. si pro te. iam enim dies
date ad diem conditionis referri. ad hoc. s. de ap. preterea. de voto
licet. de conditio. ap. super eo. Si vō nō appareat quis p̄mo ad cō-
ditionem peruenerit. satis esset seruandū quod dicit. s. de rescrip.
c. penul. Si aut canonicatus alteri collatus est: alteri cōferri mā-
datur. aut primo impetranti collatus est. secundo vō cōferri mā-
datur. aut econuerso. aut ignorat quis primo impetrauit. in primo
autem casu dubium non est primo impetrantez preferri. de pben.
cum cui. In secundo adhuc primus impetrans preferatur secundo
s. de rescrip. tibi qui. de preben. si apostolice ad fi. quod verum pu-
to. nisi in casu quo. s. dixi. ex duobus quib⁹ mandāt cōferri secūdu
primo preferri. de rescrip. tibi qui. i. r̄iso. in fi. si autem nec ex data
nec alio modo apparet quis p̄mo impetrauerit indistincte tūc pre-
fertur cui collatus est canonicatus. s. de rescrip. duobus. i. respon.
si vō alter tantū ap. auctoritate expectat. iste sine sit primus siue se-
cundus preferatur inferiorum legatorū uel quorūcūq̄ auctoritate
receptis uel expectantibus. s. e. li. de preben. bi qui. si autem aliquis
esset receptus auctoritate legati habentis speciale mandatum a pa-
pa auctoritate pape receptus intelligit. ut ibi. ii. r̄iso. interdū etiā
recepti per lit teras facultatis. intelliguntur recepti auctoritate ap.
q̄d dic ut s. e. li. de rescrip. cum aliquibus. Si aut aliquis expectat
auctoritate legati. secundus vō auctoritate pape. demum impetret
primus confirmationē z executores a papa. adhuc preferri secūdu
sed ille primus preferatur omnibus post suam confirmationē impe-
trantibus a papa. s. de preben. si apostolice. z. c. si cum. si vō neut
expectet auctoritate apostolica. aut vterq̄ ex reservatione legati.
aut vterq̄ ex receptione capituli: aut vnus ex receptione capituli.
alter ex reservatione legati. prima dubitatio hodie non procedit.
quia aut vnus z idem legatus fecit reservationē. z tunc nō valet se-
cunda nec eius processus z decreta. ut s. de offi. lega. presenti. s. ce-
terum. aut predecessor fecit primā successor secundā. z adhuc nō
procedit questio. quia ex quo ad collationem iam vacantiū. p̄cessū
non erat. expirant reservationes z decreta finito legationis officio
ut. e. c. i. r̄iso. si vterq̄ auctoritate capituli expectat de equitate de-
beretur primo prebenda. si tamen capitulum eam secūdo uel neu-
tri. sed alteri tertio conferat: tenet collatio. quia capitulū ius ad pri-
mam vacaturā dare nō potuit. sed papa solus. s. e. c. ii. z de hoc s.
de preben. relatum per Inno. z Hosti. z dicunt quidam q̄ tales re-
ceptiones non valent hodie per decre. s. eo. detestanda. quod non
credo. ut ibi dixi. si vnus expectat ex receptiōe capituli. alter ex re-
servatione legati. p̄mo q̄ siue sit primus siue secundus. illi p̄ quo
reservata est a legato debetur. quia tunc poterit reservari preben-
dam nulli debitam. ut. s. de inrepatrona. cum dilectus. ista autem
nulli esset debita. quia ut dixi capitulum ius ad vacaturā nulli con-
ferre potuit. ergo super ipsa tenuit reservatio legati. Et si p̄tra illā

inhibitionem reservationem. et decretum alteri conferatur non va-
leat. ut in predicta decre. cum dilectus. s. de offi. lega. presenti. i. rñ.
videndum est de secundo scilicet que gratie prebendas afficiant
et dic breuiter qd si papa contulit canonicatum: statim affecta est pre-
benda que tunc vacabat. uel que primo vacabit nulli alij de iure
debita. sup. de pre-
ben. si postq. r. c.

Auctoritate martini pape pre-
decessoris nostri quodam ad
prebendam primo in parmensi ec-
clesia uacaturam nulli alij de iure
debitam in eiusdem ecclesie cano-
nicus recepto: et alio a nobis in ea-
dem ecclesia similem gratiam ad-
epto secundo: tertius deinde aucto-
ritate nostra in ipsa parmensi eccle-
sia in canonicum et in fratrem reci-
pitur cum prerogativa gratie: qd om-
nibus predecessorum nostrorum
auctoritate non autem nostra receptis
in affectatione prebende debeat an-
teferri: post hec autem quedam na-
carprebenda in ecclesia memoria-
ta: queritur quis eorum alteri pre-
feratur: et sim quem ordinem pre-
bendas assequi debeant tres pre-
dicti: Cum igitur ex tenore gra-
tie tertio a nobis concessa appare-
at euidenter nos uoluisse primo
tertium: et secundum tertio anteferri
decernimus qd primam secundus:
secundam tertius: et tertiam primus
debet obtinere prebendam: alias
forma mandati minime seruare: s.
licet enim ex persona sua secundus
primam obtinere non posset: ex p-
sona tamen tertij qui primam supe-
rat illam habet: sicut contingit in
successione illius qui ab intestato
relictis patre in adoptiua familia
constituito matre atqz fratre dece-
dit: in qua successione pater ex se
matrem excludit: sed quoniam ta-

uideat aut soli executori ut provideat. in primis tribus casibus p-
presentationem litterarum non afficitur prebenda nisi in tribus ca-
sibus uel altero ipsorum. Primo si in gratia erat decretum: tunc eni
statim per presentationem litterarum est affecta prebenda ut hic. Item
si non erat decretum. si auctoritate illius gratie in canonicum fuerit
receptus. tunc per receptionem affecta est prebenda. ut hic in fine
Item cum executor insinuauerit et interdixerit maxime cum decreto
et hoc casus habes hic. et sic intelligant decreta. de preb. dilectus.
ii. r. iii. in casu quarto. s. quando scribitur illi ad quem pertinet col-
latio dato executori: ut provideat hic per presentationem litterarum
facta collatori affici prebenda. ita qd collatio postea alteri facta non
tenet. s. c. pxi. et sic intelligi debet. s. e. ppositus. quod quidam veru
putant nisi executor ille pronunciaffet se executorem non esse per
decre. s. de preben. dilectus. iii. quod verum non puto. nam affectio
prebende que per presentationem erat inducta tolli non potest in
preiudicium impetrantis p executoris iniqua pronunciationem.
vnde ibi secundam opinionem teneo vlti. glose si executor datus fue-
rat ad providendum. ut s. c. pxi. dico tamen tutu impetranti qd ab
illa pronunciatione appellet. in quinto casu quando soli executori
scribitur ut provideat hic per sola insinuationem executoris. et no-
tificationem eius qd vult prebendam per illam potestatem confer-
re. etiam si non interdicit. puto affici prebendam. s. eo. qz cunctis
s. ex parte. et sic erit ista differentia quando scribitur soli executori
ad compellendum. et quando soli ad providendum. quia primus ut
afficiatur prebenda habet insinuare et interdicare ut hic. secundo
sufficit si insinuet. ut in pre. s. rationem diuersitatis collige ex his
que dixi. s. c. pxi. in. glo. ii.

Auctoritate martini. Politer casus istius decretalis similis
illi quem habuisti. s. de preben. c. penul. et emanauit ad decla-
rationem et correctionem eorum que no. compos. s. de rescrip. ca-
pitulum. in glosa magna. s. Item si duo recepti sunt. et breuiter di-
cit capitulum: qd si tres expectantes sunt in vna ecclesia. vnus au-
toritate martini. alter auctoritate bonifacii. tertius eiusdem aucto-

ritate cum prerogativa. ut preferatur omnibus receptis non auctoritate bo-
nifacii. prebendas bi consequentur hoc ordine. qz prima habebit secundus
secunda tertius. tertiam primus. quod probat. ar. legali.

C Bartini. ita forte fuerat de facto uel studiose hoc dixit. quia in expectan-
tibus auctoritate nicolai uel celesti. non pcedebat dubitatio propter reuoca-
tionem bonifacii. de qua dici-
tur. j. c. proxi. r. s. de preben.
c. pen. et antepenul.

Similem. cum nulla pre-
rogativa. ut patet per inferi-
ora.

Preferat. in illa prebenda
uoluisse. voluntas igitur
ipsius seruanda est et manda-
tum. de preben. cui de non.
cum si.

Primam. secundus. contra-
rium dicebat compos. i. pre-
di. loco i simili. uel eade que-
stioe que talis est. primus re-
ceptus fuit per litteras gene-
rales. secundus p speciales.
tertius per speciales cum hac
clausula: qd deberet preferri
omnibus receptis in ecclesia
auctoritate generalium litte-
rarum querebat sim quem or-
dinem deberent predicti pre-
bendas assequi. et dicebat co-
pos. qd tertius excluderet p-
mu. sed quia primus excludere
bat secundum. qui senudus
postponebat tertium ex per-
sona ipsius secundi. et si non
ex sua. primus debebat habe-
re primam. secundus secundam
tertius tertiam sim regulam.
si vinco vincentem et. ff. de
diuer. et temp. prescrip. de ac-
cessioibus. ad hoc s. de offi.
lega. dilectus. sed hoc est fal-
sum. ut hic vides. et satis id
patet per considerationem in-
tentiois pape. ut dicit littera.
intentio enim eius fuit secun-
dum preferri tertio. et tertium
primo. et sic seruetur ordo. et
sic etiam fallit et locum habet
regula illa. si vinco et. de q
no. xxiii. q. i. rogamus. et sal-

lem patres agnatus materqz uin-
cit agnatum: mater patri non ex se
metipsa: sed agnati persona in suc-
cessione huiusmodi antefertur.

Quoniam ex constitutione no-
stra per quam paulopost p-
mononem nostraz ad summi pon-
tificatus apicem omnes collatio-
nes prouisiones reservationes et
concessiones super canonicibus:
dignitatibus personaribus prebe-
dis officijs portionibus prestimo-
nijs ecclesijs parrochialibus ru-
ralibus et alijs quibuscunqz bene-
ficijs ecclesiasticis uacaturis: quo-
cunqz nomine censerentur: ac etia
super canonicibus sub expecta-
tione dignitatum uel aliorum quo-
rumcunqz beneficiorum: quibus
ius non esset questum in re: licet ad-
rem: a felicis recordationis nico-
lao papa. iiii. et celestino. v. prede-
cessoribus nostris factas siue con-
cessas auctoritate ap. in fratru no-
strorum presentia omnino cassau-
imus irritauimus et uacuauimus
et nullius fore decreuimus firma-
tis: multe dubitationes insurgunt
ut unde prefate constitutionis re-
uocatorie pcessit editio: interpre-
tatio eius quoqz pcedat: presenti
declarandum diximus sanctione
qz in illis qui editiois tempore su-
pradicte ultra statutum numerum

litteram illa regula in casu. l. j. posite. ff. ad tertullianu. equissimu. s. si ex filio
L. de na. li. auc. licet. in auc. de equalitate do. s. bis. ff. qui po. in pigno. ba. l.
claudius felix.

Seruaretur. que tamen diligenter est seruanda. s. e. li. de preben. cui de no
cum suis concoz.

Contingit. ponit casu legis. ff. ad tertull. l. ii. s. obiciit. ver. sed si sit agna-
tus. alias est ibi. s.

Patre. carnali: sed adoptato ut sequitur.

Fratre. non constitutus in adoptiua familia. et de carnalibus intellige.

Pater. carnalis constitutus in adoptiua familia: vnde desit esse agnatus.

Agnatus. scilicet frater. Tres ergo ponit regulas. Prima qd pater carna-
lis adoptatus excludit matrem carnalem. Secunda qd mater excludit agnatum
quod hodie sim iura. L. et auc. locum non habet. Tertia qd agnatus excludit
patrem carnalem in adoptiua familia constitutum. pone ergo patrem primu
impetrantem: matrem secundu agnatum tertiu cu prerogativa. et sic intelliges. et
sic nota qd in affectatione prime prebende tertius nocet primo. et sibi quo ad
illam non prodest: tamen sibi prodest in hoc: quia citius suam consequitur.
et est simile vxor legitima excludit naturales non legitimos. quia alias si no
esset proles uel vxor legitima succederent in duabus vncijs. et tri ipsa vxor
excluditur ab agnatis. L. vnde vir et vxor. l. i. sed si ipsa non superesset natu-
rales excludunt agnatos in duabus vncijs. hec pbanf. L. de na. li. auc. licet
et in auc. quibus mo. na. effi. le. s. si quis autem. colla. vi. Jo. an.

Quoniam. Emanauit declaratorie ad reuocatorias. de quibus dixi. s. de
preben. c. pen. et antepenul.

Constitutione. a principio dum erat neapoli forte vnica fuit constitu-
tio postmodum fuerunt due. vna super gratijs nicol. alia super gratijs celesti. ut
dixi de preben. si is cui.

Post. scilicet sexta calendas ianuarij. ut ibi dixi. id est quinto die exeunte
decembri. et super hoc vide quod dixi in fine huius libri super data.

Aplicem. sic. s. in proemio huius li. s. sane. et. xl. di. non nos.

Procedat. xi. q. i. s. ex his. de senten. excommunicata. inter alia. L. de legi.
l. vlti. et de multiplici interpretatione habes in predicto. s. ex his. et de postu-
la. ca. i.

a Locum habet. habes igitur primū casum declaratorium. scz in his receptis ultra numerum expectantibus portiones vel prebendas.

b Huiusmodi. s. auctoritate nicolai vel celestini.

c Necessum. uel depositionem uel iuris priuationem. de elec. cū in cunctis de do. et contu. veritatis.

d Distinctio. nūquid impetrans in tali ecclesia ut sibi pvideatur de canonicatu et prebenda si uacat. uel q̄ primo uacauerit: uel se facultas obtulerit. in tali ecclesia recipitur per has litteras: et dicitur quidam q̄ non. quia cōditio non est extitura: quia ibi prebenda non uacat nec uacare potest. de preben. dilecto. qz etiam talia rescripta ut ambrosia sūt restringēda. de elec. dudum. s. de preb. q̄uis. i. Alii dicūt q̄ si simpliciter scribatur ut recipiatur: nō obstāte. certo canonicorum numero: sed nō adiciatur q̄ prouideatur sibi de prebenda si uacat uel q̄m o uacauerit tūc statim recipitur etiam si numerus canonicorū ibi statutus non esset. quia illud non ob. nō minuit. sed addit. s. q̄ statim recipiatur. licz ibi certus sit numerus: sed ex quo adicitur de prebenda. si uacat et. patz q̄ de tali ecclesia nō pōt intelligi ut superius dictū ē. Tertii dicunt q̄ si non est distinctus numerus canonicorum nec prebendarū: tali impetranti nō p̄uidebitur: sed si numerus canonicorum statutus est ut in questione proposita et in casu nostro: p̄ consequens statutus intelligitur certus numerus portionum ad hoc de consti. translato. et idem dicunt econuerso. hoc poteris uidere per Inno. s. eo. ii. ex parte. et p̄ composit. d̄ rescrip. capituli. in glo. magna. s. item. quid si papa mādat aliquē. Host. aut i. decre. pre. ex parte. dicit indistincte q̄ etiā si non sit certus numerus canonicorum nec prebendarum: etiam si in rescripto

caueatur q̄ assignet prebenda uacans. uel q̄ primū se facultas obtulerit: et non ob. certo can. et. ualeat rescriptum. sequitur enim s̄m eum: q̄ si papa intendat prouidere in ecclesia in qua certus numerus est q̄ est minus impetrabile: q̄ multo fortius in ecclesia in qua non est certus q̄ magis est impetrabile allegat. s. de deci. ex parte. iii. qui si. sint le. per venerabilem. de trāssa. c. viti. et in ele. litteras. de rescrip. in glo. si. nec ob. q̄ talis statim canonicatū et prebendam habebit. et quia si hoc durum sit obediendū est. de rescrip. si quādo. nec ob. q̄ non extrahit conditio si uacat. quia illud si uacat non fuit appositū ut receptionē conditionalem reddat. uel ut impedimentum inducat. facit. s. de rescrip. constitutus: sed ut impedimentum remoueat. si quod esset. et que causa dubitationis tollende in rescriptis inseruntur ius eius non ledant nec mandatum impediunt. ff. manda. quia de mutua. ff. de mili. test. si miles. nec ambitiosum est pauperem clericum sibi beneficium impetrare. de era. et quatuor. de preben. cum secūdū. non ob. decre. ex parte. et decre. dilecto. qz licz in tali ecclesia. in qua nullus est numerus lateran. concilium locum non habeat. ut ibi. prouisio tamen papalis locum habet. ad hoc. ix. q. iii. cuncta per mundum. et. c. per principalem. fatetur tamen q̄ obstabit impetranti penuria ecclesie si tanta sit: q̄ non sufficiat pluribus non qualitercūqz. sed q̄ quilibz honeste de sua portione uiuere possit s̄m consuetudinem prouincie uel in eadem ecclesia antiquitus obseruatam. s. de insti. c. i. et. ii.

e Portiones. de consti. cum. ad. in prin.

f Istos. tales qui per vacationem nil recipiunt nisi portionem augmentū.

g Del eos. tacite aggreditur alium casum quem reuocatoria non comprehendit.

h Facularis. concessas eis ad quos alias pertinebat receptio. nec cautum erat in litteris illis q̄ auctoritate apostolica id facere possent. hoc dico p̄ decre. s. de rescriptis cum aliquibus. et per uerba ipsius reuocatorie. que scripsi in precedenti. c. si is cui. ibi dicit per dictū ante cessorum nostrum seu ei auctoritate factas concessas seu commissas et.

erāt per eosdē predecessores canonici sub expectatione prebendarū uel etiā portionū eadem p̄stitutio locū habet. **S**i autē huiusmodi recepti ultra numerū distributio/ nes et alia ut canonici de numero existentes sic tpe dicte reuocatio/ nis habebāt q̄ p̄ cessionem uel de cessum illoz qui erāt intra numerū ex uigore prioris gratie. nil amplius assequi expectabāt nisi distributionū seu partū suarū augmentum: cū forsā esset ecclesia in qua canonicorū nō aut portionū numerus uel prebendarū distinctio habebat: quantoqz inter pauciores cuiusuis ecclesie diuidunt. puen/ tus: tanto maiores fieri possūt singulorū percipientū portiones: ad istos uel eos q̄ p litteras facultatis dictorū predecessorū nostrorū aliquorū ecclesiarū canonicos erāt recepti: licz prebēdas uel alia beneficia expectarent: p̄stitutionem certum est nō extendi prefatā. **I**n illis uo qui ultra numerū auctoritate prefata in aliquarū ecclesiarū canonicos iam recepti: quantum ad capitulū et ad choz ac distributionem perceptionē quotidianarum plenitudine iuris canonici tūc habebant: sed in eis dignitates per/ sonatus prebendas portiones uel alia beneficia: que dantur tantū existentibus de numero expectabāt p̄stitutionē prefatā locū habere ratione huiusmodi expectationis dubium nō existit. **S**ane in his q̄ super canonicis prebendis et dignitatibus parochialibus uel

i Prefatam. ratio quia nō sunt ipsoz pontificum: sed recipientū auctoritate recepti. ut dixi in pre. decre. cum aliquibus.

k Existit. ista igitur est differentia inter hūc casum et. xxi. quia ibi expectabat tantū augmentum portio: hic certam prebendā uel portionē dandā solum is qui erant de numero. ad illam igitur expectationē reuocatoria non extendit ad istam sic.

l Erāt facte. nō contra regulam q̄ per me non stat et. s. de eo. quit mit. in poss. c. ii. ubi d̄ hoc nam per me nō stetit quin fieret mibi collatio: sed per executorē. et tamen reuocatoria habet locum. et sic iste excogitatus casus p̄pter reuocatoriam q̄ reuocauit omnes ius ad rem. sed per petitionem ad rem non in re ius habebam. et sepi⁹ habes simile q̄ nō sufficit quid petere nisi ob tinea. s. de renū. quidam. et. eo. li. de elect. si religiosus. cum similibus.

m Beneficius. viij.

De sede vacante aliquid innouet

S ad episcopum et capitulum cōmuniter per tinea collatio prebendarum mortuo episcopo uel a beneficiorum collatione suspensio: poterit capitulum uacantes conferre prebendas: etiam si episcopus interesse habeat in collatione huiusmodi ut prelatus. **I**dem poterit episcopus si capitulum ab ipsa collatione suspensio attingat uel singulariter omnes de capitulo maioris excommunicationis uinculo innodari. **C**um uero ad solum episcopum prebendarum spectat collatio cum consilio sui capituli uel assensu: defuncto episcopo uel suspensio: nisi episcopus in petenda relaxatione suspensionis huiusmodi sit in mora: capitulū se nō potest intromittere

q̄ peccauit in decre. s. de preben. graue.

p Etiam si. hoc dicit propter dominū Innocentiū et Hostiensē qui dicebant q̄ si episcopus intererat in capitulo ut canonicus. p̄pter mortem eius non impediatur capitulum conferre nisi sicut per mortem alterius canonici. si autem ut prelatus eo mortuo conferre non poterat: nō est uerum ut hic uidet.

q Prelatus. interdum enim est ut canonicus. de concess. preben. postulastis. de preben. cum in ecclesia. de appellatio. a collatione. s. eodem libro.

r Singulariter. hoc dixit. quia capitulum vniuersitas uel collegiū excommunicari non debet. j. de senten. excom. romana. s. in vniuersitatem.

s Maioris. si enim minoris eligere possent. de cle. ex. mi. si celebrat. Suspensi autem uel maiori excommunicatione ligati nō eligūt nec eliguntur. ut de elec. cum inter. et de consue. cum dilectus. ubi de hoc.

t Assensu. hoc dixit composit. esse de iure cōmuni in ipsis prebendis cathedralis ecclesie. ut nō. s. de electione cum ecclesia uulnera. Scire debes q̄ cum episcopus habet conferre prebendam cū consensu capituli si sunt viginti canonici. et decem consentiant non ualet collatio. quia non habet maiorem partem capituli: sed si haberet uocem in capitulo ut canonicus. tunc diceretur facta ab. xi. et sic a maiori parte capituli. de concess. preben. postulastis. Inter ista autem duo. s. consilium et assensu est magna differentia. q̄ dic ut nō. s. de arbi. cum olim. de elec. cum in veteri.

v Assi. istud nisi uenit exceptiue a suspensio.

x In mora. si ergo sit in mora bene poterit se intromittere capitulum. Sed quero. nunquid capitulum hoc casu canonicas statim ex quo episcopus fuerit in mora possit conferre: uel an post moram

petendi sex menses habeat expectare? et videtur quod ex quo fuit in mora petendi absolutionem demum post sex menses et non ante conferre possit. quia antequam fuerit in mora non currit tempus: postea incipit currere. de concess. preben. quia diuersitate. de elec. c. vlti. si episcopus simpliciter sine consensu capituli habet conferre locum haberet quod dicitur. h. hic de eo sensu capituli habet conferre. unde videtur a contrario sensu istius littere quod statim ex quo fuit in mora capitulum possit conferre. Sed cum hic equiparet consilium et consensum verum. puto quod prius dixi. sed quando dicitur esse in mora. hoc ipso quod cito potuit licentiam non petiit. ff. ad termul. l. ii. §. cōfessim. nō tamē amara facienda ē interpretatio. ff. de donatio. inter virū et vxorem si id quod. §. si qd fm operas. nec est calumniosa. s. de priuile. in his. ff. ad erbi. l. penul. arbitratif ergo hic bonus iudex. ff. de iure deli. l. i. Si autē malitiose impediatur ne petere possit: subuenit ei. quia non est in mora. de concess. preben. postulat. nisi ipse hoc procuraret. ff. si qd caut. l. ii. §. vlti. de of. dele. pastoralis. §. si.

Ubi vero de spali alii cuius ecclesie consuetudine uel statuto beneficio collatio ad aliquem cuius consilio episcopi noscitur pertinere: sub lato episcopo de medio: cum consilio ne queat tunc peti ab eo: non erit propter hoc uacans beneficii collatio differenda: nec etiam si egerit in remotione: ita quod non possit ipsius presentia breui haberi: quod in petendo uel expectando eius consilio possit uacanti beneficio periculum imminere.

Innocentius quartus. De rebus ecclesie non alienandis.

Quodum et infra dicitur uero archidiaconus ex aduerso respondit illas decimas illi ecclesie restitui non debere: proferens in medium ordinationem quandam episcopi dulmen. de consensu capituli sui factam inter alia contentam quod idem episcopus attendens prouentus archidiaconatus

Ubi vero. facit ad ea que no. hosti. de elec. c. vlti. in fi. et Vincen. et compos. de insti. c. vlti. in fi.
Cum consilio. Quid si cum consensu. Idem videtur cum eadez sit ratione vacationis diuine in hoc casu. et ad hoc. s. de preben. si apostolica. et aliquando consilium ponitur pro consensu. de offi. delega. venerabilis de foro compe. c. i. Contrarium credo. quod cum habet eligere de consensu: non sic liberam habet potestatem. sicut cum de consilio. unde minus habet expectare hoc casu quam in illo: dico tamē quod non curret sibi tempus: cum non possit eligere. de concess. preben. quia diuersitate. de elec. c. vlt. preterea ponamus in requisitione consilij absentiam pro contradictione. ad hoc de ar. c. ii. e. li. quod in consensu esse non potest. et facit pro hac parte quod dixi de rescrip. si pro te in glo. sed pone.

Ad medio. i. de hac vita. et expone ut dicitur. xxiii. q. iiii. bec autez vita. et quare dicat media ibi non.
Ab eo. simile de rescrip. si gratiose.
Remotis. arbitratif erit hoc terminare fm considerationem tē poris que sequitur infra.
Imminere. habes similem casum. s. de offi. dele. si is cui. eo. li. et no. quod difficultas prestationis reddit obligationem inutilem. contra id ff. de ver. obli. l. ii. §. i. Item nec seruat forma que inerat collationi ergo non ualet quod agitur. ff. de arbi. l. parui. So. licet in contractu grauis uel impossibilis modus uel conditio vitiet contractum secus in spiritualibus. s. de conditionibus ap. c. vlt. reijciat ergo nec rem in utilem reddit. Item periculum vacationis que iminet imurat ius quod alias esset seruandū. sic. j. de testa. c. ii. eo. li. de offi. dele. si is cui.

Quodum. perpetua alienatio facta de rebus ecclesie vacantis et non precedente tractatu et sine iusta causa non ualet. Et infra. intelligas quod quidam rector cuiusdam ecclesie dioce. dulmen. petebat sibi et ecclesie sue restitui et adiudicari decimas quas archidiaconus dulmen. percipiebat in sua parrochia: que de iure et consuetudine antiqua pertinebant ad ipsam ecclesiam dictam vero. et c.

Aduerso. ad petitionem ipsius rectoris.
Respondit. contestando litē. et facit quod dixi de lit. conte. c. ii.
Non debere. nec adiudicari. ut in decisioe dixi. ut patet in fi. nā sententia et c. de or. cog. cum dilectus.
Proferens. archi. excipiendo contra intentionem actoris.
In mediū. i. in iudiciū ubi est mediū inter actorem et reum.
Capituli. per hoc videbatur ualere: de his que fi. a prela. c. ii. et iii. sed hoc non sufficit. ex quo diligens forma seruata non fuit: nec causa suberat et uacabat ecclesia ut sequitur.
Tenuis. iusta uidebat causa: sed non apparuit uera ut dicit in fi. sed nunquid dices istam iustam causam indistincte si alias fuisset tunc uera: certe sic. s. de preben. exposuisti. nam etiam capellas pos-

set annexare ob hanc causam ut ibi dicitur. episcopus enim de consensu capituli sui potest ecclesiam et res suas ex iusta et honesta causa alteri dare. de his que fi. a prela. c. iii. et c. pastoralis. sed contradicit expresse. xvi. q. i. ecclesie. ubi dicitur quia antique ecclesie decimis priuari non debent. ut nouis oratoris tribuatur per quod. c. indistincte dicebat Hugo quod episcopus inuito sacerdote non poterat de iure unius ecclesie alteri dare. Sed non est uerum ut ibi no. et de hoc per ber. de relig. do. constitutus. Sic ergo quod. c. il lud loquitur: quando iusta causa non subest uel potest loqui quando ipsa ecclesia in nullo sibi abundat. ad hoc. s. de preben. cum cam. p. ista parte facit de ec. edl. ad audientiam. i. et c. tuam.

Ubi vero de spali alii cuius ecclesie consuetudine uel statuto beneficio collatio ad aliquem cuius consilio episcopi noscitur pertinere: sub lato episcopo de medio: cum consilio ne queat tunc peti ab eo: non erit propter hoc uacans beneficii collatio differenda: nec etiam si egerit in remotione: ita quod non possit ipsius presentia breui haberi: quod in petendo uel expectando eius consilio possit uacanti beneficio periculum imminere.

Innocentius quartus. De rebus ecclesie non alienandis.
Quodum et infra dicitur uero archidiaconus ex aduerso respondit illas decimas illi ecclesie restitui non debere: proferens in medium ordinationem quandam episcopi dulmen. de consensu capituli sui factam inter alia contentam quod idem episcopus attendens prouentus archidiaconatus

Ubi vero. facit ad ea que no. hosti. de elec. c. vlti. in fi. et Vincen. et compos. de insti. c. vlti. in fi.
Cum consilio. Quid si cum consensu. Idem videtur cum eadez sit ratione vacationis diuine in hoc casu. et ad hoc. s. de preben. si apostolica. et aliquando consilium ponitur pro consensu. de offi. delega. venerabilis de foro compe. c. i. Contrarium credo. quod cum habet eligere de consensu: non sic liberam habet potestatem. sicut cum de consilio. unde minus habet expectare hoc casu quam in illo: dico tamē quod non curret sibi tempus: cum non possit eligere. de concess. preben. quia diuersitate. de elec. c. vlt. preterea ponamus in requisitione consilij absentiam pro contradictione. ad hoc de ar. c. ii. e. li. quod in consensu esse non potest. et facit pro hac parte quod dixi de rescrip. si pro te in glo. sed pone.

Ad medio. i. de hac vita. et expone ut dicitur. xxiii. q. iiii. bec autez vita. et quare dicat media ibi non.
Ab eo. simile de rescrip. si gratiose.
Remotis. arbitratif erit hoc terminare fm considerationem tē poris que sequitur infra.
Imminere. habes similem casum. s. de offi. dele. si is cui. eo. li. et no. quod difficultas prestationis reddit obligationem inutilem. contra id ff. de ver. obli. l. ii. §. i. Item nec seruat forma que inerat collationi ergo non ualet quod agitur. ff. de arbi. l. parui. So. licet in contractu grauis uel impossibilis modus uel conditio vitiet contractum secus in spiritualibus. s. de conditionibus ap. c. vlt. reijciat ergo nec rem in utilem reddit. Item periculum vacationis que iminet imurat ius quod alias esset seruandū. sic. j. de testa. c. ii. eo. li. de offi. dele. si is cui.

Quodum. perpetua alienatio facta de rebus ecclesie vacantis et non precedente tractatu et sine iusta causa non ualet. Et infra. intelligas quod quidam rector cuiusdam ecclesie dioce. dulmen. petebat sibi et ecclesie sue restitui et adiudicari decimas quas archidiaconus dulmen. percipiebat in sua parrochia: que de iure et consuetudine antiqua pertinebant ad ipsam ecclesiam dictam vero. et c.

Aduerso. ad petitionem ipsius rectoris.
Respondit. contestando litē. et facit quod dixi de lit. conte. c. ii.
Non debere. nec adiudicari. ut in decisioe dixi. ut patet in fi. nā sententia et c. de or. cog. cum dilectus.
Proferens. archi. excipiendo contra intentionem actoris.
In mediū. i. in iudiciū ubi est mediū inter actorem et reum.
Capituli. per hoc videbatur ualere: de his que fi. a prela. c. ii. et iii. sed hoc non sufficit. ex quo diligens forma seruata non fuit: nec causa suberat et uacabat ecclesia ut sequitur.
Tenuis. iusta uidebat causa: sed non apparuit uera ut dicit in fi. sed nunquid dices istam iustam causam indistincte si alias fuisset tunc uera: certe sic. s. de preben. exposuisti. nam etiam capellas pos-

L. de ap. precipim⁹. et sic non videtur a littera recedendum: et nisi casus mutetur regula non vitietur. ad hoc faciat. s. de preben. cum in illis. vbi aliud est dicere ad collationem: aliud ad confirmationem. ad idem. e. c. in si. et c. n. c. vlti. vbi aliud est dicere ad collationem: aliud tamen et alteri. Satis potest dici contrarium. et de hoc dictum fuit. qz sic fuit questum. vnde p illa verba potius factum videtur narrari: qz in ris diuersitas ponitur. In prima igitur questione impeditur expectans: sed ad huc tenet pmutatio erit necesse qz interueniat illorum consensu qui habet eligere. ad hoc de offi. archidi. ad hoc in si. In secundo casu fiat in manibus vtriusqz libera resignatio: uel quilibet in manibus sui episcopi. uel alii alteri committere: quod melius videtur. ad hoc de sen. ex. cum illoz. nec video quare aliud in casibus istis quod in expresso. Inspiciamus ergo solum an licite fiat pmutatio: ut p expectationes non impediatur. hoc dicitur de re. ad hoc facit finis huius capituli.

Volentes libere ac sine fraude in manibus tuis ipsa resignant: non lumus occasione premissa equitatem preferentes in hac parte rigori: circa faciendam permutacionem beneficiorum huiusmodi que alias minime resignassent: ullatenus impediri. Bonifacii. viij.

De testamentis et ultimis voluntatibus. Rubrica.

S pater filium et filiam habens impuberes: et uxorem filiaz in re cer

viribus erunt heredes: nisi in casu vbi duo sunt instituti p iunctim et alter. d. uisum. ff. de here. insti. si alterius. et l. se.

K Institutum. nunguo ad filiam sufficeret. legasset de h fuerat opinio de tacte. s. e. rainuti. in pn. Et dicitur quidam quod tutius est quod necessaria sit institutio. in aut. ut cu de ap. cog. s. aliud quoqz. et s. bec aut. colla. viii. et c. de ioffi. testa.

ta: filium uero in ceteris bonis suis uniuersalem heredem instituit: et uxori aliqua in suo testamento legauit adijciens: ut si decederet filia sine liberis eidem filio: et si ipse absqz liberis obiret filius: prefate filie moreretur christi pauperes instituitur heredes: si utrunqz sine liberis mori contingeret filioz: testator mortuo ac deinde filio subsequenter et filia superstitite matre defunctis ante reposita pubertatis absqz deductione

nō liceat. dicentes. l. de in offi. testa. l. oimodo. et l. cum queritur aut. nouissima. per aut. illa posteriorē eē cone/ cras. alii p predictas. l. et p decre. rainuti. vbi nihil dicitur qz altero cha fuerit instituta. Mo distinguit an testator uoluerit solemniter testari. ut qz uocauit testes. vii. signacula et subscriptiones rogauit. et tunc est necesse qz in aliquo instituat. ut in aut. cu de ap. cog. colla. viii. aut nō solēnt sed nūcupatine. et tūc sufficit quocūqz relinquat titulo ut in antiquis. l. vnde dicitur alii qz si relinquat in testamento necesse est iure institutionis

relinqui. si in codicillis sufficit quocūqz relinquat titulo. et de hoc no. l. de i offi. testa. aut. nouissima. Alii dicitur qz fm canōes sufficit quocūqz relinquat titulo. ut in decre. rainuti. secus fm. l. et hoc ibi tenet Hosti. ut talis pntio sa subtilitas euitet. Alii distinguunt qz aut testator inter filios tantū testator: aut inter extraneos et filios simul mixtos. In primo casu sufficit quocūqz relinquat titulo. ut in antiquis. l. qz et inter ipsos imperfecta simplex et plana uoluntas sufficit: oimodo d ipsa appareat. l. e. ti. bac pultissima. s. ex imperfecto. et c. l. fa. ber. l. si. et aut. ibi signata. In secundo casu. f. cu extraneos instituit nō sufficit quocūqz relinquere titulo: nisi fiat institutio. et sic intelligitur aut. ut cu de ap. cog. Sed ut. s. dixi primū tutius. et iō tenendū uidetur. de pe. di. vii. nullus. et uerbū illud relinquit in decre. rainuti. nō uidetur poni pro pte. ut patet etiā ex institutione adiecte. idem in decre. rainuti.

Legatum. de facto. ut dixi in casu. legauerat usufructū quorundā bonoz et altero solū supstite ex filiis augebat in testamento legatū. et nemine superstite adhuc augebat. et ex hoc etiā ut patet in integrā allegabat p pauperes qz patebat qz intentio testatoris fuerit uxori filiam anteferri.

Mortuo filio. moreret qd est infra. Sed h ista filia nec exheredata erat nec instituta. qz in certa re ut. s. dictū. g nec ei pupillariter pot substitui. ut insti. de pupill. substi. s. nō solū. ff. de vulg. substi. l. sed si plures. So. l. bec pupillā nō fuerit instituta heres in pmo gradu: tū fuit instituta in secundo. f. post mortē filii. et sic ei pupillariter substitui potuit. uel dic qz ex liberis vnus est ex certa re: alter uniuersaliter institutus: uterqz est heres: licz alter nō tenetur ad credita uel legata. et sic intelligatur hic. et. s. e. rainuti. secus si nō ex liberis. qz tūc institutus in certa re habebit loco legatarii. ut. s. dixi. et c. d. here. insti. l. quotiens. uel hic nō querit an tenuerit substitutio de filia ad filium. sed econuerso. qz de facto prius decessit filius.

N liberis. sufficit vnus. ff. de ver sig. l. non est sine liberis. l. de condit. insti. l. et sup hoc vide qd no. de pbat. in presentia. in. i. glo.

O filie moreret. i. ad opus filie: quasi dicat qz hereditas filii directe et immediate ad filiam pueniat. et eōtra. si vō in successione mater esset media iam nō filie. sed primo matri moreret. sic allegabat p parte pauperū.

P pauperes. licz certa psona heres institui debeat et nomē specificari. tamen pauperū institutio ualet. et de pauperibus loci p ptiū domiciliū sensisse intelligitur: vbi sumentū uiuens p solatōes et seruitia a multis recipit. l. de episc. et cle. si quis ad declinandā. et l. nulli licere. de hoc dicit ut. s. e. ti. cum tibi.

Q mortuo. executoribus relictis qui petebant bona testatoris postmodum ab uxore. ut dixi in casu.

R absqz deductione. hic decidit questione. Dicebat aut mater qz habebat tertiam et quartā in bonis testatoris ex persona filii. et sic sola dimidia restituenda fuerat filie. Item in alia dimidia habebat etiā tertiam et quartā ex psona filie. et sic dimidia. et sic facta cōputatione videbat fm eā restitutio faciendā pauperibus solū in tribus vnciis eius partis: in qua fuerat filius institutus. et in dimidia eius partis in qua fuerat instituta filia: pbat hoc ex eo quia dicebat qz substitutio de filia ad filium. et de paupib⁹ ad illā erat fideicommissaria: et hoc pbatat tali mō. directa substitutio fit p bec uerba: et heres esto. uel ille ei sit heres indirecta p uerba: rogo uolo uel mando ut restituas et c. sed p ista uerba alteri moreret nō pot dicitur directa et pupillaris substitutio: imo uidetur intellectus fuisse: qz mater filio ab intestato succederet. et ab intestato hereditatē restitueret substituto. Itē dicēdo sine liberis: apparebat testatorē puberi substitūe uoluisse: vñ fideicommissarie nō pupillares itelligi debebāt substitutiones et de filiis ad inuicē et de paupibus ad eos. Rūdebat p pte executorz et pauperū. qd. s. dixi in glo. de facto. et glo. i. et qd. j. sequitur. Ad clariorē autē intellectū nota: qz substitutionū alia directa alia indirecta sine obliqua. Directarū alia vulgaris alia pupillaris alia exemplaris alia breniloqua. de q pōe exemplū. ff. de vulg. substi. iaz hoc iure. f. cu testator dicit duos impuberes filios mibi heredes istituo: et eos inuicē substituo: habēt enī bec breuia uerba in psonas cuiusqz duas substitutiones vulgarē et pupillares alia compendiosa de bis psequere. ut no. s. eo. rainuti. circa pn. Sed ad vltimū et ad ppositum ueniamus. l. cōpendiosa que fit bis uerbis: quicūqz filius me⁹ decesserit

A libere. ut symonia uideat. de pac. cum pridem.

B grande. pone in terminis per decre. s. e. li. de renuci. c. ii. f. cū pmutat beneficiū: quod sperabat in pximo vacatur: ut precludatur uia expectanti.

C resignant. et si resignata conferant aliis qz pmutare uolentib⁹ non ualet collatio. ut in cle. e. ti. c. vno.

D rigori. sic. l. d. indi. placuit. l. de furtis et ser. cor. l. si quis seruo de hoc s. de transac. c. vlti.

E adimime. istud facit p eo qd. s. dixi. naz inspiciat papa qz nil de perit expectanti. qz alias non resignasset.

S pater. tracta fuit bec decre. de extratraganti inno. iiii. q incipit. Ioannes frangiapani. et forte nimis fuit decisa. et sic pone casum. Ioannes fran. habebat uxore noie saracanam. et ex ea filium et filiam impuberes petru et philippa: in extremis positus condidit testamentū: et filia sibi heredem instituit in certa pecunie quantitate: filium uero in ceteris bonis suis: et uxori vñ fructū quorundā bonoz suoz sub certo tenore reliquit. et adiecit. ut si decederet filia sine liberis moreret filio suo. et si filius sine liberis decederet: moreretur filie. si aut uerqz sine liberis decederet pauperes heredes instituit: et executores testamento reliquit. Mortuo est ioannes ipse testator: demū mortuus est petrus filius suus adhuc impubes. et demū filia etiam impubes. ipsa. f. matre superstite ptra quā agebat executores: et ab illa domina uel eius pcuratore petebat corā papa bona que fuerat testatoris et filie sub quibus et bona filii cōprehendebat: dicebat pcurator: domine qz substitutio facta de filio ad filiam: et d filia ad paupes fuerat fideicommissaria. vñ in substitutione filie ad filium debebat deducē tertiam iure nature debitam filio. et quartā trebellianicā. Item in substitutione pauperū ad filiam p residuo noie filie eadē tertiam et quartā habebat. p parte uero executorz allegabat qz substitutio fuerat directa et pupillaris. et cōueniebat talis substitutio psonis et uerbis. vnde nō habebat locuz quartarū deductio. Item qz pater in testamento qd faciebat impuberi filio matre portione iure nature debita priuare poterat: licz filius id suo testamento facere nō posset. Per has ultimas allegationes pnuclauit papa bona illa deferri pauperibus absqz aliqua deductione tertie uel quartę partis: hoc dicit: vnde sic in summa. In fideicommissariis substitutionibus locū habet quartarū deductio: in directis nō. et substitutiones interpretari debemus directas: dū modo conueniant uerbis et psonis institutis.

S impuberes. f. filia minorē. xii. annis. filium minorē. xiiii. annis ff. de ver. sig. pupillus. l. quando tu. uel cu. esse desit. l. indecorā. et insti. qui. mo. si. tui. in prin. licz quo ad mrimoniū nō inspiciam⁹ solū annos sed etate qua pubescere possit. qd dicit ut. s. de despon. impuberes.

T uxorem. puberē intelligas et matre ipsoz filioz alias dubitatio nō pcessisset. et hoc pater in si.

R certa. instituit qd est infra qd si nō fecisset egisset filia de in officioso: nūc aut non posset agere nisi ad supplementū: si aliquid deesset portioni iure nature debite. l. de inoffi. testamē. l. oimodo et l. se. et l. quoniam nouella. et l. si quādo. et de hoc. s. eo. rainuti. in pn. Scire debes qz in certa re instituit⁹ habet loco legatarii: ita qz creditoribus nō tenet. l. de here. insti. l. quotiēs. et hoc cū est al⁹ vni uersaliter institutus. si enī nullus alius institutus est in totū succedit heres. ff. de here. insti. l. i. s. si ex fūdo. et l. si itaqz qd heres. Si aut plures instituti sūt in certis rebus. et nullus alius uniuersaliter p

quot & quanto animas constitutio hec affringit: nā quasi omnes sibi talia attrahunt & tales alliciant: ut infirmitati qua cōtingit me dicos qui sanare debuerant infirmari.

a Volentes. ad hoc. s. de offi. lega. officii.

b Eterne. hodie transgressores excommunicati sunt ipso iure: nec absoluntur ab ali quo q̄ a papa: nisi in mortis articulo per cle. s. penis cupientes in st. que reseruat etiaz penas infra positas.

c Promittenduz. non enī facit deus differētiā inter ista xxi. q. v. iuramēti.

d Sepulturaz. cū enī hoc sit spiritua le: pactio interueni re nō debet. i. q. ii. q̄ pio. de pac. pactio nel. Sumitur au tē sepultura multis modis: quod dicit ut no. xiii. q. ii. s. Itē querit. s. e. c. pe.

e Denier. di. licet nō teneat principa le: tenet accessoriū quo ad quid. & est speciale. ad idem d iure iur. debitoroz vbi de hoc. & eo. ii. cū contingat.

f Eligere. puniē q̄ in quo deliquit. de temp. ordi. litteras de his que fiunt a ma. par. c. q̄siuit.

g Apud quas. scz vbi sūt maiorz suo rum sepulchra. xiiij. q. ii. ebron. cum. c. se. & s. eo. c. i. i. p̄n. qd̄ de intestato de ber intelligi. Quid si ecclesia ista de q̄ pmiserat sit illa in qua ab intestato se peliri debebat: de clarari debuisset: quia si dicamus q̄ ibi nō debeat se peliri: vbi ergo sepel etur: & littera dicit non apud illas &c. vnde possit dici. q̄ ibi sepeliet nō obli gatione promissio nis: sed potestate iuris: sicut cum ex duabus seruitutibus remittit altera: altera remanet. ad hoc de vsupal. ex tuarum. ff. de seruit. v2. pre. si domus tua. In contrariuz videt quod. s. dixit: nec apud ele ctas ecclesias vlatenus sepeliri. preterea sim hoc semper illi apud quos est sepulchru maiorū etiā ex electione uel promissione: qua priuati erunt potestate eligendi: habebunt obtentum: quod esse nō debet. xxiii. q. v. hec imago. s. de p̄cu. tue. j. de re. iur. cū quid.

h Predictos. quos sic induxerunt: non ergo p̄hibet decre. qm̄ pos sit eligere: sed p̄hibet inductiones & promissiones.

i Corporum. s. c. ex parte.

k Decendum. istud decendum in restitutione corporis currit ex quo petiti fuerit: sed in restitutione rerum credo q̄ statim currat. & ideo in rebus nō fuit additum si petant. ista enim constitutio nō intendit minuire sed addere. ad decre. pleriqz. sed ibi sine aliqua petitione dicebatur eos obligatos ad restitutionē: ista imponi tem pus & penam.

l Faciendam. nō dicit cui ecclesie. credo q̄ ecclesie cui facta est in iuria. videlicet apud quam sepeliri debebat. parrochialis ecclesia iā habuit suā canonicā. & sic nō ob. i. c. p̄xi. que in alio casu loquitur. si vō ipsa eadem fuerat ecclesia dimissa cui soluet pena: vnde extin cta videt actio. sicut euz creditor succedit debitor. ff. de solu. stich. s. a dno.

m Interdicto. ergo propter transgressionem vnus fratris eccle sia tota & cimiteriū punietur: sufficit ita scriptum esse. et potest esse

ratio. quia ex quo illum sciebant suum non esse: inuestigare debebant diligē ter qua ratione ad eos deueniret. ad hoc. l. vnde vi. cum querebas.

n Quis. primū dictū huius decre. emanauit ad declarationes eorum que no. ber. & moderni. s. eo. de bis. & approbat̄ opi. Inno. & reprobat̄ opi. Du. & Ber.

clesia sepeliri: ea dimissa eligit ali bi sepulturā: canonica portio di / misse non debetur ecclesie: sed illi duntaxat̄ in qua ille officia consue uit audire diuina & ecclesiastica re cipere sacramenta. Cum ab eo qui duo habet domicilia se collo cans equaliter in utroqz: in loco tertio eligitur sepultura: domici li orum ecclesie habebūt inter sedi uidere canonica portione. Si quis antiqua dimissa nouam etiā in loco minus religioso elegerit se pulturam electionē huiusmodi li cet iura super hoc uideantur esse diuersa: nequaquā uolumus im / pugnari.

Dem.
Is qui habet domicilium in ciuitate uel castro quandoqz ad uillam ruralem se transfert re / creationis causa: uel ut ruralia exerceat in eadem: si nō electa sepul tura decedat ibidem: non in eccle sia dicte uille sed in sua parrochia li uel in ea portus in qua maiorz ipsius ab antiquo sepultura exti tit: sepeliri debet: dummodo absqz periculo ad ipsam ualeat de ponari. Mulier autem que plures uiros habuit successiue: si sepulturam non eligit: est cum ui ro ultimo cuius domicilium reti net & honore tumulanda.

Dem in eodem.
Iter pater minores filios: qui nequeunt antequā ad an nos pubertatis perueniant elige re sepulturam: possit si consuetu / do terre id habeat quo uoluerit sepelire: hoc tamē non potest ubi consuetudo huiusmodi non habe tur: sed sunt cum suis maioribus uel in parrochiali ecclesia tumu /

o Sepeliri. vnde si intesta tus decessisset ibi sepeliri de buisset. ut dixi. s. c. pximo. & s. e. ti. c. i.

p Canonica. saltem quarta uel stetur consuetudini. s. e. certficari in his qui eligunt sepeliri apud miores uel pre dicatores taxata est quarta p extrauagan. bonifa. que inci pit super cathedrā. que fuit reuocata per benedictuz. ho die inuocata p cle. e. ti. dudū

q Duntaxat. q̄ etiā si apud debitā sepult̄ fuisse: habuit set parrochialis ecclesia ca / nonicam. s. e. c. i.

r Domicilia. qd̄ esse pōt de rescrip. dilectus. ii. ff. ad mu nici. l. assumptio. Itē possit quis esse sine domicilio ut si relicto domicilio nauiget uel iter faciat quēris quo se col locet. ff. ad munic. l. labeo. in prin. & l. eius. & quod dicit hic diuersis domiciliis. satis pu tarem eē equū in vno. q̄ eq̄ liter esset in duabus parro chiis utputa inhabitat quis domū in confinio duaz par rochiarum uel duas domos contunctas habitat que sunt in duabus parrochiis ut ca dem ratione ille one diuidat quarum.

s Dimidare. si. s. de testa. re latum. ii. ad fi.

t Si quis. hic terminat̄ q̄ nota. xii. q. ii. s. ar illi. alias i cipit nūc querit. & s. e. frater nitatem. & approbat̄ opinio. Lau. Cin. Jo. & Hof. repro bara opinioe hu. ala. t. & ber. quā etiā Hosti. magis dice bat inri consonam.

v Is qui non electa. alias non esset questio. quia apud illā sepelietur. s. p̄xi. c. in fine.

x Ab antiquo. Quid dices auus proauis & alii ab anti quo sunt sepulti in aliqua ec clesia. pater eligit sepulturaz in alia. & ibi sepultus est. fili.

decedens intestatus sepeliet in sepulchro patris uel in sepulchro auis & alioz & intelligo ut bene pcedat dubitatio q̄ pōt sepeliri commode in vtroqz pro vtraqz parte inuenies textū. xii. q. ii. s. ioseph. & ver. ibi econtra. qui alias ē. s. per istā litterā quā etiā habemus. s. c. p̄xi. in prin. satis videt habendam rationem antique sepulture aut proauis & alioz potius q̄ paterne. ad idez. s. e. c. i. in prin. & c. fraternitatem vbi dicit patrū aliozqz parentuz copulatiue dictū. quasi non sufficiat patrem ibi fore sepultum. Item viuente patre sepe litur in sepulchro auis. j. c. p̄xi.

y Deposari. simile. j. e. c. vlti. iminēs ergo periculū imutat ius cōmune. ut hic vides. ad idē. s. e. li. de procura. si duo. s. sane.

z Mulier. hic terminat̄ quod no. bu. & io. xii. q. ii. vnaqueqz.

aa Eligar. eligere enī pōt cū quo uoluerit uel cū nemie sepeliri. s. e. de vxore.

ab Ciro. si verus vir fuit. ff. ad munic. de iure. s. fi.

ac Honorem. ff. ad munic. l. filii. s. ii.

ad Ecet. emanauit ad declarationē decre. s. e. de vxore. ii. r̄iso.

ae Pubertatis. s. xii. an. i muliere. xiiii. in viro. qd̄ dicit ut. s. dixi. de testa. c. f.

af Eligere. sicut nec alias testari. ff. de testa. qua etate. alias in qua. ii. q. vi. s. diffinitiva. circa prin. l. quādo. p̄uo. non est ne. l. ii.

ag Consuetudo. sicut ergo consuetudo dat iurisdictionē & ius eligendi pre latum. de fo. cōpe. cum contingat. de causa poss. cum ecclesia. sic etiā dat ius eligendi sepulturā. ut hic vides.

ah Vel in parrochiali. hic est distincta. nūquid ergo datur electio: qd̄ videt j. de reg. iur. in alternatiuis. cū suis concor. econtra videt ordinem scripture seruandū. xlii. di. sit rector. ad fi. s. e. li. de elec. si quis iusto. s. i. & s. de pben.

mandato. et hoc tutius. ad hoc. s. c. pxi. nec semper i alternatiis est electio ut dicam in pre. regula in alternatiis: consuetudo tñ habet qd parentes uel amici tales sepeliunt in altera qd uolunt: et graue uidet pueru. viii. dieru semp in antiquis tumulis solemniter sepeliri.

Quauis. de hoc tractabat Hosti. in su. hui. §. et apud qua. §. si yo is.

Silius familias. maior tamen pubertate. et est huic si. s. e. li. de pcur. qui generaliter. §. i.

Sepulturam. quia electio refert ad id tempus: quo solutus est a patria potestate. ad hoc. s. e. de vxore. i. rifo.

Castrense. s. qd a parentibus uel cognatis in militia d gentibus donatus est: uel qd ipse filius familias in militia acquisiuit: quod acquisitum non fuisse: nisi militasset. ff. de castren. pecu. l. castrense.

Quasi castrense. aduocatus in postulando: nam et ipsi aduocati militant. L. de adu. diuer. iudi. l. aduocati.

Judicare. i. in ultima uoluntate relinquere. iudicium enim hic sumitur pro ultima uoluntate. et aliter multis modis: ut ut dicam. j. de regu. iur. i. iudicij.

Non potest. ff. de donati onibus causa mor. l. tam bis.

Religiosi. emanauit ad declaratione eorum que no. Inno. et Hosti. s. de exce. prela. nimis iniqua. et Hosti. s. e. ti. d. vxore. et approbat opinio Inno. reprobata opinione Hosti.

Commode. Nota ratione incommoditatis id permitti: quod alias no pmitteretur: sic. s. e. is qui. Item causa incommoditatis alienantur res ecclesie. xii. q. ii. terrulas.

Debeant. sic. s. ti. pxi. c. vlti. cum suis conxor.

Sepulturam. hoc tenebat inno. sed hosti. contra per decre. s. e. de vxore. f. qd talis electio ad illud tempus. s. post mortem refertur quo solutus est monachus a ingo: ut ibi dicit de vxore. ad idem. s. c. pxi. i. rifo. et hoc etia probabat per decre. pre. de exce. prela. nimis iniqua. et per decre. de priuilegia. ut priuilegia. vbi dicit qd illi fratres eligunt sibi sepulturas. Ad primu respondo qd licet vxor uel filius familias sint in potestate uiri uel patris: non tamen intantū quin aliquid habeant et uelle et nolle quod non est in monacho. et facit. s. de pcurato. qui generaliter. §. i. Ad decre. nimis. et ut priuilegia. dic qd non loquuntur in ueris religiosis: sed in his qui assumuntur in confraternitatem uel intelligatur fm istud. scilicet quando a monasterijs sunt remoti. Jo. an.

Discretioni. decre. est greg. ix. decisa de extrauaganti sua que incipit bat grauem nobis. put ibi patet ex querela archiepiscopi et capituli pisani peruenit ad papam: qd predicatores et minores predicabant decimas ex precepto no debent. scribit greg. ut sequitur hodie psum est contra omnes religiosos quibus non competit recipere decimas. ut in cle. de penis cupientes. ii. responso.

Decimarum. in decimarum solutione an debeantur ex precepto: an consuetudine tollant: diuerse fuerunt antiquoru sententie. et dixerunt quida quos secutus est inno. in glo. quam posuit super ista rubrica: qd decime indistincte debentur et personales et prediales. probat per auctoritates veteris et noui testamenti. et p iura. xvi. q. i. reuertimini. et c. decime. et q. vii. quicunq. et c. ocs. et in multis capitulis. Dicunt quida theologi et hoc scripsit pe. lombardus: qd precepto alia moralia. et hec ad litteras seruanda. ut no occides et c. quedā criminalia. et hec non seruantur ad littera. ut de puri. post par. c. vno. quedam mystica. et hec sunt sacrificiorum precepta: quorum non uerba: s; mens seruanda est. et sic dicunt in decimis ut. s. sint mystica: uel partim moralia. ut sufficiat aliquid dari pro decima ex rigore consuetudinis: puta centesimam uel ulterioiorem uel ceteroierem partem. ad hoc. v. di. in prin. vi. di. §. vlti. s. eo. commissum. et c. in aliquibus. in si. et c. ad apostolice cum si. Sed hec opinio est falsa. et reprobata per omnia iura et per cōciliū generale. s. eo. in aliquib; vbi dicit integraliter decimas persoluendas. Alii theologi dicunt qd hodie decime non debentur. quia olim iussi erāt dari clericis qui nihil aliud habebāt ut numeri. xviii. vbi dicebatur clericos parte decimarum debere esse contentos. hodie vō habent predia: unde eis decime non debentur. et hec opinio reprobatur. s. eo. tua nobis. Alii dicunt qd decime in illis regionibus in quibus non est consuetudo qd soluantur nec exiguntur nec predicant no solnere no sit peccatum quasi ex tolerantia papa dispenser: quod uidet posse fm ea que norā. s. e. a nobis. vbi autem exiguntur et predicantur: non soluere est peccatum. que opi. per hanc decre. et per omnia concilia. et decret. s. eo. ti. reprobata uideretur. in quibus satis patz qd papa non tolerat sed contradicit expresse. ad hoc exo. xxii. ibi decimas et primitias tuas non tardabis offerre. Hosti. nota. s. eo. in aliquibus. qd prediales decime debentur lege diuina. persona-

les vō non. et ideo in primis non admittitur consuetudo. In secundis vō sic. unde si consuetudo est personales non prestari non debentur. et sic intelligit si. ipsius decre. Sed hoc Inno. execratur: ut dixi in prin. et eius in hoc opinio tutior est. et ideo tenenda esset. de pe. di. vii. nullus.

Decimarum seu aliarum re rum ecclesijs debitarum solutione retrahant: uel alias animas corumpant audientium in sermonibus uelstris: uel alibi proponere decetero presumatis: imo uerbo et opere in formetis eosdem: ut ad solutionem predicatorum prompte uoluntatis animo sint intenti.

Alexander quartus.

Statuto perpetuo declaramus qd indultum illud apostolicū quod plerisq; conceditur: ut noualium decimas pro ea portione percipere ualeant: qua ueteres eos contingunt ad illas noualium decimas quas tempore illo: quo impetratum uel obtentū extitit hoc indultum: alij possidebant: cum de hoc in ipso mentio nulla fiat: nullatenus se extendit:

iores.

Animas. alias animos. ad hoc. s. eodem quauis. de na. ex li. ven. c. vno.

Sermonibus. tale officium priuilegiatum est. de sta. mo. quod dei timorem.

Alibi. puta in collationibus disputationibus uel in confessionibus in quibus iniungere debent confitentibus: qd aliena restituant. quia non dimittitur peccatum et c. j. de regu. iuris. peccatum cum suis conxor. et hoc faciendo licite ab excommunicatis elemosinas recipiant. de senten. excommu. cum uoluntate. priuilegium ergo illud merentur amittere: contrarium suggeredo. xii. q. iii. priuilegium. cum suis similibus.

Voluntatis. uoluntarium milites sibi eligit christus. xv. q. pma non est quod cuiusq; xxiii. q. v. tunc saluabitur. alias incipit qui sitit. in fine.

Statuto. hic alexander in prima parte ponit quasdam declarationes circa illas indulgentias in quibus conceditur aliquibus: ut noualium percipiant decimas pro ea portione qua percipiebant antiquas. Et a quibusdam ex ipsis declarationibus duos excipit ordines. hic vsq; ad. §. vbi ibi prouidet parrochijs pauperibus: quarum decime alijs debentur vsq; ad. §. sane. tertio prouidet circa decimas recipiendas uel non de manibus laicorum vsq; ad. §. diocesani. quarto prouidet circa decimas soluendas a religiosis. et circa diocesanorum potestatem super his vsq; ad. §. nec pro eo. vbi statuit noualium decimas religiosis no accrescere: qui anti quas de laicorum manibus habuerunt.

Declaramus. Nota quia hic alexander non statuit ius nouum sed antiquum declarat: unde primum dictum habebamus casum. s. de priuilegijs. c. antepultimo. quod incipit dudum.

Contingit. forte priuilegio uel compositione uel feudatione uel prescriptione uel receptione de manibus laicorum. ut dicit in fine. uel alio quocunq; modo iure communi non est reperire simpliciter qd debeatur certa pars: nisi forte in episcopo qui iure communi petit quartam. sup. de offi. ordi. conquerente. de prescriptione. de quarta.

Tempore illo. sic in his inspicitur date tempus. ad idem. s. de rescriptis. eam te. et c. si eo tempore. eo. li. de elec. dudum. j. vbi de hoc.

Possidebant. iure suo tanquā sibi debitas: tunc non debet illis obesse priuilegium hoc tacito impetratum. s. de priuileg. dudum. Item potest dici: si bona fide possidebant: sed proprietatem iuris non habebant: ut sola bone fidei possessio vires priuilegij impediatur. Si autem esset uolenta uel male fidei possessio vires priuilegij non impediret fm Innocen. et Hostien. qui hoc no. in pre. decre. dudum. allegant de restit. spol. grauis. de prescrip. c. vltimo. de bona. inter uirum et vxorem. et si necesse. ob hoc etiam ibi dicunt qd si abbas impetrat priuilegia exemptionis pro se et capellis sibi subiectis: qd si aliqua capella sua ab alio monasterio bona fide possideatur: impediuntur vires priuilegij: alias non per eadem iura.

Aliarum rerum. puta primitiarum oblationum canonicarum portionū debitarum ex funeribus et eorum que debentur propter suas laudabiles consuetudines. de simo. ad apostolicas olim solvebantur: quatuor genera decimarum. s. eo. c. i. et ideo homines bonis obibus abundabant. xvi. q. vii. maiores nunc nec una bene soluitur. et ideo homines ad decimas conuertuntur. xvi. q. i. decime. et ideo dominus locustas no increpat nec plagas amouet. xvi. q. i. reuertimini. et tollit fiscus quod non accipit christus. ut in predicto. c. ma-

A Nec ad alias. secunda declaratio. pone: debebat mihi medietas decimarum antiquorum prediorum certe parrochie. ipetravi ut reciperem pro ea parte noualia pro qua et ipetratois non tota prochia sed solum in certa parte. pone: citra riuum percipiebatur parte illa decimarum. in illa solum parte recipi noualia non in vltiori.

B Et pro ea. tertia declaratio. pone: debebat mihi dimidia decimarum certe parrochie: sed non dabatur nisi tertia. ipetravi privilegia de noualibus pro ea parte et. solum tertia in noualibus habebatur.

C Statuimus. sequetur ad huc declarationes. Ad earum intelligentiam scias quod aut ille qui ipetrat tale indultum percipiat integras decimas: aut plus quam dimidia aut dimidia aut minus. in primis duobus casibus scilicet cum integram uel plus quam dimidia percipit: in antiquis per textum privilegii noualium solas habebit dimidia. si percipit dimidia uel minus antiquorum tantundem percipiet noualium.

D Medietate. nomine portio dimidia continetur. ff. de sig. nomen filiarum. §. portionis. ff. de usufructu. etiam.

E Quia non est. ratio. Cum non sit. diceret aliquis quare fit iam stricta interpretatio et aspera? Respondet. io. an.

F De medietate. bene ergo comprehenduntur tribus declarationibus prime partem. sed istis duabus declarationibus istis. §. statuimus. non percipiendum et hoc intendit. si ergo percipiant integram uel plus quam dimidia in antiquis et in noualibus per textum talis indulti tantum debentur. dicitur io. an.

G Cognue. quod dicitur. de pben. de monachis. xxi. q. i. c. i.

H Illarum. decimarum parrochie sue.

I Onera. legatorum nunciorum se. ap. collectarum et si. ad idem. §. eo. ii. de preb. c. i.

L Assensu. laicorum habebat decimas quas religiosi donare volebat: fingebat se per instrumentum ab illis habere in feudum ut sic quasi restitueret ipsas eis sine assensu episcopi sed talis factio non proderit ut hic vides.

M Lateranensis. de privilegio. cum et plan tate.

N Perpetuo. secus si ad tempus. et concordat. de his que si. a prelat.

nec ad alias etiam: nisi in his tantum locis ubi ueteres tunc quando dictum indultum impetratum fuit: ipsi imperatores habebant: et pro ea solummodo portione qua ipsi tempore impetrationis huiusmodi percipiebant antiquas. Statuimus preterea quod idem indultum obtentum ab his qui tempore impetrationis tota liter ueteres percipiebant decimas: ultra medietatem decimarum noualium nullatenus extendatur. quia non est uerisimile si tunc de plena et integra portione ueterum fuisset expressum quod apostolica sedes pariter et similiter noualium decimas in tam graue parrochialium ecclesiarum dispendium indulgisset quodque ratio talis indulti siue impetrati iam siue impetrandi deinceps non possit in noualibus: que a modo fuerint: uendicari et acquiri uel percipi plus quam medietas decimarum ipsorum noualium: etiam si amplius in ueteribus habebatur: cum non sit dicendum asperum sed pius potius et benignus: si super decimis futurorum noualium: contra parrochialium ecclesiarum gratiam quod ex distinctione indulti huiusmodi possit accidere taliter obuiari. Religiosos tamen cisterciensium et cartusienorum ordinum statuto et declaratione huiusmodi quantum ad hos duos articulos uidelicet de medietate decimarum noualium percipiendi nolumus uel constringi.

Ubi autem per huiusmodi concessiones decimarum parrochiales ecclesias adeo grauari cōtingit quod earum rectores de ipsarum redditibus cōgrue sustentari et cōmode iura episcopalia exhibere non possunt: prouideatur per locorum ordinarios et ordinetur taliter quod eisdem rectoribus tantum de illarum relinquatur pueniabus: quod exinde cōpetentem sustentationem habere et episcopalia iura soluere ualeant aliisq; onera debita supportare. Sane quauis forte a religiosi exēptis et alijs fiant in feudationes de decimis detentis a laicis: et iudicet laici quod illas ab ipsis religiosi in feudum teneant recognoscant non tamen licet religiosi eisdem post rationem in feudatione uel recognitione sic de facto presumptra huiusmodi decimas de manibus laicorum ipsorum acquirere uel recipere absque dispensatione episcoporum assensu.

Illas autem decimas intelligimus posse taliter a religiosi de manibus laicorum recipi uel acquiri que ante lateranensem concilio. ipsis laicis in

cum apostolica. in si. io. an.

O Exemptis. i. de ipsis decimis. uel decimis exemptorum prediorum.

P Iure. §. eo. ex parte. i.

Q Forundez. sicut enim ipsi laici non accrescebant noualia. ut. §. eo. tua. i. sic nec ipsi religiosi qui a laicis pceperunt. ad idem. §. eo. cum contingat. arg. contra

de iurepa. c. i. Sed ibi res a laico donata mutat naturam in nullum iudicium. hic fieret iudicium ecclesie parrochiali. ad hoc. §. i. in fi.

R S qui. si minor. xiiij. an. ingreditur religionem in. xv. anno. libere exit. nisi in ipso

so. xv. anno. professionem fecerit uel habitum professionum receperit. uel expressis ratas habuerit professionem prius a se factam. si autem per totum. xv. an. portat habitum ubi non est distinctus: intelligitur professus. nisi tanta sit indistinctio quod uidentes cum eis simili habitu induant. Si maior. xiiij. an. ingreditur si portat habitum per annum quantumcumque sit indistinctus intelligitur professus. In fine declarat qui sint habitus indistincti.

B Annum. consumatum quia non sufficit incepisse. quod dicitur. §. eo. ad nostram.

C Ingreditur. hic tolle quod est libere potest.

D Sequenti. si. in. xv. sic. xx. q. i. illud.

E Vel repete eo completo et. io. an.

F Prius. §. an. xiiij. annum.

G Expresse. et sic reprobatum est quod io. not. xx. q. i. illud. et ber. §. e. significatum. qui dicebat quod si professionem fecerat ante xiiij. an. tacite ibi mox trabendo post. xiiij. an. uideat eas ratas habere. ar. de despo. impu. literas. r. c. accessit. host. aut quod hanc uideat decre. in decre. significatum. tenebat quod hic dicitur.

H Sequentem. §. xv. etatis sue

I Uideat. ecce ergo quartum casum. post. xiiij. annis. ergo bene habet ratam professionem factam ante illud. sed non corpore sed tunc demum cum lapsus fuerit annus. xv. et in ipso portauerit habitum distinctum.

K Cōm. ut fuerit capellani et seculares clerici. et si habitus ille religiosus non est: sed forte secularium clericorum id esset per episcopum commedum. de testa. c. ij. §. e. sicut. Sed nūquid appellat talis profectio: non pisse sed causa tunc ut uel piteat uel exeat. ut. §. de elec. cum causam. in fi. ad hoc. §. eo. ut clerici.

L Annu. ad idem. §. eo. ex parte.

M Dissimilitudine. patenti in colore scissura uel forma. secus quod ad huc casum de alta latere: de quod loquitur h. finis. ut i. cle. e. r. eos qui. et uide quod ibi not. in glo. ij. et glo. licet ergo.

N Distinguit. sed nonne ibi factio pcedo huius quod dicitur professus ut. §. illud uerum est quod distinctus est habitus. ubi uero est non distinctus secus ut hic uides. et sic intelligas sane quod no. ber. §. e. ex parte. i. ylt. gl. ad si. et pbat idem. §. eo. statum.

O Etia. si propter hoc aduersum illud qui uero quod in prin. §. positum est.

P Agnoscat. i. agnoscere debet.

A Plenum. maior septennio impubes intellectū habet s; nō plenu ut hic videt. minor autē septēno ignorat quid videat. *L. de fal. mo. l. i.*

B lund. ut qz venitur a certis psonis vel in certis diebus vel formis.

A dū solum. predicatorēs et minores. j. annū pbationis quēq; ad sui ordinis professionē recipere nō possunt. qd si fecerint receptus alligatus nō est corū ordini. et ipsi a receptione pfectionis alioz sūt suspensī et puniēdi pena que pro graviorib; culpis eis cōsuevit infligi. excipit decret. ista a regula quā habuisti. s. eo. ad apostolicam.

E t. j. decimū hoc fuit. qz habebat. s. eo. ad apostolicā. et c. statumimus.

S elum. quasi dilectiois sermo. ad idē. s. e. l. de re iudi. ad apostolicam. in prin.

E xpedi. de bap. maiores s. eo. l. de elec. cuz expediat. et c. cū non deceat.

R ationis. ratio enī que a discretionē pcedit nō debet deesse. est enim omniū virtutū mater discretio. i. q. v. presentū. s. de offi. custo. c. i.

S ubsequat. ad idē de de ci. q. v. s. de her. cū ex iniuncto.

P ena. cōtrafaciens non erit ppter hoc excoicatus. ut s. de inrepa. relatū. quod dicitur ut not. lxij. di. salonitane. de simo. sicut. ij. de sagit. c. vno.

A nnum. interdū inuenit de biennio interdum de triennio. et de hoc dicitur ut not. xvij. q. i. consaldu. s. e. ad apostolicam.

R ecipere presumatis. qd est in fi.

T ranseat. sequebat in antiqua sicut de sua voluntate. et c. qd est infra. iste igit. v. qui sequit usq; ibi. sicut. additus est per cōpilatores huius lib. et h ne aliqui crederent qz talis nō posset redire ad seculū quia solum dicebatur ad religionem. et c.

Q d nō ad declarationē ei qd habes. s. eo. consulti. et c. statumimus.

I ndicijs. ut si bñficio renunciauit. uel de bonis pprijs verbo et re disposuit uel similibus modis.

R ecipere. s. ad professionem infra annum probationis.

D e iro ordini. nō quia professio tacite uel expresse facta infra annū probationis nō obligat ordini tñ obligat religioni ut supra.

S uspensos. dixit hosti. qz superior qui nō peccauit potest ipsum absoluerē arg. de senten. excō. nuper.

E t insuper. Nota qz quis multiplici pena punitur. ratio: quia altera per se non sufficiebat. ut nō. s. de iudi. ar si clerici. in fi.

C onfuevit. ipsa p̄suetudine inspecta uel ordinationibus q̄ sunt fm regulā.

I nstitutionem. s. c. proxi.

D eclarauit. eius declarationem hodie non habemus.

I nducti. s. de trāsla. inē corpalia. de rescrip. inē ceteras. *L. ad. l. fal. l. vlt.*

P rorogamus. prima facie ista decre. videt facere ad questionē qua queritur: an cōstitutio sup catbedrā extrauagās bonifacij que habet in cle. de sepul. dudum. extendat ad alios mendicātes qz predicatorēs et minores: et videt qz sic per hanc litterā. s; cōtrarium pronūciat ut dixi. j. de reg. in. que a iure. et ibi vide. et decre. ista facit pro hac parte. Dico enī qz hic bonifacius nō dixit declaramus s; dixit. progamus. unde h eadē ratio esset in alijs mendicantibus que in predicatoribus et minoribus tñ cōstitutio illa nō extendit ad illos: nisi hic per bonifaciū prorogata fuisset. unde alexander declarauit s; bonifacius progauit ut vides. regule ergo et antiquo iuri standū est. nisi iniquantū reperimus excessum. ut in predicta regula dixi.

R eligionibus. s. non mendicantium.

L icite. in medicantib; etiā pōt fieri s; nō licite. ut. s. c. pxi. dixi.

A dutato. ad idem. s. eo. sicut nobis. habitus enim non facit monachum sed professio regule. s. eo. ti. porrectum.

I nfra probationis. ergo de illa tacita que fit per lapsum anni nō loquitur hic. de qua. s. eo. c. i. s. qui vero. et. s. eo. ex parte. in illa ergo non licebit infra

in illo qui ante discretionis annos habitū induit regularē: cum eoz qz que tunc agit plenu non habeat intellectū.

D istinctos quoq; seu dissimiles intelligimus esse habitū siue nouitijs siue professis dissimiles vestes dentur: siue benedicant cum p̄sentibus cōceduntur: siue etiam aliquid aliud fiat per quod nouitiōz a professorū habitu discernantur.

A lexan. quartus fratribus predicatorib; et minorib;.

N on solum. et infra. s; zelus animarū habentes eas lucrari domū sollicitē cupiatis: quia tñ decet et expedit ut conscientie puritati non desit iudicium rationis ne unde spiritalis profectus queritur salutis dispendium subsequatur: nobis de fratrum nostrorum cōsilio in virtute obedientie et sub pena excoicacionis auctoritate presentiū districtius inbibemus ne ante annū probationis elapsū: qui est maxie in subsidium fragilitatis humane regulariter instituitur: quē quā ad professionē uestri ordinis seu renūciationem seculo faciendā recipere: nec cōstitutum infra buiusmodi annū aliquatenus impedire: quo minus infra ipsum ad aliam religionē quā maluerit transeat: uel nisi maior quatuordecim annis existens professus sit tacite uel expresse: aut euidenter cōstet illum uitam uoluisse mutare quod tñ nō presumitur nisi clara probatiōe uel cōpetentibus indicijs ostendatur omnino ad seculū redeat: sicut de sua uolūtate processerit: presumatis.

Q uod si forte cōtra hanc no-

stram prohibitionē quēquā recipe re presumpseritis decernimus eū qui taliter receptus fuerit nullare / nus uestro esse ordini alligatum: vosq; a receptione quozlibet ad professionē eiusdem ordinis fore ipso facto suspensos et insuper / ne subiiciēdos: que fratribus ipsius ordinis pro culpis infligi grauioribus consueuit.

B onifa. octauus.

I nstitutionem innocētiā que phibet cōuersoz professionem recipi ante annum probatiōis elapsū: pie memorie alexander papa quartus predecessor noster ad fratrum predicatorum et minorum ordines dumtaxat declarauit extendi: unde nos paris similitudine rationis inducti: declarationem eandem ad aliorum mendicantiū ordines prorogamus.

I n alijs autem religionibus professio expresse uel tacite fieri potest licite infra annum: sed expresse emissa etiam seculari habitu non mutato illi religioni precise obligat quam proficiens est professus: tacite uero facta infra probationis annum per susceptionem habitus qui proficientibus tantū datur: nō illi specialiter cuius habitus est susceptus: sed generaliter religioni alicui recipientem obligat: si etiam apte sit: si sciens et uoluntarius ac triduo perseueret.

I dem parisien. capitulo.

B eneficiū illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis annum alicui conferendū:

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

triduo penitere ut in ista. quia nō reperitur de illa hic statutum: i. habitus. hoc ubi nō distincti sunt habitus p̄fessorum a nouitijs ut. s. eo. c. i. dixi.

O bligat. quo ad hanc obligationē ex tacita nō dicā differentiaz inter mendicātes et nō medicātes. ut. s. e. c. pxi. s; sic in expressa: qz illa obligat illi religioni in nō mendicantibus i medicantibus s; solū religioni in genere ut ibi et hic.

E tatis. maior. x. iij. in mare. xij. in femina.

S cics. sec? si nō intelligēs. ut si furore laborat. s. e. sicut tenor.

V oluntarius. seculus si inuit? et q. iij. p̄sens. s. eo. cuz virum.

T riduo. terminata sunt varie nō. s. e. ti. ad n̄az. quidā dicebat qz illud dispensatiue loquebatur. alij qz illud speciale ppter electionē. alij qz quiaz ibi concurrebat ppter qz penitentia tridui locū habuit. primū qz sine deliberatiōe intrauit. secundū qz illeclus. tertiu qz si nō pbatione suscipit habitū p̄fessorū quartū qz prope pueritiā. quintū qz infra triduo penitit et hoc tenet ibi goff. et recitat hosti. Videt qz hodie ius eē cōe declaratur. s. qz per p̄fessionē tacitam factā per receptionē habitus p̄fessorū infra annū pbationis quis nō obligat nisi triduo perseueret similis dilatio tēporis. *L. de erro. aduo. l. vlt.*

B eneficiū. emanauit ad declarationē decr.

S de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur interueniat. beneficium autem nil deperit: cum de p̄uentibus illi deseruiat ut dicitur in fi.

C onferendū. p̄tra ut in p̄e. decr. s. de renū. ex trāsmis. ubi tenet collatio facta infra annū pbationis. s; dic fm hosti. qz ibi cum recuperauerat bona sua renūciauerat bñficio suo exp̄sse in ingressu uel ante ingressū qd satis videt. alias quare decre. illa poneret sub titulo de renun. uel dic qz illa intelligit fm primū casū inferius exceptum. Scdm alios nō potest intelligi. qz papa nō mandasset postea illum de hono recipi. si igitur beneficiū tale nō est cōferendum ergo tēpus nō currit ei ad quē spectat cōferre. de cōcef. p̄ebē. qz diuersitatē. de elec. c. vlt. i. et merito cum adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tempus. cū nō nisi a vacatione currat. s. de elec. nō pro de facto. de cōcef. p̄ben. c. ij. s; quid dices si nō habebat ius in re s; ad rem: nūquid perit infra pbationis annū ius illud? Credo eadē ratione qz nō. et in decre. de cōcef. p̄ben. c. vlt. illud fuit. ppter reuocatoriā et eius verba. ad idem de p̄ben. c. antepenul. s; nunquid constituto in probatione poterit conferri beneficiū? Puto qz non: quia dubius est status et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sen. excō. religioso. ij. respōsō. et statu dubius nō pmouetur ad militiā. ff. de re milit. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionē dimittēdam

sed de renū. ex trāsmis. et eoz que not. ber. et moderni. s. eo. statumimus. et io. xvij. q. ij. desponsatam. et xvij. q. i. consaldu. Et ponit bec decre. regulam et quatuor casus exceptos.

P robatōis annū. per hanc lram credo qz si minor. xiiij. an. ingreditur religionē qz ante finē. xv. anni beneficiū suū nō poterit cōferri. qz. xv. annus est annus pbationis in illo. s. e. c. i. qd verus est nisi post annū. xiiij. aliqd de his que sequuntur

quod esse non debet. s. de elec. quomoda. xij. q. ij. bone rei. nam plā
tare religionē et plantatā fouere debemus. s. de priuil. cū et plātare
et h̄ intelligo de beneficio qd̄ per regulares possideri nō possit. ad
ep̄atum aut in seculari et regulari ecclesia talis eligi p̄t. s. co. li. de
elect. nullus. S; nūquid canonicus ecclesie cathedralis qui est in
p̄batione habitus et
regule i aliquo mo
nasterio vocari d;̄
ad electionē ep̄i: q̄
tūc iminet faciēda.
et dicam monaste
riū eē in loco vicio
de quo alias vocari
deberet et q̄ nō ap
paret illū vitā volū
isse mutare. et vidē
q̄ sic per istā decr.
retinet enī b̄ficiū
suis q̄ iura ex eo
p̄uenientia. nec. n.
ex eo q̄ ad bonū a
spirat et vitā religio
sam p̄bat d;̄ et cō
ditio fieri deterior.
xvi. q. i. sūt nōnulli.
Itē video q̄ p̄bit
m̄rimoniū carnale
q̄ sp̄iale p̄rabere
poterit. licet enī de
vno ad reliquū ar
guere. xxi. q. ij. sic.
s. de trālla. p̄ totū.
Itē eligere platum
ecclesie etiā ep̄m ca

nisi ad id accedat assensus aut cō
ster q̄ uitam uoluerit absolute mu
tare uel professionem expressaz se
cerit seu scienter habitum recepe
rit professoz s; interim eidem be
neficio per aliū deseruiri debebit
assignata sibi congrua de ipsius p̄
uentibus portione.

Qui post votū a se de certa re
ligione intranda emisit re
ligionem aliam etiam laxiorem in
greditur et proficitur in ipsa: potest
voto nō obstante prior: cui tāquā
simplici per secundū solēne nosc̄
derogatum: remanere licite in ea
dem. pro voto tamen nō cōpleto
erit eidem penitentia imponēda.

S ad solū abbatē p̄near cre
nequibit nouus monachus a cōue

dit in religiosum etiā p̄fessum. s. de electi. cumana. imo et religiosi
ad talia sunt vocādi. lxxij. di. obeuibus. Itē video q̄ in statulibero
inspicimus statū p̄stinū. ff. de sta. libe. l. statuliberū. et l. statulibe
ri a ceteris. sic et in nouitio p̄stinū et nō statū regularē qui forte e
rit et forte nō erit cōsiderare debem. maxie cum p̄cedens status
certus sit et sequens incertus. ad hoc de pe. di. vii. c. vlti. Itē tacēs
hereditas obtinet vicē defuncti qui certus fuit: nō heredis qui est
incertus. q; certus sit institut⁹ forte repudiabit. insti. de here. in
sti. §. fuis alienus. Itē appellatione denūciatione et lite pendente
nil debet inuari in p̄iudiciū appellantis denūciātis uel litigan
tis. ii. q. vii. appellatione. ff. nil inno. in rubro et nigro. s. de no. ope.
nun. per totū. s. ut li. pen. c. i. et ii. sic et tēpore p̄bationis in p̄iudici
um nouitij eo absente nō fiet electio. Itē dato q̄ nollet uel nō poss;̄
venire p̄curatorem cōstituire poterit per p̄ciliū q; p̄pter. de ele. p̄
hac parte facit. ff. de bo. pos. ex ref. mili. l. vna. in fi. et ff. de le. iii. l. q̄
litū. i. rī. et ff. de fun. instru. et instru. l. l. seie. §. pamphile. et l. p̄dia.
in orium vidē q; in solitudine et silentio d;̄ fieri p̄batio. ad id. xvi
q. i. c. i. et ii. de sta. mo. cū ad monasteriū. et ex exitu claustrī timetur
piculū de pe. di. v. c. i. ad fi. et qui similē cū alijs vitā suscipiūt et c. de
sta. mo. recolentes. et talis quis esse putat qualē habitū ostendit. j.
de sen. ex. si iudex laicus. et dissimiliter vivere d;̄ nouitius ne vide
atur seculū mutare nō fugere. lii. di. lege. et p̄pter similitudinē cō
putat quis in eoz numero in quoz numero in veritate nō est. s. de
big. nuper. Itē talis quo ad imunitatē religiosus censet. de sen. ex.
religioso. ii. rī. et bene facit littera ipsius decre. que dicit talē nō eē
religiosum cū effectu quasi di. eū religiosum s; reuocabiliter ad in
star eius qd̄ dicit de tacite p̄fessio qui penitet infra tridū. s. c. con
stitutionē. et c. ad n̄am. vnde iura. s. e. sup. eo. cōsulti. postulasti. sta
tumus. et s. e. li. et ti. c. i. et ii. dicit talē redire uel remeare ad secu
lū. p;̄ igit q̄ seculū exierat alias redire nō possit. et est si. de cō. di.
iij. qui in m̄ris. et j. de here. accusatus. debet q̄ iste nouit⁹ aut in
totū dimittere aut in totū amplecti. sic pupillus. aut oia noia tuto
ris d;̄ rata habere aut oia respicere. ff. de admi. tu. cū querit. ad idē
de cō. di. ij. cōperimus. Itē dato q̄ in alijs tractantib;̄ capituli absen
tes nō debeāt vocari. fin ea que no. x. q. ij. hoc ius. et dixi. s. d̄ testi.
presentiū. tñ nō p̄t negari quin debeāt vocari ad receptiōes cano
nicoz et ad cessationes diuinoy faciēdas. s. c. li. de p̄ben. cū in ec
clesijs. et de offi. or. q̄nis. Si igit ad electionē prelati et ad p̄dicta
vocabit et sic sepe discurret. quo monasteriū probabit mores eius
forte tunc inboneste viuet cū exibat claustrū. et sic infringet decre.
ad nostrā. s. e. ti. Itē iste incertus de statu suo certā legē dicere nō
p̄t. ff. de testa. l. qui in dñi. et l. se. et idem in eo qui ignorat an sit ca
ptiuus an a latriculis captus. ff. de leg. iij. l. i. rī. ergo nec electio
nē facere que d;̄ esse certa. s. e. li. de elec. c. ij. et bene facit pro hac p̄
te qui de. uel vo. cōsuluit. vbi dicit q̄ habitus sine p̄fessione impe
dit ne p̄batur. ad idē. s. de offi. del. iudex. c. l. vbi per solā p̄positio
nē recusationis etiā ante cām finitā impedit delegatus pape facer
q̄d alias sibi de iure p̄petit. f. delegare nisi volēte recusatoz: sic di
cam q̄ ante p̄fessionē per solā p̄bationē impediatur talis eligere

nisi de gratia per capitulū vocaretur. ad idem bene facit. s. co. li. de tem. or.
cum nullus. in fi. et j. de priuile. c. i. in fi. vbi qui reuocabiliter manet in loco:
naturā loci sortitur. ad idem optime. s. co. lib. de p̄ocu. c. ij. duobus modis.
primo quia ibi ingressus religionis intelligo etiā causa probationis ut ibi d;̄
xi. et absentia in loco remoto equiparant. sed si in remoto loco iste esset ab

tu creari: alias poterit si eoz crea
tio spectet insimul ad utrunq;.
Consa. octau⁹ biteresi. episcopo
De uoto et uoti redemptione.

Quod votum debeat dici
solenne: ac ad dirimen
dum matrimonij efficac
nos consulere uoluisti:
Nos igitur attendentes q̄ voti so
lennitas ex sola constitutione eccle
sie est inuenta: matrimonij uo vin
culum ab ipso ecclesie capite rerū
omniū conditore ipsum in paradisi
so et in statu innocentie instituentē
unionem et indissolubilitatem ac
ceperit: presentis declarandū du
rimus oraculo sanctionis: illud so
lum votum debere dici solēne quā
tum ad post contractum matrimo
nium dirimendum quod solenni
zatum fuerit per susceptionem sa
cri ordinis: aut per p̄fessionē ex

sens nō deberet vocari. ergo
nec ingressus religionē. Itē
ibi p̄curator qui erat dñs lit.
p̄fessa. per ingressum religio
nis amittit vsum litis. sic di
cā canonicū per ingressum a
mittere vsuz vocis quā in ca
pitulo habebat. amittit uero
quo ad actū nō quo ad habi
tū. ad idē. l. de cur. fur. cum
alijs. et hoc verū credo. puto
enī locū esse illi clausule cōci
lij q; p̄pter. volunt et possunt
et. quasi iste sic in p̄batione
manēdo interim videat nol
le. nec ob. hoc decre. nō enim
simplicit̄ ex iure beneficij p̄
cedit ius eligendi. qd̄ probat
s. de elec. cū in cūctis. et c. cū
vintomeū. et s. e. r. e. li. ex eo
q; cū si. Secus crederē in pa
trono uel in eo ad quē nō iur
re collegij: sed iure singulari
spectaret electio.

Assensus. tunc enim bene
ficio renūciat. et ideo licite al
teri confertur. et sic intelligat
decr. s. de renū. ex trāmissa.
Aur conslet. secundus ca

sus et die constet clara probatione uel cōpetentibus indicijs. s. e. nō solum.
Cel professionem. tertius casus. intelligo alicui de approbatis religioni
bus. ut. j. ti. p̄xi. c. vno.

Seu. quartus casus.

Scienter. s. eo. sicut tenor. et s. c. p̄xi.

Professoz. ubi distinctus est ut dixi. s. e. c. f.

Sed interim. puidit personis modo prouidet ecclesijs. ad idē. s. de elec.
cum nobis olim. et c. cū ex eo. e. li. et promisso executioni mandabitur per epi
scopū ut in p̄dicta decre. cum ex eo. §. p̄no. s; sponse nō sic est per vicariū
puidendum. et ideo ibi tempus aratur. de cōuer. cōiug. ex publico. propter
quod dicebant quidam idem in clerico beneficiato et male.

Debet. in officijs diuinis etiā in cura si curatū esset beneficiū.

Portione. et reliqua portio conseruabitur uel in utilitatem ecclesie expen
detur. s. de elec. quia sepe. de offi. or. presentis. §. p̄no. nec credo q̄ dari debe
at ipsi qui est in probatione. iam enim nō bene probaret si tales redditus in
terim haberet. Bar. brix. contradicens q̄ tan. sic tenebat. f. q̄ ille interim de
beat habere fructus quia adhuc nō est monachus et potest reuerti. hoc dixit
in questione quidam clericus. circa si. questionū suaz. fatetur tamē ibi q̄ cō
suetudo se habet in contrarium.

Qui post emanauit ad declarationē eius qd̄ no. ber. s. e. p̄nectum.

Intranda. Nota uerbum quia aliud est religionē profiteri. aliud rone
re de intrando uel profitendo. In primo casu non loquitur hec decret. quia
talis etiam seculari habitu non mutato iam monachus illius religionis dicit
tur. s. eo. sicut nobis. et c. constitutionem. quia habitus et c. eo. p̄nectum.
in secundo casu loquitur decre.

Laxiorem. quia de strictiori nō dubitatur. quia etiam si esset p̄fessus pos
set ad strictiorem transire. s. eo. licet. sed de pari et laxiori dubitatur et plus
de laxiori. et ideo dicit etiam laxiorem.

Penitētia. tāto durior q̄ro manifestius fuit notū. j. ti. p̄xi. c. vno. in fi.

Sibi no. mo. et guil. in spe. de sta. mo. §. xxi.

Pertineat. de consuetudine p̄scripta uel p̄uilegio. alias de iure perti
net simul ad utruq; s. de his que fi. a p̄la. ea noscitur.

Creari. sicut mortuo prelato ad quem pertinet beneficij collatio capitulū
nō confert. s. ne se. va. c. vno. quod cū isto cōcordat.

Ad utruq; multo fortius si ad cōuentum tantum. et quia de hoc articu
lo non dubitatur ideo fuit omissum.

Quod votū emanauit ad declarationē eorum que no. io. xxvij. q. i.
in p̄m. et c. i. et ber. qui de. uel vo. rursus.

Innocentie. i. ante peccatū. et nota cōtra illos qui dicūt matrimo
niū esse institutum per hec uerba. Crescite et multiplicamini. s; ut
hic uides in paradiso et ante peccatum institutum fuit et per illa uerba p̄ho
plausi. hoc nūc os ex ossibus meis et c. Gen. ij. c. in fi. et xxij. q. ij. lex diuine.

Sacri ordinis. ut. s. qui cleri. uel vo. c. i. et ij. In minoribus autem licite
contrahitur ut. s. de c̄eri. cōiug. c. i. et ex eo q̄ hic equiparat prof. sionem re
ligionis: sacrum ordinem. uidetur q̄ sicut per p̄fessionem religionis solū
tur sponsalia de presentis. sic per receptionē sacri ordinis ante carnalē copu
lam dissoluitur: sic et alibi equiparantur ista. xx. q. ii. c. i. et s. de vi. et honest.
cleri. clericus. sed iam disputauit et terminauit cōtrarium quod est bodie ap
m ij

probatum per constitutionem. io. que incipit: altercationis antique. s. sponsalia de presenti non dissolui per receptione sacri ordinis. per decre. ex parte. ij. s. de conuer. cōinga. vbi etiam de hoc. r. xxvij. q. ii. desponsatam. nonne enim recipiēdo sacrum ordinē vouet se castitate seruaturū in seculo: et tamē tale votum castitatis in seculo seruande nō dissoluit sponsalia de presenti ut sibi. Inducat ergo hoc fauor religionis et merito. quia alia est causa monachi: alia clericus. xvi. q. i. alia. In solo ergo casu expresse dicamus separari qd enim nō est sanctorū patriū decretis. r. s. de transla. inter. et si diceremus contrarium iam hic nō esset equalitas. qz iam duplici remedio posset vir sponsalia dissolueret et mulier vnico. qz ppter se xus fragilitate ordinem recipere nō pōt. Est aut ratio quare hoc speciale est in religiosis. quia mortui sunt mundus. xvi. q. i. placuit. vnde sicut mors naturalis solueret sponsalia sic et ista civilis permitte canone. de conuer. cōiu. verum. r. c. ex publico. qz ratio deficit in clerico seculari. nō ob. bec decre. imo potius cōcordat. quia equiparat ista quo ad dirimendū matrimoniu post contractū quasi quo ad dirimendū prius contractū paria non sint. imo disparia ratioibus predictis. plura enī pfitēdo pmittit monachū qz recipiēdo sacrum ordinē clericū.

Tacitam. que fit cum maior sponte et sciens recipit habitum professionum vbi est distinctus. s. titu. pxi. c. i. r. c. constitutionem. vel cum habitus indistinctum ferret per annum. s. eo. ti. c. pzo. et. c. i. r. c. ex parte. eo. li.

Sede apostolica. aliq̄ enī nō pōt. ut. s. de reli. do. c. vlt. r. eo. ti. c. vno. j. eo. li. io. an.

Approbatis. ergo si proficetur religionem non approbatam: si postea contrahit net matrimonium. quod verum puto etiam si quando profitebatur credebatur illam approbatam. Et eadē ratione dico qz si recipit quis subdiaconatum ab eo quem credebatur episcopum sed non erat. si postea contrahat matrimoniu bene tenet. et ita terminauit Bar. brix. fm Li. in quēstionibus quidam ordinatus.

Contrahendum. ut. s. qui cle. uel vo. rursus. io. an.

Debeatur. Ex manifestatione igitur grauius sit peccatus. ad hoc. s. de pen. r. remif. c. i. de hoc die ut not. xxxii. q. iij. nemo. lxxxii. di. clericus solus. et s. de cele. mis. de homine.

Periculoso. In quattuor partes diuidio hanc decre. In quarū prima que durat usqz ad. s. sane. ponit causam cōstitutionis et cōstitutionem de clausura monialiu. In secunda precipit vltra facultates monasteriorum nō mendicantiū nullam recipi et contra factū irritum decernit usqz ad. s. veruz. In tertia prouidet quid iuris quando moniales habent facere fidelitate uel homagium temporalibus uel secularibus dominis. et quādo in ecclesiastico uel seculari foro causas habent. et hoc usqz ad. s. et quoniaz. In quarta facit ordinarios executores huius iuris de clausura: etiam quo ad exempta monasteria protestādo qz per hoc in ipsīs exemptis quo ad alia nihil iurisdictionis sibi vendicēt.

Habentis. similitudinariē ad equū qui laxatis habentis currit quo vult. de homi. dilectus.

Cerecundia xxx. q. v. nec illud. r. xxxii. q. v. bec imago.

Abiectis. sic. s. eo. li. de elec. quorundam.

Spontanea. alias nō obligarentur. ut. xx. q. iij. presens clericus. s. de reg. cum virum. in fi.

Offensam. xxvii. q. i. nec aliqua.

Cupientes. hic incipe constructum.

Presentes. sed quomodo presentibus monialibus districtior vita imponi potuit cōtra id. xv. q. i. nec is. xxij. q. i. integritas. xx. q. iij. presens. cū r. nemo credere cōpellat. lxxiiij. di. gesta. et ibi de hoc: pōt dici qz illud verū de regula. s. hic ad regulā nihil adiciē s. mod⁹ habitādi fm nām rei taxat. vel dic sup̄dicta vera in clericis secularib⁹. in religioib⁹ qui velle uel nolle nō bnt

pressam uel tacitā sacram alicui de religionibus per sedem apostolicam approbatis. Reliqua uo vota et qnqz matrimoniu impediunt contrahendū et quanto manifestius sunt emissa: tanto ppter plurimum scandalum et exemplum durior penitentia transgressoribus debetur: non tamen rescindere possunt matrimonia prius contracta.

Doni. octauus
De statu regularium Rubrica.
Periculoso et detestabili quarundā monialiu statui: que honestatis laxatis habentis et monialibus modestia sexusqz verecūdia im pudenter abiectis extra sua monasteria nōnunquā per habitacula secularium personarū discurrunt: et frequenter infra eadem monasteria personas suspectas admittūt in illius: cui suam integritatem uolūtate spontanea deuouerūt: graue offensam in religionis opprobrium et scandalum plurimorum prouidere salubriter cupientes: presentis constitutione perpetuo irrefragabiliter ualitura sancimus ueritas et singulas moniales presentes atqz futuras cuiuscunqz religionis sint uel ordinis in quibuslibet mundi partibus existētes: subperpetua in suis monasterijs debere decetero permanere clausura. Ita qz nulli earum religionem tacite uel expresse p̄fesse sit uel esse ualeat quacunqz ratione uel causa

secus. quia illis potest strictior vita induci etiā ex regula fm immo. qui hoc no. de regula. super eo. et hoc probat ista decre. et adde qd dixi. j. de regu. iur. quod omnes. io. an.

Partib⁹. qz uarietas locoz iuris uarietat ē regularis nō inducit. L. de ic. in inte. rest. l. supuacua. Et nō qz dicit mudi. totū. n. orbiā

nisi forte tanto et tali morbo euidēter earum aliquam laborare cōstaret qz non posset: cum alijs absqz graui periculo seu scandalo commorari: monasteria ipsa deinceps egrediēdi facultas: nulliqz aliqua tenuis in boneste persone nec etiam honeste: nisi rationabilis et manifesta causa existat: ac de illius ad quem pertinuerit speciali licentia: ingressus uel accessus pateat ad eadem: ut sic a publicis et mūdānis conspectibus separate omnino seruire deo ualeant liberius: et lasciuiendi oportunitate sublata eidez corda sua et corpora in omni sancti monia diligentius custodire.

Sane ut hoc salutare statutum cōmodius ualeat obseruari districtius inibemus: ne in monasterijs ordinum non mendicantiū alique recipiantur decetero in sorores nisi si quot poterunt de ipsorum monasteriorum bonis sine prouentibus absqz penuria sustentari: si secus actū fuerit irritū decernētes. Uerū qm abbatissa uel priorissa cuiusuis monasterij p̄seudo: quod monasteriū ipsū tenet ab aliquo p̄cipite seu dño temporalī: sibi debet homagiū uel fidelitatis sacramentū prestare: nisi qz per procuratorem illud prester possit efficere apud eū de monasterio cū honesta et decenti societate exire poterit: eo casu licēter homagio facto: quāprimū modo poterit: seu fidelitatis prestato sacro: ad ipsū monasteriū eue-

papa tenet principatus. ix. q. iiii. cūcta p mūdū. r. i. pe. hui⁹ li. cū suis concor.

Perpetua. nō credo qz decre. ista tollit. qm possent si uel ad strictiorē religionē hūilitatis et puritatis cā trāsire. s. de regu. l. p̄p̄ta licētia ut ibi. Trē qm vna monialis ad regimē alteri monasterij possit assumi. s. e. li. de ele. null⁹. cū suis cōcor. semp enī erūt in clausura

Proffesse. qd dicitur. s. ti. ii. c. i. r. c. cōstitutionē. si s. p̄fessa nō erat hui⁹ p̄stitutiōis tpe nō tenentur. **H**oneste. vñ nec monachi ad eas accedere debēt uel cū eis colloq. nisi in p̄sentia abbatis et p̄modica v̄ba. xviii. q. ii. diffinim⁹. nec debēt eē monasteria duplicia ut ibi. r. in c. sequenti.

La. sic in medicis barbitorsibus sartorib⁹ carpentariis cū egerit et his si.

Oppositum. xviii. q. ii. diffinim⁹.

Absqz penuria. nō nō dicit cōmode. nā in quadā q̄e de facto oppōbat̄ p̄ quāsdā moniales qz earū receptio nō tēbat. qz facultates nō sufficiebāt et for-

mat⁹ fuerat articulus in bec v̄ba. Intēdit. p̄bare qz ex facultatibus monasterij sci petri nō p̄nt totū modo sustentari. Opposui qz inētio p̄bata nō releuabat. qz posset esse qz nō possent modo et tū possēt absqz penuria. iam enī dico qz canonic⁹ boni. de centū florentis non possēt modo sustentari et tū de. xv. sustentare absqz penuria. idē dicit de incipso. nā in illa cōmoditate inspicit cōsuetudo regionis et q̄litas p̄sone. vñ l. nō possūt modo sustentare. tū possūt sine penuria. penuria enī fm deriuatores h̄z in se egestatē indigentā et defectū necessarioz. h̄z ergo uoluit cōstitutio qz cōstitute in monasterio nō mediocantiū nō haberēt necesse medicare ppter necessarioz defectū. Si autē cōsiderato antiquo statu monasterij uel alijs monasterijs ciuitatis nō p̄nt modo sustentari. tū si p̄nt absqz penuria tenebit receptio hoc enim ius nouum qd receptionē uiciat extēdendum nō est et sic obtinuit.

Sustentari. de insti. c. i. r. c. auctem. de vi. et bon. cleri. quoniam ut air.

Irritum. hoc speciale dictum uidet in talibus monasterijs feminarū. secus puto in monasterijs uirorū. l. z enim et in illis vltra qz sustentari possunt recipi nō debeant. si tamen fuerint recepti tenebit quia et hominū centibus se miscere et sibi uite necessaria acquirere possunt. de conse. di. v. nunq̄.

Temporalis. in ecclesiastico enī secus. qz ille de necessitate illas per procuratōrē ad hoc faciendum admittere debet. j. eo. s. ep̄is.

Homagium. s. s. de reg. iur. c. vlt. So. pro sp̄ualibus nō prestat homagiū. qz illud est simonia. s. de simo. ex diligētī. s. pro tp̄alibus iurisdictionib⁹ uel si bene prestat et sic intelligit hoc. ad h. xviii. di. si ep̄us. r. s. e. li. de ap. romana. s. debet. in auct. quō op. ep̄os. s. illud.

Prestet. et sic iurat per procuratōrē. ut. lxxii. di. tibi dño. vbi de h. x. cum dominum temporalem.

Societate. habebit secū duas uel plures ex antiquis monachibus et capellanos suos et incedat honeste. io. an.

Fragmentary text from the right edge of the page, including parts of other entries and marginal notes.

Effugio. i. statim uel continuo.

Fraudē. sic. s. de iudi. mulieres. sed ibi pena excoicationis imposita hic nō. forte ratio fuit iudicialis auctas propter quā ibi magis delinquitur. io. an.

Partibus. anglicoz et normanz. et volebant forte qd h possent per procuratorē agere: in illos haberēt cōstituere in pūtia iudicis et releuare et canere. io. an.

Inducat. merito q potuit papa super h legē dare. ad idēz s. de fo. cōpe. c. vlti. et de iureiur. licet. j. de sen. exc. decernimus. io. an.

Tractari. S3 nō ne hoc est ius omni ne omniū mulierū: qd personalit nō trahant ad iudiciū. s. de iudic. mulieres. sic q nō trahant in uite. s3 iste nō debēt etiā uolentes trahi ut ibi in. s. ceterum et hic.

Demādarēt. s. e. li. de elect. vbi periculum. s. pterea. et ff. de ori. iur. l. ii. s. post originē.

Primatibz. Ista sunt noia diuersa: in idē est officium. xcix. di. c. i. io. an.

Sua auctē. qd ē i. io. an.

Clausura. facienda. qd est. j. io. and.

Secularis. xxij. q. v. prodest. et exhibebit nō ad pūdicanduz sed ad ea q deo sunt placita exequendū. s. de offi. or. c. i. et possunt ad hoc cōpelli. xxij. q. v. administratorē.

Per hoc. protestatio quedā. si. s. e. li. de elect. vbi periculum. s. pterea. et s. s. d. bere. ad abolendam. in fi. saluo eo qd habes in cle. eo. ti. attendentes. in prin. io. an.

Religionū. In pma pte repetens ius antiquū ordines medicantes inuentos post pūctū nō cōfirmatos p ipsum: in qd pūctū pcesserunt de facto inuocat. In secūda parte que incipit ibi: cōfirmatos. de approbatis pūdit qd pfectores illorum possunt in ipis remanere nullū ad pfectionē recipiendo loca noua nō emēdo et vetera non pcedendo sine licētia ap. se. irritans s factū: et excoicans facietes s rtiū. In tertia pte que incipit ibi: sane cōstitutionē dicit ad pdicatores et minores nō extēdi. ppter euidentē utilitatē ipoz. nec ad carmelitas uel heremitas: qd cōciliū pcesserunt. In quarta pte que incipit ibi: ad bec. cōcedit personis singularibus ordinū ad quos cō-

stitutio extenditur ut possint transire ad ordines approbatos. sed non cōueniunt ad cōuentum sine licētia pape. io. an.

Antiā. pene nil inensum bonū. in anc. ut determinat sit nu. cleri. in prin. coll. i. nec in multitudine sacrificioz. ppiat deus. xxij. q. v. scriptū. de cō. di. v. nō mediocrit. et melius est paucos bonos q multos malos hōe mistros s. de eta. et qua. c. pe. ad idēz s. e. li. de rescript. c. ii. cum suis concoz.

Cōciliū. s. eo. ti. c. vlti.

Importuna. s. eo. li. de rescript. c. vlt. de cōcel. pben. de testanda. de pe. di. i. importuna. in anc. ut dif. in. in prin. et.

Presumptuosa. reus eniz violatē legis habet qui cōtra legē ausus fuerit sperare qd licitū nō ē. L. s. de pe. bo. sub. l. i. in prin. cōtra legē aut ē absqz licētia pncipis nouū ordinē uel collegiū instituire. ut in pre. c. et. s. eo. c. vlti. L. de col. illi. l. i. et. ij. io. an.

Repetita. sic. L. de epi. et cleri. repetita. L. de emen. in sti. co. l. i. in medio.

Habitū. h intellige in pluribus simul in eodē collegio habitantibus et eandē religionē pfectū. alias singularis psona secras nō inueniens et seorsū habitās nouū habitū induere sibi posset. ad h. xli. di. parsimoniam.

Affatum. i. generalit. si dīcas affatum tunc significabis abunde. Affatum dīcas faci de significabis.

Benedicātes. reprobatatur mendicitas. xcij. di. diaconi vlt. h paupras nō sit de genere maloz. xv. q. i. ita. in fi.

Proecesserant. de facto.

Profectio. i. religio uel regula quā proficet. vnde qd sequitur venit expositiue et bec sunt reperire in minoribz. s. de excels. prela. nimis. ij.

Publicū. i. publice faciendū. ad idē. L. de mē. val. l. vna. li. xi. habet igit elemosynas queref pū riuat. qz certos redditus uel possessiōes nō habet vnde sequitur ierita mendicitas.

Subfidere. alias subsistere. io. an.

Si uelint. qsi ad religionē aliā trāfire poterūt. ut in fi. c. dicit ad seculū nō poterūt redire fm guil. ad h. s. ti. ij. nō solū. et. c. cōstitutionem.

Admittat. et sic definit in seipis. in anc. ut det. sit nu. cle. s. sancimus igit. col. a. i.

Domū. veterē ecclesiā bene poterunt reficere. s. de iud. de. c. iudei. et. c. consuluit. et si legetur eis domus ut vendāt bene poterūt recipere. ex elemosynis enim uiuere debent quia ex quo nō debet apud eos remanere nō dicit ad eos uenisse. quia non dicitur uer sum. et. ff. de in rem uer. si p patre. et fm guil. et gar.

Loca. prophana. de alijs non erat dubiū. s. d. re. pnu. mācipia. insti. de re. di. s. sac.

Ordinarios. nec ordinarij hoc poterunt sine speciali pape mādato uel licētia per id qd. s. dixit dispositiōi se. ap.

Recceptio. quo ad recipientem: sed forte sic quo ad receptum ut aliam latiorē ingredi debeat. ad hoc. s. ti. ij. non solum. arg. contra de re. eccle. nō alte. hoc consultiū. s. contractus. Uel dic q si hunc tantum ordinē intē-

da: et de ipsis monialibus includēdis quāprimū commode poterunt: prouidere procurant: si diuine ac nostre indignationis uoluerint acrimoniam euitare: cōtradietozes atqz rebelles per censuraz ecclesiasticaz appellatione postposita cōpescendo: inuocato ad hoc: si opus fuerit auxilio brachij secularis. Per hoc autē in monasterijs exemptis ordinarij locozū quo ad alia nullam sibi credent iurisdictionem uel potestatem aliquatenus attributam. Greg. x. in cōcilio generali lugduj.

De religiosis domibus Rubri.

Religionū diuersitatē nīmiā: ne cōfusione induceret: generale cōciliū p̄sulta prohibitionē uctauit: S3 qd nō solū importuna p̄tentū in batio illarum postmodū multiplicatiōē extorsit: uerū etiā aliquoz p̄suptuosa temeritas diuersoz ordinū precipue mendicantiū quoz nondū approbatiōis meruerit principium: effrenatā quasi multitudinē adinuenit: r̄petitā cōstitutionē districti inbibētes: ne aliqs decetero nouū ordinē aut religionē adinueniat uel habitū nō ue religionis assumat. Cunctos affatim religioes et ordines medicātes post dictū cōciliū adinuentos qui nullā cōfirmationē se. ap. meruerūt: perpetue p̄hibitioni subijcimus: et quatenus p̄cesserāt reuocamus. Cōfirmatos autē per sedē eandē: post idē in cōciliū institutos quibus ad cōgruam sustentationē redditus aut possessiōes habere p̄fessio siue regula quelibet interdictū: s3 per questū publicū tribuere victū solet icerta mendicitas. modo decernimus subsistere in frascripto ut uidelz professoribus eozundē ordinū ita liceat in illis remanere si uelint: q nulluz deinceps ad eoz p̄fessionē admittat: nec de nouo domū uel aliqū locū acq̄rant nec domos seu loca que habēt alienare ualeāt sine sedis eiusdē licētia speciali. Nos enī ea dispositiōi se. ap. reseruamus in terre sancte subsidiū uel paupey: uel alios pios vsus per locozū ordinarios uel eos quibus sedes ipsa cōmiserit conuertenda. Si uero secus presumpsum fuerit: nec personarū receptio: nec domozū uel locozū

debat profiteri non est obligatus alias sic. et creditur ei. quia non est verisimile quod sit immemor sue salutis. i. q. vii. fancimus. fm. guil.

Ceterorum satis videtur quod tantum de mobilibus deberet intelligi. quia talia debent esse subiecta qualia predicata permittunt. de fi. instrumen. inter dilectos. ad fi. et tales partes in substitutione fieri intelliguntur quales in institutione precesserunt. insti. de vul. substit. §. et si ex dispa-

ribus. et permisso eis manere in ordine. et ea sine quibus ibi esse non possunt. cum autem interdicitur eis officium predicandi et reliqua ut sequitur de quo vivunt. nisi interdum ornamenta et libros et similia vendant. In contrarium videtur: quia verbum ceterorum omnia comprehendit. ff. de ver. sig. l. ceterorum. et per verbum ceterorum: in omnibus fit institutio heredis. §. de testa. raimutius Item verbum loca comprehendit immobilia. ff. de ver. sig. locus. ad quid sequeretur ceterorum si immobilia etiam sola comprehenderet. Et preterea possunt sibi providere ordinem exequendo fm. Guil. necessaria fuisset declaratio. io. an.

Sepulturarum. predicare in aliena parrochia non licet nisi si licentia habita a rectore. deberet. cum ex iniuncto. absolueret alienum parochianum non licet sine proprii sacerdotis licentia. §. de penit. et re. omnia. nec ipsum ad sepulturam admittit nisi elegerit. et tunc parochiali relinquere canonica. §. de sepult. c. i. inter se autem ista omnia poterunt exerceri. Si ergo isti habebant privilegium ut quoslibet possent ad sepulturam admittit illud cessat. et c.

Ordines. per hos duos ordines fides illuminata est. et dicitur ecclesia exaltata. de excel. prelat. nimis.

Precessit. unde tangi non debent cum concilium ne nimia. futura respiciat ibi. ne quis decetero.

Solido. alias solito. et hoc detrahit bonifacius de concilio grego. sic enim dicebat littera in suo statu volumus permanere donec de ipsis fuerit ordinatum. intendimus siquidem. tam de illis quam de reliquis etiam non mendicantibus ordinibus prout animarum saluti et eorum statui expedire videbimus providere. hoc est decisum. et dicebatur quod Grego. volebat aliquem mendicantium dimittit nisi predicatores et minores. de non mendicantibus tres: cisterciensium. et ordinem nigorum. et de templariis et hospitalariis unum ordinem facere.

Ad hec. i. preter hec.

Totaliter. Non idem in toto quo ad totum quod in parte quo ad partes. totus ergo ordo sacrorum vel conventus ipsius ordinis ad alium ordinem vel conventum se transferre non poterit. io. an.

Reliqui. Emanavit ad declarationem decre. §. eo. c. i. et eius quod ibi not. inno. et hosti.

Presentantur. Presentationes tales fieri debent a prelato et conventu de iure communi. consuetudo tamen potest contrarium inducere. ut. §. de his que fi. a prela. ea noscitur.

Ipsis. s. episcopis. et sic non pleno iure habent illas cum ad eas non spectet institutio. de privile. cum et plantare.

Perpetui. Non enim beneficia dantur ad tempus. lv. di. precepta. lxx. di. sanctorum. et de hoc de fil. presby. veniens. Sicut enim matrimonium carnale ad tempus non contrahitur: sic nec spirituale. de condi. ap. c. vlti. nec legitimi actus recipiunt diem. j. de regu. iur. actus. nec moribus nostris expedit: temporales habere filios. ff. de adop. questum. papa tamen potest dare prelaturas ad tempus. ut. vii. q. i. pastoralis. immutat enim substantialia rei. de concess. preben. proposuit.

Consuetudine. contrarium not. inno. et hosti. in pre. decret. qui dicebant quod ex consuetudine prescripta abbas tales potest removere. et nota quod consuetudo revocat statuta sed non privilegia. unde hoc hodie facere poterunt: qui hoc habent ex privilegio pape. sicut de humiliatis fertur.

Episcopos. intelligas remoueri per episcopos quando per vicarios suos ad hoc mandat habentes remouentur vel per delegatos. §. de offi. vi. licet j. de regu. iur. qui per alium.

Rationabili. xvii. q. vii. inuentum. lvi. di. satis peruersus. et pro leui culpa non debet remoueri. ut in pre. c. inuentum. et lxxii. di. c. i.

acquisitio aut ipsorum ceterorumque bonorum alienatio valeat: et nibi / lominus contrarium facientes sententiam excommunicationis incur / rant. **P**ersonis quoque ipsorum ordinu omnino interdicitur quo ad extraneos predicationis et audiende confessionis officium aut etiam sepulturam. **S**ane ad predicatorum et minorum ordines quos evidens ex eis utilitas ecclesie vniuersali proueniens prohibet approbatos presentem non patimur constitutionem extendi. **C**eterum heremitarum sancti augustini et carmelitarum ordines quorum institutio dictu concilium generale precessit in solido statu volumus permanere. **A**d hec personis ordinum ad quos presentem presens extenditur transiendi ad reliquos ordines approbatos licentiam concedimus generalem: ita quod nullus ordo ad alium vel conventum ad conventum se ad loca sua totaliter transferat: sedis eiusdem super hoc permissione specialiter non obtenta. **B**onifacius octauus.

De capellis monachorum. Rubrica.
Reliqui qui ad curas populi per monachos in eorum ecclesijs presentantur

Solido. alias solito. et hoc detrahit bonifacius de concilio grego. sic enim dicebat littera in suo statu volumus permanere donec de ipsis fuerit ordinatum. intendimus siquidem. tam de illis quam de reliquis etiam non mendicantibus ordinibus prout animarum saluti et eorum statui expedire videbimus providere. hoc est decisum. et dicebatur quod Grego. volebat aliquem mendicantium dimittit nisi predicatores et minores. de non mendicantibus tres: cisterciensium. et ordinem nigorum. et de templariis et hospitalariis unum ordinem facere.

Ad hec. i. preter hec.

Totaliter. Non idem in toto quo ad totum quod in parte quo ad partes. totus ergo ordo sacrorum vel conventus ipsius ordinis ad alium ordinem vel conventum se transferre non poterit. io. an.

Reliqui. Emanavit ad declarationem decre. §. eo. c. i. et eius quod ibi not. inno. et hosti.

Presentantur. Presentationes tales fieri debent a prelato et conventu de iure communi. consuetudo tamen potest contrarium inducere. ut. §. de his que fi. a prela. ea noscitur.

Ipsis. s. episcopis. et sic non pleno iure habent illas cum ad eas non spectet institutio. de privile. cum et plantare.

Perpetui. Non enim beneficia dantur ad tempus. lv. di. precepta. lxx. di. sanctorum. et de hoc de fil. presby. veniens. Sicut enim matrimonium carnale ad tempus non contrahitur: sic nec spirituale. de condi. ap. c. vlti. nec legitimi actus recipiunt diem. j. de regu. iur. actus. nec moribus nostris expedit: temporales habere filios. ff. de adop. questum. papa tamen potest dare prelaturas ad tempus. ut. vii. q. i. pastoralis. immutat enim substantialia rei. de concess. preben. proposuit.

Consuetudine. contrarium not. inno. et hosti. in pre. decret. qui dicebant quod ex consuetudine prescripta abbas tales potest removere. et nota quod consuetudo revocat statuta sed non privilegia. unde hoc hodie facere poterunt: qui hoc habent ex privilegio pape. sicut de humiliatis fertur.

Episcopos. intelligas remoueri per episcopos quando per vicarios suos ad hoc mandat habentes remouentur vel per delegatos. §. de offi. vi. licet j. de regu. iur. qui per alium.

Rationabili. xvii. q. vii. inuentum. lvi. di. satis peruersus. et pro leui culpa non debet remoueri. ut in pre. c. inuentum. et lxxii. di. c. i.

Slaicus. hic approbatur opinio Damasi vinct. bar. brit. qui hoc not. xvi. q. vii. nemini. et innoc. et hosti. qui hoc not. §. eo. illud. et reprobat opinio io. no. in pre. canone et goff. et ber. not. §. eo. illud. et c. cura. et in multis alijs. c.

Eidem. et sic ecclesia erit patrona sui ipsius. sic et in alijs casibus cum scilicet priuatur patroni iure patronatus. §. eo. tit. quia clerici. de pe. in quibusdam. cum si. Sed pone quod capella est vnicuique habens presbyterum: quis presentabit ibi presbyterum cum vacabit. Dico quod si non est alius patronus: episcopus providebit ecclesie. hoc enim dicimus regulare: cum ecclesia patronum non habet. per c. xvi. q. vii. omnes basilice. et c. se.

De iure patronatus.

Slaicus ius patronatus ecclesie sibi competes ei de vel alteri ecclesie seu loco religioso duxerit conferendus huiusmodi collatio: quauis absque assensu episcopi facta fuerit efficax est censenda. **P**er prelatam tamen collationem iuri episcopi: qui eidem assensum non prebuit nolumus in aliquo derogari. **T**erum huius patronus laicus ad presentandū tempus habeat quadrimestrem durat: ecclesia tamen vel monasterium cui facta est a laico iuris collatio patronatus tempus habet semestrem: et omnino quantum ad presentationem pertinet: non ut patronus laicus sicut patronus debet ecclesiasticus reputari. **I**nno. iiiij.

De censibus exactionibus et procuracionibus. Rubrica.

illud. vel de spiritualibus intendebat prohibere sed non de spiritualibus annexis sicut ius patronatus. §. de iudi. quanto. fm. hosti. sed quia decre. illa est in isto titulo ut faceret ad titulu. satis videbatur etiam ius patronatus prohibetur concedi sine auctoritate episcopi. sed satis facit ad titulum inquantum vetat ne patronus donet ecclesiam sine consensu episcopi.

Derogari. alias derogaretur si assensum prebuisset fm. formam quam habes. §. de dona. pastoralis.

Quadrimestre. Non habebamus olim de hoc ita expressum textum: sed ita seruabamus per decret. §. eo. c. iij. et c. cum propter. que tamen hoc expresse non dicebant. habebamus glo. §. de offi. ordi. cum vos.

Semestre. de concess. preben. c. ij. et sic nota quod qui in ius alterius succedit non vititur eodem iure contra regulam. j. de regu. iur. is qui in ius. et ff. eo. ti. qui in ius. et est hoc ideo: quia ex quo res facta est ecclesiastica: ecclesiastico debet iure censer. Et idem dicebatur olim per decre. de preben. dilectus. vlti. et per ea que ibi not. sic est etiam videre in conventionibus: vbi ex persona successoris forus mutatur ut in predicta regula dixi. et bene facit hec decret. ad questionem de excommunicato qui donando cessit alteri actiones sibi competentes: an ille cui facta est cessio possit illo excommunicato manente illas intentare: et terminant bar. brit. in questione venientis. quidam cum esset. fm. Zan. quod sic. quia illud viciu excommunicationis persone adherens ad successorem non transit per. l. ff. de diuer. et tempo. prescrip. l. an viciu. l. de acqui. pos. l. vicia. et idem Guil. in spec. de procu. §. vlti. circa prin. et ad hoc optime facit. §. qui ma. accu. poss. cum in tua. in fi. arg. contra. §. de testi. licet ex quadam. sed illud in teste ut ibi no. ite contra. §. e. li. de deci. c. ij. in fi. vbi soluit in vlt. glo.

Ecclasticus. vni legatus posset offerre. §. e. cu dilectus. non poterit variare. §. e. pastoralis. prius si presentant indigni. quod dic ut not. §. de offi. ordi. cu vos. Quid dices si ecclesia et patronus laicus si mul habet presentare: nuquid habebit. vi. menses vel quatuor: tantus vel alter sex vel alter quattuor: dico quod habebit sex menses ita quod ratione cōionis privilegium ecclesie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem cōem eius pupillo. ff. que ad. ser. amir. l. si commē. ita quod per ecclesiam consequetur quod per se consequi non posset. si. §. de concess. preben. c. penulti.

Re...
c...
d...
e...
f...
g...
h...
i...
k...
l...
m...
n...
o...
p...
q...
r...
s...
t...
u...
v...
w...
x...
y...
z...

Romana. In prima parte dicitur quomodo et quando archiepiscopus possit suam provinciam visitare. In secunda parte que incipit ibi sane. dicit quid in visitando facere debeat: et que crimina punire possit. In tertia que incipit procuraciones. dicit quo et in quibus rebus procuraciones recipere debeat.

Uisitare. per se uel per alium cuius per se id non potest. de offi. or. inter cetera. x. q. i. epum. et quo tunc debeat solui procuraciones: dicit ut. s. e. li. de offi. or. si epus.

Prius. a capite edenda ratio. ff. de eden. l. argentari. et qui alios corrigat prius corrigat se et suos. iii. q. vii. iudicet. de sta. reg. ca. q. s. si vo. ubi de hoc.

Plene. ita quod nulla parochia remaneat non visitata dummodo commode visitari possit et visitationis causa substat. et sunt hec redigenda ad boni viri arbitrium. sed nunquid sufficiat synodum convocare et plene acquirere. v. q. sic. j. de accu. sicut olim. xviii. di. quoniam. sed dicit contra quoniam in taz breui tempore non posset singulorum inquisitione fieri. tum quia ibi non conveniunt omnes clerici et laici qui sunt visitandi ut. j. patet tum quod subiecta est res oculis et persone presentia multum operatur. ff. fin. re. si irruptione. s. de offi. de le. c. vlt.

Adinoy. ad hoc de ap. de appellatō nibus. cum suis pcor. de pben. maiorib.

Difficultate. forte propter nives uel glacies uel aliud simile. de ecc. edi. ad audientiam. ff. si quis eant. l. ii. §. si quis in iudicio.

Accedere. p. q. q. ire tenet. nec sufficit ad suam ecclesiam convocare: b. Congruum. i. honestum et commune prout erit possibile. s. de fide instru. accepimus. j. de privile. cum persone.

Laicos. nunquid populus procurabit: non ut no. io. x. q. i. placuit. et sic est consuetudo.

Provinciam. hoc intellexit ber. verum si suffraganei erunt negligentes alias secus. sed dicit contra ut. j. e. c. vlt.

Pia loca. hospitalia xenodochia et huiusmodi.

Et populos. non simul sed separatim cum talium vita sit separata xii. q. i. duo. nec pmissis actibus officia sunt turbata. l. de testa. consulta. et melius procedit inquisitio quando fit sigillatim. de accu. inquisitionis. §. tertie. et hoc verum si qualitas negocij hoc exposcit alias in genere fiat inquisitio. j. eo. §. sane.

Libere. s. contradictione prescriptione uel appellatione non ob. de p. scrip. cum ex officij. et c. accedentes. j. eo. c. vlt.

Uisitatis. loca intelligo visitata siue sint illa que personaliter visitantur siue illa que ad visitationem convocant. s. pxi. r. i. so. in fi.

Reperit. caueat quod compleat. alias in illa visitatione non poterit reverti ut sequitur.

Sua denuo. ut sic finem modum super dictis visitationibus sedas incipiat. Requisitus. ergo non aliter cum per exitum renunciauerit visitationi illius anni nisi in casu qui sequitur. si autem maior pars episcoporum provincie consentiret ipsum reverti: et dicit. episcopus contradiceret adhuc revertetur archiepiscopus ut sequitur.

Romana ecclesia: et infra statuimus: ut quilibet archiepiscopus sua uolens visitare puincias prius ecclesie sue capitulum ac civitatem et diocesim propriam plene visitare curet: nec sit solum erga maiorum sed etiam minorum ecclesiarum nec circa clericorum tantum sed etiam populorum visitationem intentus. Et si commode uel absque difficultate accedere ad unquam non poterit: de pluribus locis ad unum congruum clericos et laicos studeat convocare ne in illis visitatio postponatur.

Deinde liceat ei per totam puincia uel eius partem uisitationis officium exercere: civitates et dioceses suffraganeos suos et eorum subditos cathedralium et aliarum ecclesiarum capitula et monasteria ecclesiarum et alia religiosa et pia loca clericos et populos libere uisitando: ac procuraciones a locis tantum recipere visitationibus uisitare ceperit nunquam postea siue tota siue parte eius uisitata fuerit reuertatur causa uisitationis ad illam priusquam omnes relique ipsius puincie dioceses in toto uel in parte quas secure uisitare poterit et sua denuo fuerint uisitate. Quod si forte eadem diocesis uel aliqua ibi ecclesia plus alijs indignis uisitari: tunc aliarum uisitatione intermissa redeat ad eandem: si a loci diocefano requisitus extiterit. uel de omnium aut maioris partis episcoporum eiusdem puincie processerit consilio et assensu: ad quod iude se pronos exhibeant: ne aiarum profectus aliquatenus negligat. Si uero maliciose in his difficultatibus adhibuerint: archiepiscopus

Maliciose. qui allegat fraudem probare debet illa. ff. de pba. quoties. §. a dolo. sed eo quod indigentia est notoria fraus presumitur. ad hoc. s. de renu. c. ij.

Consilio. in consilio quod annuatim facere debet. de accusa. sicut olim. nec dicitur hic de assensu. ut. s. pxi. responso. quia siue concordent siue discordent his diffinire ad ipsum pertinet ut sequitur. ad hoc de arbi. cum olim.

Ipsius. s. archiepiscopi. Diffinitione. dicit Inno. quod hoc modo fiet diffinitio. diffinitum per nos procedendum ad visitationem provincie nostre. et dixit quod a tali diffinitione cum sit super executione officij sui non poterit appellari. de offi. or. irrefragabili.

In scriptis. Nota casum in quo scriptura regit. Alii eius queritur de antiquissimo facto quod testibus probari non potest. ff. de pba. census. de prescrip. ad audientiam. de pba. cum causis. Tertius in p. uileg. s. d. pxi. p. 200. Quartus in dimissiois. lxx. di. extraneo. Quintus in redeunte ab heresi. l. q. vii. saluberrimum Sextus in p. sitente. xxvii. q. i. omnes femine. Septimus in electione. de elec. quia propter Octavus in emphiteosif. l. de iur. emphi. l. i. Nonus in alienatione rei ecclesiastice. xii. q. ii. sine. x. q. ii. hoc ius. s. bis que si. a. plat. c. i. Decimus quando appellator ab interlocutoria. s. eo. li. de app. cor. di. Undecimus. quando variat circa procuratorem constitutum. s. de procura. c. i. Duodecimus quando hoc agitur uel non valeat contractus nisi in scriptis redactus sit. s. de pac. c. ij. l. de si. instru. contractus. j. de regu. iur. contractus. Tertiusdecimus in sententia excommunicationis.

Licentiam super hoc a se. ap. postulet confidenter. Postquam autem semel omnes provincie sue dioceses uisitare licitum sit ei postea prius in suffraganeorum suorum requisito consilio et ipsius diffinitione super hoc habita coram eis que in scriptis redigi uolumus ut possint alijs esse nota: visitationem per eandem reiterare puincia iuxta modum superius au. notatum: etiam si non interueniat in hoc suffraganeorum ipsorum assensus illam semper prouidentiam adhibendo: ut in posterioribus visitationibus illas ecclesias eosque clericos et populos prius uisitet qui non fuerat ab eo in prioribus uisitati: nisi si magis sit alijs uisitationis officij oportunum. Sane huiusmodi in pensurus officium preposito uerbo dei querat de uita et ueritate ministrum in ecclesijs et locis alijs diuio cultui deputatis: ac ceteris que ad officium ipsum spectant absque coactione et exactione qualibet iuramenti ad ipsorum emendationem per salubra monita nunc leuia nunc aspera iuxta datam sibi a deo prudentiam diligenter intendens. Quod si de aliquibus orta fuerit infamia pro eos: ordinarijs ipsorum ut super his soleniter inquirent denunciaret si uiderit expedire. Notoria uero crimina que examinatione non egeant cum super his merito notari possint ordinariorum negligentia eorumdem libere corrigat pena pro illis debitam infligendo. Procuraciones autem recipiat finem quod est in canonibus constitutum: nullam tamen pecuniam ipse uel aliquis de sua familia: occasione altius officij aut consuetudinis seu quolibet alio modo

Decimus nonus finem quosdam in fideiussore. l. de fideiussore. l. penul. Uicesimus in minore iurante se maiorem. l. si minor maior. se dix. l. ij. Uicesimus primus si pactum fiat cum aduocato de re immobili sibi danda. l. de sus. l. vna. ij. responso. Xxij. in solutione debiti in instrumento publico contenti. l. de testi. l. testiu. aut. rogati. Xxij. si quis cauuit de debito in scriptis ex causa antecedenti et uult probare. l. de non nu. pe. gualiter. Xxij. i. testamento in scriptis redigedo. l. qui testa. fa. pos. hac p. sultissima. §. hac cum hiana. Xxv. in legato pape. de of. dele. cum in iure. l. de ma. pn. l. vna. Xxvi. in libello criali uel civilis. s. de libel. ob. c. i. q. i. legu. Xxvij. in casu. s. de te. po. or. c. i. q. i. legum Xxviii. in diffinitionis. s. eo. li. de re iudi. c. vlt. Et in supradictis requirit scriptura non in de necessitate in omnibus. alias autem regulariter instrumentis et testibus probari potest. s. de fide instru. cum iohannes. fit tamen probatio leuius facilius et securius per scripturam. ff. de pig. l. contrabitur.

Uisitati. presumuntur enim magis indigere. et ideo sunt primitus uisitandi. s. in. §. q. si forte.

Coactione. a principio non exigetur iuramentum per quod occultum perdere constringatur ex quo in sine iuramento referuntur aliqua corrigenda poterit inquisitor super his exigere iuramentum.

Aliquis. de quibus interrogati de plano nil dicunt. et tunc denunciantur episcopis ut inquirent finem formam decre. de accu. qualiter. ij.

Negligentiam. xviii. di. peruenit.

Debitam. s. statutam in iure nisi ex causa fieret commutatio. alias arbitria infligatur. s. de offi. dele. de causis.

Canonibus. x. q. iij. relatu. s. eo. cum apostolus. et c. s. opite. et c. cum nuper.

Officij. scriptoris sigillatoris et similitum officiorum.

Ipsius. s. archiepiscopi. Diffinitione. dicit Inno. quod hoc modo fiet diffinitio. diffinitum per nos procedendum ad visitationem provincie nostre. et dixit quod a tali diffinitione cum sit super executione officij sui non poterit appellari. de offi. or. irrefragabili.

In scriptis. Nota casum in quo scriptura regit. Alii eius queritur de antiquissimo facto quod testibus probari non potest. ff. de pba. census. de prescrip. ad audientiam. de pba. cum causis. Tertius in p. uileg. s. d. pxi. p. 200. Quartus in dimissiois. lxx. di. extraneo. Quintus in redeunte ab heresi. l. q. vii. saluberrimum Sextus in p. sitente. xxvii. q. i. omnes femine. Septimus in electione. de elec. quia propter Octavus in emphiteosif. l. de iur. emphi. l. i. Nonus in alienatione rei ecclesiastice. xii. q. ii. sine. x. q. ii. hoc ius. s. bis que si. a. plat. c. i. Decimus quando appellator ab interlocutoria. s. eo. li. de app. cor. di. Undecimus. quando variat circa procuratorem constitutum. s. de procura. c. i. Duodecimus quando hoc agitur uel non valeat contractus nisi in scriptis redactus sit. s. de pac. c. ij. l. de si. instru. contractus. j. de regu. iur. contractus. Tertiusdecimus in sententia excommunicationis.

Uisitati. presumuntur enim magis indigere. et ideo sunt primitus uisitandi. s. in. §. q. si forte.

Coactione. a principio non exigetur iuramentum per quod occultum perdere constringatur ex quo in sine iuramento referuntur aliqua corrigenda poterit inquisitor super his exigere iuramentum.

Aliquis. de quibus interrogati de plano nil dicunt. et tunc denunciantur episcopis ut inquirent finem formam decre. de accu. qualiter. ij.

Negligentiam. xviii. di. peruenit.

Debitam. s. statutam in iure nisi ex causa fieret commutatio. alias arbitria infligatur. s. de offi. dele. de causis.

Canonibus. x. q. iij. relatu. s. eo. cum apostolus. et c. s. opite. et c. cum nuper.

Officij. scriptoris sigillatoris et similitum officiorum.

Uisitati. presumuntur enim magis indigere. et ideo sunt primitus uisitandi. s. in. §. q. si forte.

Coactione. a principio non exigetur iuramentum per quod occultum perdere constringatur ex quo in sine iuramento referuntur aliqua corrigenda poterit inquisitor super his exigere iuramentum.

Aliquis. de quibus interrogati de plano nil dicunt. et tunc denunciantur episcopis ut inquirent finem formam decre. de accu. qualiter. ij.

Negligentiam. xviii. di. peruenit.

Debitam. s. statutam in iure nisi ex causa fieret commutatio. alias arbitria infligatur. s. de offi. dele. de causis.

Canonibus. x. q. iij. relatu. s. eo. cum apostolus. et c. s. opite. et c. cum nuper.

Officij. scriptoris sigillatoris et similitum officiorum.

Quoniam si universitas vel singularis persona ecclesias vel ecclesiasticas personas compulerit soluere pedagium vel guidagium vel exactiones pro rebus suis quas causa negociationis non deseruit vel pro personis singulares sunt excoicari et universitas interdici. nec prodest propria consuetudo. **L**e. hoc addit. q. de iocofani quibus constat aliquos has finas incidisse illos publice re debet et ipas sententias facere observari. e. ti. presenti.

Pedagogium. quid sit guidagium: et quid pedagium vide. s. de verb. sig. super qui busdam.

Canonico. pre. decre. sup. q. busda.

Civili. **L**. noua rec. instit. no. pos. l. ab ecclesijs. **L**. de sacrosan. eccl. placet.

Adatoris. f. q. si exigant a laicis.

Ecclesiarij. f. ecclesiarij et ecclesiasticarum personarum. na. res clericorum eodem privilegio gaudent quo res ecclesiarum ut. xvi. q. i. similiter et rationem ibi not. io. et ber. s. de pign. ex litteris. in gl. pe. nec est illud uniuersaliter verum ut no. io. xvi. q. iij. c. i.

Humano. positum ut dictum est. s.

Divino. legitur Gen. xlvii. ultra mediu. Subiecit Joseph oem terram egypti pharaoni et cunctos populos ei: a nouissimis terminis egypti vsq. ad finem eius pter terram sacerdotum. et sequit sic. **E**x eo tempore vsq. ad presentem diem in uniuersa terra egypti quinta pars regibus soluitur. et factum est quasi in legem pter terras sacerdotales: que libera ab hac conditio ne fuit. Item esdre. vij. vltra mediu. vbi dixit rex Artaxerxes suis ministris. vobis quoq. notum facimus de uniuersis sacerdotibus et levitis cantoribus et ianitoribus et ministris domus dei ut recte gal et tributum et annonas non habeatis potestate imponendi super eos. et concordat ad hoc. s. de immu. eccle. non minus.

Constitutionem. quam habes. j. de immu. eccle. c. i. et pro parte eius mentem vide hic decisam.

Negociandi. ad hoc de vi. et ho. de. c. vl. Et non in his que negociationis causa portant non in proprijs vel his que portant ad utilitate sicut solunt exactiones iste. **L**. de rec. et com. l. uniuersa.

Ad iuuare. s. eo. exigit. in prin.

Confuetudine. ad idem. s. eo. romana. s. procuratores. s. de capel. mo. c. vno. cum si.

Collegij. ex quibus hec cognoscantur no. s. de exce. pla. dilecta.

Predictis. proprijs. f. quas causa negociationis non deseruit.

Alium. j. de reg. iu. qui per alium.

Alieno. xvi. di. sicut non suo. j. de reg. iur. quod alicui.

Singulares. etiam epi. q. de ce. quia periculosum. de sententijs suspensio sum et interdici loquitur.

Universitas. in collegij eni vel uniuersitate excoicationis sententia pferri non debet. j. de sen. ex. romana. s. in uniuersitate. vbi de hoc. Et intelligo hoc etiam de uniuersitate vel collegio ecclesiastico. ut. s. de personis dixi in. xxi. glo. et facit. ff. si serui. vendi. l. altius. et de na. ex lib. ven. c. vno. de deci. q. iis.

Satisfecerint. ad instar excoicati pro manifesta offensa. s. de v. sig. ex parte. i. et c. se. j. de sen. ex. solet. et c. venerabilibus.

Perpetuo. Emanauit ad declaracionem de. s. e. romana. et correctiones eorum que ibi not. ber. et s. eo. c. nuper. et s. de accu. sicut olim.

Constitutionis. s. eo. c. i.

Negligentes. Contrarij not. ber. in predictis locis. sed aliud est visitare aliud de criminibus inquirere. ut dixi. s. c. i.

terdicti sententias ipso facto incur rant. nec ab excoicatione huiusmodi absolutione vel interdici relaxatione obtineant: donec exacta plenarie restituerint et de transgressione satisfecerint competenter.

Idem.

Perpetuo declaramus edicto archiepiscopi possit se in honore constitutionis felicitis recordationis Inno. pap. iij. predecessoris nostri super hoc edite sua prouintia visitare libere: lz non sint eius suffraganei negligentes et iterare visitatione eandem: ac procuraciones a locis recipere uisitatis: consuetudine: siqua forsitan ab ipsis suffraganeis uel ab alijs allegetur premissis contraria non obstantibus. **P**otest etiam idem archiepiscopus dum uisitat possessiones subditorum suffraganeorum audire ac absolueret consuetos: et ipsi penitencias iniungere saluantes.

Bonifacius octauus.

De consecratione ecclesie uel altaris.

Sanctam ecclesiam pollui sanguinis: aut seminis effusione contingat: ipsius cimiterium si contiguum sit eidem censetur esse pollutum: unde an requam reconciliatum fuerit: non debet in eo aliquis sepeliri. secus si remotum fuerit ab eadem. **N**on sic quoque in casu pueris sentimus ut uidelicet polluto cimiterio: quamuis ecclesie pinguo debeat ecclesia reputari polluta: ne minus dignum

erat. quod patet ex eo quod adultero indicta fuit purgatio

Sanguinis. humani et inuisi. unde si occidat canis uel humanus sanguis casu effundat ecclesia non est reconcilianda. et si sine sanguinis effusione occidat ibi homo. pura est torso ad collum bene reconciliat. ppter criminis horrox fm hu. qui no. hoc de co. di. i. ecclesijs. et est casus. s. e. pposuisti. vbi dicitur q. ppter homicidia et vulnera reconciliat ecclesia. no. dicit an in eis fuerit sanguinis effusio necne. et si extra ecclesiam vulnerat ad ecclesiam fugiat et ibi sanguinem spargat non reconciliat ecclesia. secus e contrario uel cu sanguine colligit in sentella. si aut supra tectum: pone cu sagitta homo interficit. Dixit ibi hug. q. no. c. si facienda reconciliatio. q. extra ecclesiam videtur factum. Sed quid si sanctus vir ibi occidatur niquid reconciliabit ecclesia: videt q. sic. q. iura indistincte loquuntur et sceleratius est iustus et sanctum occidere q. iniustum. xxij. q. v. si no. licet. In contrario videt cum ecclesia sanctificata sit non polluta. sed hoc verum est ex sanguinis effusi passione. sed ex ipsius effusi actione bñ polluit. iuxta illud. actio displicuit passio grata fuit. unde primu teneas. locu nō sanguinis non lauabunt.

Semine. humani non canum. et intelligunt hic quidam de semine fornicario. unde si vir cognoscit uxorem in ecclesia non reconciliabitur. hoc tenet hu. cuius glo. posuit io. de con. di. i. in ecclesijs. **C**on. et gaudolphus. S. ipe io. contra. qd. v. puto. allegabat. ff. de solu. l. q. dicim. et hoc no. xxxi. di. quoniam. lxxiii. di. ecclesijs. xxxii. q. iij. apostolus. nam multa licita ex loco sunt illicita. j. q. vii. accusatio. de immu. eccle. c. i.

Contiguum. contigua dicuntur quorum extrema se contingunt.

Pollutum. concor. j. de senten. excō. si ciuitas. vbi idem de ecclesia interdici distinguitur.

Pollutio. sanguinis uel seminis effusione ut. s. uel q. ibi fuit aliquis excō

Et iterare. repete fm constitutione et. qd. est. s. et idem repetas in. xxi. ver.

Alijs. puta subditis suffraganeorum.

Premissis. visitationi iterationi et procuracioni.

Obstante. ad idem. s. c. pr. cum suis concor.

Absolueret. No. casum in quo archiepiscopus in subditos suffraganeorum iurisdictionem habet. Jte per tota prouintia dat litteras indulgentiarum s. de pe. et re. nostro. alios casus habes. ix. q. iij. in summa s. de offi. or. pastoralis.

Saluantes. non nimirum auferas. xxvi. q. vii. alligant. et in eis imponendis consideret q. legatur de pe. di. v. confideret. et s. de homi. sic dignu.

Item ecclesiam. Emanauit ad declaraciones eorum que not. bo. s. eo. ti. c. i. p. prie ecclesia dicitur consecrata basilica non consecrata. de relit. do. c. i. s. contra non consecrata polluitur. s. aliter reconciliat. s. eo. c. vlti.

Pollui. quo ad opinionem hominum qui ea polluit qru in eis est. que eni sunt sancta conquinari non possunt. xv. q. vlt. c. vlt. de coha. cle. et mulie. v. et quid firmu erit aut stabile si sanctitas incorrupta conuipatur. **L**. de epi. et cler. si quec. et ob h. dico q. si pollutio fuerit occulta non debet reconciliari. Dixit eni theolo gi q. ideo reconciliat ecclesia: ut videntes laici ecclesiam sic lauare que non peccauit cogitent intra se q. tum pro lauacione peccatorum laborandum sit. et pbat hoc iure. q. ecclesia non iudicat de occultis. xx. di. di. erubescat. de simo. ma no. ob. de adul. significasti. q. dico q. adulteriu ibi publicu

municatus sepultus. s. co. consulti.

Ad hunc ad se trahere videatur quod est infra et hoc esse non debet. s. e. q. in dubio. ubi de hoc. ad idem. s. co. li. de preben. c. antepenult.

B principale. quod esse non debet. immo potius e contrario. i. de reg. iu. ac cessorum. cum suis conor.

C pariete. paries igitur divisionem inducit. ad idem. s. co. li. de elec. vbi periculum. s. in eodem.

D violatum. Nota q. l. accessorium sequatur principale contiguum: non tamen sequitur accessorium etiam contiguum ut hic. multo ergo minus principale sequetur accessorium. ut. s. pxi. rifo.

Loziosus. festa. xij apostolorum. quatuor evangelistarum et quatuor doctorum et confessorum ecclesie. s. gregory augustini ambrosij et hieronymi sub officio duplici debet solenniter celebrari.

Euodeno. s. dicit propter paulum et illos qui non fuerunt de numero. hi aut sunt. xij. Petrus iohannes iacobus zebedei andreas philippus thomas bartholomeus matheus iacobus alpheus simon iudas iacobus et matthias qui fuit in locum de scarioti.

Quattuor. marcus mattheum lucam et iohannem.

Sedis. solus papa habet non solum certum de sanctis prealij extollere sed etiam eos canonizare multiplici ratione. primo quia ista est vna de maioribus causis que inter christianos poni possunt. et sic est ad se. ap. referenda. de bapt. maiores. Secundo quia miracula attribuuntur fidei. hec igitur festio cum sit de fide precipue est ad sedem apostolicam referenda xxiii. q. i. quotiens. Tertio. quia ad papam spectat declarare dubia scripturarum qui filii sint legit. per venerabiles. multo fortius dubia sanctitatis. quia circa maiora maius periculum vertit. ideo et. s. de elec. vbi periculum. Quarto ne propter multorum episcoporum simplicitatem populum decipi contingat s. e. ti. c. i. et. ij. Quinto ne in finitum contingat sanctos multiplicari et sic deuotionem refrigerare et sanctitatem vilescere lxx. di. epi. videtur tamen ad id contra. s. de feriis. c. vlti. de cose. di. iii. c. i. vbi videtur quod episcopi hoc possunt. sed illud intelligitur de sanctis iam canonizatis. non enim omnium festa vbiq. colunt. hoc autem consequitur sanctus per canonizationem quod ecclesia pro eo solenniter et pro aliquibus solennius dicit officium ut hic. Item inter alios sanctos in letaniis nominatur et invocatur. et si ecclesia in canonizatione erraret quod non est credendum. sed accidere posset. de sent. ex. a nobis. ij. nihilominus preces in honore talis accepte et grante sunt. per fidem enim christi omnia purgant. de cobra. cle. et mu. vestra. Et esto quod veritas canonizationis deficiat non deficit fides. de bapt. debitum. de bapt. c. ii. et. iii. Dicitur enim quod cuiuslibet licet in secreto alicui defuncto quem sanctum credit pre-

maius aut accessorium principale ad se trahere videatur. Ad vnum sed plura cimiteria esse noscuntur: que quauis sibi coherentia pariter in medio se iunguntur. Ad eo quod violato eorum altero alterum licet de vno ad aliud per portam inter mediam habeatur accessus: non propter hoc reputabitur violatum.

Bonifa. octauus.

De reliquijs et veneratione sanctorum.

Loziosus deus in factis suis: et in maiestate mirabilis: cui ineffabilis altitudo prudenter nullis inclusa limitibus et nullis terminis comprehensa recti censura iudicij celestia pariter et terrena disponit: et si cunctos eius ministros magnificentis decorat honoribus et celestis efficiat beatitudinis possessores illos tamen ut dignis digna re pendat: posterioribus attollit insignis dignitatus: et premio vberiori retributione prosequitur quos digniores agnoscit: et commendat in gentior excellentia meritorum: sic et alma mater ecclesia eius sacra vestigia prosequens et exemplo ducta laudabili: sed vniuersos in regnis celestibus constitutos studiis honorare sollicitis et sonoris effere precationibus non desistat: gloriosissimos in christiane fidei principes arletas dei electos iustos seculi iudices lumina vera mundi: videlicet christi redeptoris apostolos numero duodeno contentos: qui uiuentes in carne predictam ecclesiam suo precioso sanguine plantauerunt ipsas erigendo sublimiter et disciplinis sanctissimis dirigendo reuerendissimos etiam presuros clarissimos quatuor evangelistas desuper quos diligentissima et fidelissima studia eidem ecclesie sacra euangelia illuxerunt. **E**gregios quoque ipsi doctores ecclesie beatos gregory: qui meritis inclitus se. ap. curam gessit. augustinum et ambrosium venerandos antistites ac hieronymum sacerdotij predicatorum titulo eximios professores sumis attollere uocibus laudibus personare precipuis: et specialiter disponit honoribus uenerari: horum quippe doctorum perlucida et salutaria documenta predicta illustrant ecclesias: decorant uirtutibus et moribus informentur: per ipsos preterea quasi luminosas ardentesque lucernas super candelabrum in domo domini positas errorum tenebris profugatis to-

ces ponigere ut pro ipso ad deum intercedat. sed solennes preces publice emittere uel solenne officium publice dicere nequeat ut dixerunt in no. et hosti. s. e. ti. Ad canonizandum autem sanctos inquirendum est an illi de quo canonizando queritur prior vita testimonium prebeat per laboribus multis moribus castis actibus strenuis. lxi. di. miramur.

Sportet enim hoc presenti testificatione predicari et bone fame personis non taceri. xii. q. ii. quatuor. et maxie queritur de simplicitate et humilitate: quod superbis deo resistit. humilibus autem dat gratiam. Item queritur an in vita perfectionis passus fuerit. vii. q. i. ois qui et. c. ibi adunati. et an passus fuerit ex charitate. i. q. i. vide. Querendum etiam est de miraculis factis in vita et post mortem. et quantum ad hoc quod sit miraculum quatuor requirunt. Primum quod ex deo non ex arte contingat. nec ex diabolo. nam miracula quatuor sunt per malos. i. q. i. teneam. et. c. prophetavit. necesse est enim martyres a deo ipetrasse quod madar. l. di. figs. preposita. Secundo quod sit contra naturam sicut de vga moysi: mutata in colubum. et de asina loquente ad balaam. s. d. here. cum ex iniuncto. Tertio quod sit ex vi uerborum sed hominis merito id contingat. nam panis et uinum potestate et virtute uerborum transubstantiantur in corpus et sanguinem. s. de cele. mis. cum marthe. s. q. i. uisisti. Quartum quod sit ad corroboracionem fidei. herba enim ministerio hominis transfit in uinum. s. h. nil ad corroboracionem fidei. et ideo ad canonizationem nisi hec quattuor concurrant miracula non predestent sed summas qui hoc no. s. e. ti. et moderni. s. d. testa. venerabili.

Alexander quartus. **De immunitate ecclesiarum cimiteriorum et aliorum locorum religiosorum.**

Quia nonnulli habentes temporalem dominium uel potestatis gerentes officium secularis libertate et immunitate ecclesiastica ledere ac minuere tanquam honoris et priuilegij ecclesiarum inuidi molunt: expedit quod per diligentiam et auctoritatem se. ap. que curam habet ecclesiarum omnium et tutelam contra talium ausus et conamina oportunitate remedium apponatur ut ecclesie ipse in plenitudine iuris sui et libertatis integritate letent: ac detestabilis malignorum audacia et insolentium nefaria temeritas propulsetur. **S**ane

hoc presenti testificatione predicari et bone fame personis non taceri. xii. q. ii. quatuor. et maxie queritur de simplicitate et humilitate: quod superbis deo resistit. humilibus autem dat gratiam. Item queritur an in vita perfectionis passus fuerit. vii. q. i. ois qui et. c. ibi adunati. et an passus fuerit ex charitate. i. q. i. vide. Querendum etiam est de miraculis factis in vita et post mortem. et quantum ad hoc quod sit miraculum quatuor requirunt. Primum quod ex deo non ex arte contingat. nec ex diabolo. nam miracula quatuor sunt per malos. i. q. i. teneam. et. c. prophetavit. necesse est enim martyres a deo ipetrasse quod madar. l. di. figs. preposita. Secundo quod sit contra naturam sicut de vga moysi: mutata in colubum. et de asina loquente ad balaam. s. d. here. cum ex iniuncto. Tertio quod sit ex vi uerborum sed hominis merito id contingat. nam panis et uinum potestate et virtute uerborum transubstantiantur in corpus et sanguinem. s. de cele. mis. cum marthe. s. q. i. uisisti. Quartum quod sit ad corroboracionem fidei. herba enim ministerio hominis transfit in uinum. s. h. nil ad corroboracionem fidei. et ideo ad canonizationem nisi hec quattuor concurrant miracula non predestent sed summas qui hoc no. s. e. ti. et moderni. s. d. testa. venerabili.

Duplici. dicitur quod officium duplex cum tota antiphona dicitur an psalmum et tota post psalmum. cum alias non tota sed solum principium dicitur an psalmum aliter: clericis et reliquo.

Quia nonnulli secularis potestates ab ecclesijs uel ecclesiasticis personis talias uel exactiones pro rebus uel possessionibus acquisitis uel acquirendis exigere non presumunt. nec eos compellere ad ipsas distrabendum uel ex manu suam ponendum. s. dicit. **T**emporale. quod ecclesiastico minus esse

uel exactiones pro rebus uel possessionibus acquisitis uel acquirendis exigere non presumunt. nec eos compellere ad ipsas distrabendum uel ex manu suam ponendum. s. dicit. **T**emporale. quod ecclesiastico minus esse

dubium nō est. xvi. di. si imperator. s. de malo. r obe. solite.

a Francie. accidentia facti exprimit nō localem decre. facit. vnde ea generaliter psequitur. j. r. s. de censu. c. i. eo. li.

b Honor. Quid dices si tributariū prediū donetur ecclesie: nūquid teneat ecclesia ad tributū? Dic q sic. qz res transit cum onere suo. x. q. ii. aut. sic aut. r aut. se. xvi. q.

c Exactiones. ad huc puidetur. j. eo. clericis.

d Ponendū. dicit de iudeis q tenent ad decias pdiales. qz si ipsi nō colerēt alij colerēt. s. d. dec. d. terris. sic dicebāt isti laici aut ex manū uestraz ponatis bec predia. aut ex actiones soluat: ut uel a nobis uel ab alijs collectas r talias de ipsi possessi bus habeamus.

e Ecet domum. Binide decr. in quatuor partes. In prima ponit cōstitutionis cam usqz ibi. sit itaqz. In secunda qualis boies debeāt se habere in ecclesijs r a quibus abstinere usqz ibi: ordinarij. In tertia q ordinarij p se uel per alios hoc faciāt obseruari usqz ibi: qui uero. ibi cōminat penaz: in otra faciēt.

f Sanctitudo. sūptū ex psalmo. dñs regnauit decorem.

g In pace. ex psalmo notus i idea.

h Cultus. naz erit cultus iusticie silentiū. v. q. iiii. in loco.

i Pacificus. ē eni rex pacific⁹ r uenit paces docere. xxiiij. q. i. nisi bella. io. an.

k Instruat. per bonū exemplū. vii. q. i. s. cum uero.

l Reficiat. per doctrinaz. xxxvi. di. si qz uult. naz anima cibo spūali nutritur s. de off. ordi. inter cetera.

m Abidē. attollant qd est infra.

n Jesu christi. Jesus hebraice: dicitur latine saluator. chrisus grece latine dicitur unctus. christiani a christo. de sacr. vnc. c. vno. s. i frōte r primo apud antiochiam fuit nomē illud. xxii. dist. c. sacrosancta.

o Peccatis eoz neminem eni uult perire. de bap. maiores. s. caute. io. an.

p Ordie. ad cor eni respicit deus. xiiij. q. v. siquid inuenisti.

q Tel. i. saltē.

r Capitū. l. di. in capite. io. an.

intelligim⁹ q in regno francie cōmunie scabini seu cōsules r alij domini temporales: r bi qui iurisdictionem in ipsi cōmunijs ciuitatibus castris r uillis temporales exercent: uel quibus in illis cōmissa est executio iusticie secularis molesti sunt nimis ecclesijs super pluribus r infesti: r inter cetera nituntur r student ut illi collectas r talias r alia huiusmodi eedem ecclesie preteru bonoz que acquisiuerunt tribuant r persoluant: uel extra manū suam ponant huiusmodi acquisita. Volentes itaqz super bis omnibus put expedit sollicite providere: totqz temerarijs ausibus cōgruis presidijs obuiare: auctoritate ap. prehabita cum fratribus nostris diligenti deliberatiōe decernimus nō licere prefatis cōmunijs scabinis: et bi qui in eis iurisdictionē temporalem obtinēt uel iusticiam secularē exercent talias uel collectas seu exactiones quaslibet ecclesijs uel personis ecclesiasticis imponere uel exigere ab eisdem pro domibus predijs: uel quibuslibet possessionibus ab eisde ecclesijs uel personis ecclesiasticis legitime hactenus acquisitis uel in posterum acquirendis etiaz si ipse ecclesie uel persone uel res huiusmodi sint infra illorū districtum uel territorium constitute.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus.

Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus.

Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus.

Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus.

Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus.

Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus.

Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Rego. x. in generali concilio lugduū.

o Ecet domum domini sanctitudo decet: ut cuius in pace factus est locus eius cultus sit cum debita ueneratione pacificus.

Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quietas cōuersatio deo grata insipientibus placida: que cōsiderantes nō solum instruat sed r reficiat. Cōuenientes ibidem nomen illud: quod est super omne nomē a quo aliud sub celo non est datum hominibus in quo saluos fieri credentes oporteat: nomen uidelicet Jesu christi qui saluum faciet populū suum a peccatis eorum exhibitio ne reuerentie specialis attollant et quod generaliter scribitur ut in no

o Intentis. ut nil animus cogitet q precetur ad quod sacerdos populū excitat sursum corda dicendo. de conse. di. i. quando.

p Parlamenta. Nota contra yniuersitates italie que frequenter faciunt in ecclesijs talia parlamenta.

q Turbare. ad hoc. s. de sen. excō. ueniēs. in aut. de sanc. epif. s. siquis tam sacra. colla. ix.

mine iesu omne genu flectatur singuli singulariter in seipsis implentes: precipue dum aguntur missarum sacra ministeria gloriofum illud nomen quancocunqz recolit flectat genua cordis sui quod uel capitis inclinatione testentur: at tendantur in locis eisdem intētis precordijs sacra sollempnia deuotis orationib⁹ insistatur nullus in locis eisdem in quibus cum pace ac quietate uota cōuenit celebrari seditionem excitet: r clamorem moueat imperuē cōmittat. Cessent in locis illis yniuersitatum r societatum quarūlibet consilia cōciones r publica parlamenta. Cessent uana r multo fortius federa r ppba colloquia. Cessent cōfabulationes quelibet: sint postremo quecunqz alia que diuinijs possunt turbare officium: aut oculos diuine maiestatis offendere ab ipsis proter sus extranea: ne ubi peccatorū est uenia postulanda ibi peccandi delectatio occasio aut deprehendatur peccata cōmitti. Cessent in ecclesijs earumqz cimiterijs negociationes r precipue nūdinaruz ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium iudiciorū strepitus cōquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agatur: sint loca eadem a laicorū cognitionib⁹ aliena. Ordinarij loco hoc faciāt obseruari: suadenda suadeant interdita huius canonis auctoritate cōpescant: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos r ad premissa idoneos deputando: r nihilominus processus iudicij seculariū ac specialiter prolate sentētie in eisdem locis omni careāt roborē firmitatis. Qui uo premissas inhibitiones animo petulanti contēperint preter processum ordinariorū r deputandorum ab ipsis diuine ultionis r nostre poterūt acrimonia formidare: donec suum cōfessi reatu a similibus firmato pposito deliberauerint abstinere.

o miffa. viij.

o Clericis laicos infestos oppido tradit antiquitas: quod et presentiu experimenta temporuz manifeste declarat: duz suis finib⁹ nō contenti nituntur in uentuz ad illicita frena relaxar: nec prudēter attendūt quā sit eis i clericos ecclesiasticasue psonas r bōa interdita potestas: ecclesiaz prelatis eccle

e Oppido. i. ualde.

f Antiquitas. ii. q. vii. laicos. r. c. laici. r antiquitati credulitas r fuerētia debet. xi. di. catholica. r. c. ecclesiasticaz. s. d. trāsa. q. to.

g Tempoz. s. de censu. felicitas. r de elec. fundamenta.

h Cōtēti. r male. xiiij. q. i. c. i. d. sepul. c. i. j. de pui. c. i.

i Potestas.

r Committi. Non enim debent ibi misceri scelerib⁹ ubi de peccatis est uenia postulanda. in aut. colla. viij. ut liceat. ma. r auie. s. quia uero. ita r. s. eo. titu. immunitatez. ad idem de accu. qualiter. et. r. vnde vi. meminerint.

s Cimiterijs. s. cū ecclesia.

t Negociationes. nam dominus negociatores eiecit d templo r mensas numulariorum euertit. i. q. iij. ex multis. lxxxviii. di. eijciēt. palea est. r est ratio. quia talia difficile sunt sine peccato. ut ead. di. quoniam non cognoui. et de pe. di. v. qualitas.

u Seculariū. idem. s. e. c. i. Ecclesiastica uero iudicia ibi tractari possunt. ii. q. ii. c. vlt. r. s. de ap. qua fronte. io. an.

x Suadēda. que. f. dicta sūt usqz ad uer. nullus.

y Compescant. per censurā ecclesiasticam uel aliam arbitriam penam. s. de offi. de le. de causis. io. an.

z Processus. quid de cōtractibus inittis in ecclesia nunquid ualebunt: dic q non debent fieri r qui faciūt peccat per hanc decre. tamen cōtractus tenent. nam cum tantuz processus r sententias iudicium irriter r penalis sit constitutio penam non extendā. j. de regul. iur. in penis. cum suis concoz.

a Deputandorum. i. illoruz quos debet ordinarij deputare assiduos et ad ista idoneos.

b Acrimonia. i. acrez penaz r dicitur quasi acris monitio uel. i. pena excoicatiois qsi a gremio ecclesie expellentes.

c Abstinere. bec est uera penitentia. de pe. di. iij. c. i.

d Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

e Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

f Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

g Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

h Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

i Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

j Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

k Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

l Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

m Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

n Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

o Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

p Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

q Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

r Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

s Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

t Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

u Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

v Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

w Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

x Clericis. in pma pte ponit excessus laicorū q clericis collectas raltas r onera iponebāt r excessus clericorū q talibus pntiebāt. scdo ibi nos igit. pcepit psonas ecclesiasticas p reb⁹ suis uel ecclesijs nil a laicis soluere debē absqz licētia ap. se. sub quocūqz colore mutui subuētōis boni uel alio quolibz ut etiā ipi laici ralia nō exigant uel recipiāt. nec occupēt q cūqz mō dposita ecclesiaz uel psonaz ecclesiasticaz. singularis p factiēs excoicat yniuersitates infidit q pene locū hēant in pmissiōib⁹ factis etiā an hāc psti. si postmod soluat uel recipiāt r ab his suis solus pa pa absoluit pter q i mortis articulo. tertio i. v. nō obstantib⁹ oia p uilegia derogātia huic pstitutioni cassat r irritat.

Satisfactus, ergo non sufficit cautio immo debet precedere satisfactio, sicut cum quis excoicatus est pro manifesta offensa. s. de ver bo. sig. ex parte. i. r. c. se. uel pro manifesta contumacia. ut. j. de sen. excom. venerabilibus. s. secus.

Absoluitur, tunc demum poterit ab ordinario absolui. ex quo pa pa sibi non referua uit. de sen. ex. nup.

Qui. contra hos qtra quos hic providetur ar guebat ber. de pri uile. quarto in glo. i. in fi.

Subditis. s. so lis subditis impar et tam clerici cope tebat actio de dolo ad suum damnum consequenduz que copetit quoniscunqz aliquid dolo fit. r a lia actio deficit. ff. de do. l. i.

Libertatis. isti s. quo ad vba no vi derentur infringere libertates. in infrin gebant quo ad me tem faciendo frau dem de psona ad p sonam. na de quo dic ut. xliij. q. iij. ple riqz. s. o pule. qua ro. ff. de le. l. contra j. de reg. in. c. vl. r o tales habebas pro uisum. s. de sen. ex. grauem.

Subiacere. in sta tutis potestatis consiliorum r scripto ribus statutoz que sunt o libertate ec clesie dic ut. s. de se ten. ex. nouerint.

Statutum. s. e. super spe cula.

Plebanis. quod intellige ut dicitur.

Leges. non enim debent velle videri secularium vel forensium di scepationum periti. l. de epi. r cleri. repetita.

Physicam. non debet hoc facere sub specie languentium curan dorum fratrum. s. e. non magno.

Clementis quam non habemus. s. eius mentem hic inserit. r in ciebat habito cum fratribus nostris concilio.

Declaramus. s. no. approbatam opi. qof. qui hoc dicebat in sum ma huius. in fi. r concord. pe. de sam. r abbas. r est ratio. qz ostitutio illa penalis erat. r ideo restringenda. j. de regu. in. in penis. cu suis concord. non ob. de elec. dudum. ij. vbi dicitur qz idem iudicium r. quia illud habet locum in casu ipsi? decre. f. quo ad pluralitates. Itz quo ad ordines. vides enim qz archidiaconus no cogit nisi quo ad dia conatum. de elec. cum in cunctis. ergo nec habens curam animaz. s. h est falsum. ut. s. e. li. de elec. licet canon. Reprobata est aut opi. ber. inno. fm quosdam libros r hosti. qui dicebant hrum ppter di ctam decre. dudum. item ex eo qz quis habet cura sacerdos fieri dz. s. sacerdotes pbibentur p ipsam decre. honorij. s. r cura habentes Item ex eo qz ostitutio fauorabilis erat. r sic amplianda. j. de reg. tur. ordia. Item ex eo qz predicare teneb. r sic debet esse sacerdos. r vi. q. i. ad iij. s. p. s. r ex ordine non ex cura coprehendit constitutione honorij. r interdum de necessitate no habent fieri sacer dotes rectores parrochialium ecclesiarum. ut. s. e. li. de elec. statutum. uel pone qz annus no elapsus. uel pone secum dispensatum p. decre. s. de elec. cu ex eo.

Ratione. q. d. si haberent dispensatiue vel alio modo psonatum cum illis ecclesijs bene tenentur ostitutione. vel si essent presbyteri tenentur non ratione ecclesie. s. ordinis. ut. s. dixi.

Capellas. Quid si vnicam habet capellam. si arguamus a ver bis saltem due debent esse. ad hoc. j. de reg. in. pluralis. cu suis con cor. ad hoc de deci. ad audientiaz. tutius videt rtrarium tenere. ad hoc. ff. vi bo. rap. l. ait pretor. s. homines. in fi. eo. ti. in pn. ad idem s. eo. li. de elec. c. penul. i. rno. s. de pri. ut p uilegia. ibi aperiant ec clesie. i. ecclesia. i. di. oes leges. cuz suis pcor. r. ij. q. i. in primis. nec

ob. ar. a verbis. quia non dicit hoc. nisi fuerit plebania habens capellas. s. di citur in plurali plebanie habentes capellas. r pluralitate capellarum ad plu ralitate plebaniarum referam. ar. predi. decre. ut p uilegia.

Perpetui. s. de capel. mo. c. vno.

Ab ipsis scilicet plebanis vel capellis r melius.

Absqz causa rationabili de capel. mo. c. vno. vbi. o h.

Periculosa. tracta fu it de extrauanganti gra uis r dolore non vacua.

Quacumqz. du in approba ta. s. de uo. c. vno. eo. li.

Expresse. s. e. li. de re gula. c. i. r. ij. r in casu isto in ter expressam professionem r tacitam non est differentia sicut alibi est. s. de elec. nullus. r. c. indemnitatebus.

Professus. nam p fessus non potest redire ad seculuz qd dic ut. s. de reg. in. o sulti.

Temere. ex causa enim li cet habitum transformare: si iusta sit puta timor. s. de vit. r bo. de. clerici.

Conuentus. alibi dat p lar? licentia sine requisitoe puent? s. e. li. de elec. si religiosus. ij. rno. s. illud fauore ecclesiaz vacantiu. ad ide. s. de testa. c. vl. r illud fauore vltimaz vo luntatu. r qz p u executionis testamentoz onus.

Cicilia. r tuc pot oia sine quibus in studio omode esse no possit. qd dic ut not. ij. q. vii. cuz pastoratis. de accu. ex parte.

Hoz. f. qz apostatar dimit tedo hitu. uel qz vadit ad stu diu sine licentia.

Ipsa facto. spale in religi olo apostata. qz alias aposta ta no e excoicat? s. excoican dus fm qz no. io. r ber. xxxij. di. si quis ex clericis. de vit. r bo. cler. si quis ex clericis. de aposta. c. iij.

Dimisso. quid si no dimi serit habitum? v? qz tuc doctores no sint excoicati. qz hec pena no est ampliada j. de reg. in. in penis. dic ptra qz coicant in crimine. r sic eade r no mtozi ex coicatione ligant. de sen. ex. nuper. r. c. si coebine. r in hoc poterit dici hoc potius venire ad declaratione iuris veteris qz nouu casum ponere.

Scienter. vbi incederet in habitu no haberet locu ignorantia. s. vbi dimi serant habitum probabiliter poterant ignorare.

Retinere. s. no. officiu doctoris scholaré de scholis expellere. r p id qd dic retinere. dicas qz hz doctor sciat monachu habere domu iux scholas doctoris in domo p pna audire. excoicatus non est. ia. n. inbibere non possit qui stet in domo p pna. r facit qd dixi. j. de reg. in. locupletari. Quid si monach? no vult exire scholas? v? p hac lram qz licite vi possit expelli. ad hoc de sen. exc. veniens. r hoc maxie si vo possit opinio. qz excoicatus non gauderet p uile gio canonis. qd non est verum fm io. ber. r hostien. qui de hoc no. xvij. q. iiii deinceps. de senten. excō. contingit. i. Quid si non potest expelli? exeat scho las doctor ad instar eius. quod dicimus cum excoicatus intrat ecclesiam. ut no. xi. q. iij. sicut apostoli. r per modernos. s. de sen. excom. nuper.

Simili. qz coicant in crimine ut dixi. r qz o ditor: sibi no reseruaui absolu toez. alijs indulsisse v? s. de sen. ex. nuper. r facit qd no. s. e. sup specula.

Episcopus. emanauit ad declarationem eoz que no. ber. inno. r moder. s. e. clericis vbi videbat glo. r hosti. sentire. qz generale vicariu uel bali mu possit dare ad talia. s. n specialé. S; ex verbis ipsoz olim teneba rtrariu nam dicunt qz si appelletur in tali causa. dz appellari ad ipsum prelatu r ipse alij delegabit. s. etiā fm eos specialiter poterat delegare. Quid ergo iuris de prelati temporalé iurisdictione habentibus babes hic. r quomodo ea comit tere possint. Quid iuris de clericis iniuriam passis r quomodo de ipsa con queri possunt babes. j. de homici. prelati.

Hoc maleficio. ergo r specialiter comittit. dicit hostien. s. e. clericis. qz sibi placeret. qz aut daretur clericis licentia tales causas iudicandi per seipos. aut talium causaz potestas ipsis tolleretur. cum commissio sit contra ius. ff. de of. eius cui man. est iur. l. i.

Iusticia mediante. Quid si contra iusticiam dic idem. nam episcopus qui mandauit iusticiam fieri non est in culpa si iusticiarius delinquat. r absit qz ea que propter licitum r bonum r. c. xxxij. q. v. de occidendis. non ob. j. de bo mi. is qui madat. quia ibi culpa precessit: r casus qui culpam sequitur bene

imputatur. de hoc plene de homi. sicut dignum. hic nulla culpa precessit.

Liceat. s. e. clericis. r. c. sententiam.

Possunt. ergo potest quis per alium quod non per se. de hoc dicit. j. de regu. iu. potest quis.

Sponsalibus. Emanavit ad declarationem eorum que no. xxvij. q. ii. si quis desponsa

nerit. ij. s. e. ti. ad audientiam.

Puris. conditionalia non inducunt publice honestatis iusticiam. ut dicitur in fi.

Certis. ut si promisit ducere bertam filiam titij. incerta sunt quando promisit ducere vna ex filiabus titij. ad hoc. s. e. c. ex litteris. ij.

Conanguinitatis. infra gradum quartum. s. de consan. non deder. r. iste erat casus. s. eo. ad audientiam.

Affinitatis. in pmo gener r quarto gradu vel ceteriori. s. de consangu. r. af. no. debet. r. cuz talis affinitas annullat matrimoniu qm precessit. secus si secuta fuerit. de eo qui cogno. consang. yro. sue. discre. tionem.

Frigiditatis. s. de frigi. p. rotum.

Religionis. precedentis. qz tunc nullu est matrimoni- um vel sponsalia. si sequitur tunc dissolvit sponsalia. ut. s. d. conner. r. tu. ex publico. r. c. ij.

Alia. sicut dicebat predi- ctus canon. xxvij. q. ij. si quis desponsaverit. r. multe alie cau se reperiuntur. puta votu so- lenne cognatio spiritualis et legalis r reliqua impedimen ta. ut dixi in summa. iij. li.

Consensus. puta contracta ab infante vel furioso. s. e. di lectus. de desponsa. impu. litte teras. r. c. accessit.

Dissolvendum. bñ g dicebant hug. io. r sui sequaces q dicebat monachuz sacerdotē frigidu r similes psonas rtrahendo cum aliqua impedire oēs cō sanguineos rtrahere cū eadē. ut no. in pdicto. c. si quis desponsaverit.

Publice honestatis. s. c. spōsam. publice enim honestum est exquo consan guineus meus consenserit in bertam. qz ego illam habere non possum.

Idem fecit. s. quia sponsalia contraxerit. sponsalia vō sunt futuraz nuptia rum promissio. ff. e. ti. l. i. xxx. q. v. nosstrates. vnde adverte. si cum prima con traxerit de futuro. r postmodū cum secunda consanguinea in prohibito gradu eodem modo rtraxit. r secundam cognovit. nec primā habere poterit. ppter affinitatem supervenientē. que solvit sponsalia de futuro. ut. s. de eo qui cog. consang. vx. sue. veniens. i. r. c. ex litteris. secundam habere non poterit. qz pu blice honestatis iusticia illum contractum impedit r dirimit. ut. s. rifo. pxi.

Derogatur. No. qz licet superviens affinitas dissolvat sponsalia de futu ro. superviens tñ iusticia publice honestatis ipsa non dissolvit r merito. secun da enim sponsalia tollunt p publice honestatis iusticiam ex primis inductaz. nō ergo ex secundis potest esse honestas que tollat primā. r est si. lviij. di. sigs.

Obligatus. nisi cum alia non ipsius consanguinea contraheret p vba de pre senti. s. e. si inter. vel superveniret aliquod de his impedimētis q dixi in sum mola circa prin.

Ille vō. reprobatu opi. imno. de spon. duorum. c. i. vbi dicebat qz sponsa lia sub conditione contracta inducitur publice honestatis iusticia. hosti. pta s. eo. ad audientiam.

Ante. secus si post. quia tunc non deesset consensus sed esset perinde ac si a principio pure contraxisset.

Presenti. quid si contrahit p verba de futuro. nunquid soluta sunt prima sponsalia conditionalia? credo qz sic. si enim prima sponsalia inducunt publi ce honestatis iusticiam. p iusticiam publice honestatis supervenientē ex secū dis non solvantur. ut. j. pxi. rifo. s. si p primam non inducitur iusticia. puta qz per iusticiam supervenientē ex secundis bene solvantur prima. licet in ve ritate prima sponsalia dicenda non sint. exquo consensus defecerat ut hic. sic enim est in alijs impedimentis. s. de eo qui cogno. consang. vx. sue. veniens. cum si. vnde si post secundum contractum superveniat conditio. dico qz pri mum matrimonium rsumare non potest. publica enim honestas non insur git a die contractus s. a die conditionis. r ideo publica honestas que pvenit conditionem habet matrimoniu impedire r dirimere. ut. s. i. rifo. cum p b reddatur inhabilis prime. de iurcturan. quemadmodum.

Conditionem. bec vera intelligas. nisi interueniat carnalis copula. quia

nō liceat eas nī cū iurisdictionē ob tinent tpalē dñi r pñt metu irregu laritatis cessante alijs delegare.

Sonifacius octauus.

Explicit liber tertius incipit quartus De sponsalibus r matrimonijs.

Sponsalibus. pu ris r certis. etiam si cōsanguinitatis affinitatis frigiditatis religionis aut alia quavis ratione sint nulla: dūmodo non sint nulla ex defectu consensus oritur efficax ad impediendū r dirimendum se quentia sponsalia vel matrimonia non aut ad precedentia dissoluen dum impedimentū iusticie publi ce honestatis. Quare ille qui spō salia pure ac determinate cū aliqua muliere rtraxit: r postmodū cum secunda prioris cōsanguinea idē fecit: ex priorum sponsalioz uigo re quibus per publice honestatis iusticiā ex secundis sponsalib⁹ sub secutā minime derogatur: ad ma trimoniū contrahenduz cū prima remanet obligatus. Ille vō qui sponsalia cum aliqua muliere sub cōditione cōtraxerit: si postmodū ante cōditionis euentum cū alia

tunc receditur a conditione. de condi. ap. de illis. r sic esset ibi con sensus r matrimonium. vnde tum propter affinitatē. tum propter iusticiam non teneret matrimoniu postea cum consanguinea con tractum. r intellige de conditione honesta. non de tali que habeat pro non adiecta. s. de condi. ap. c. vlti. quia illa inducerent publica honestatē. ac si pñt contracta fuissent.

Sponsalibus. pu ris r certis. etiam si cōsanguinitatis affinitatis frigiditatis religionis aut alia quavis ratione sint nulla: dūmodo non sint nulla ex defectu consensus oritur efficax ad impediendū r dirimendum se quentia sponsalia vel matrimonia non aut ad precedentia dissoluen dum impedimentū iusticie publi ce honestatis. Quare ille qui spō salia pure ac determinate cū aliqua muliere rtraxit: r postmodū cum secunda prioris cōsanguinea idē fecit: ex priorum sponsalioz uigo re quibus per publice honestatis iusticiā ex secundis sponsalib⁹ sub secutā minime derogatur: ad ma trimoniū contrahenduz cū prima remanet obligatus. Ille vō qui sponsalia cum aliqua muliere sub cōditione cōtraxerit: si postmodū ante cōditionis euentum cū alia

prioris consanguinea p verba con traxerit de presenti: cum secunda remanere debet: cum ex sponsa libus. conditionalibus ante condi tionem extantem sicuti ex consen sum non habētibus r incertis nul la publice honestatis iusticia oria tur.

Sonifacius octauus.

De desponsatione impuberum.

Sinfantes adiuuicē vel vnus maior septēnio r alter minor spōsalia con traxerint: ipsi vel paren tes p eis: nisi p cobabitationē co rū murā seu alias vbo vel facto ipsoz liqdo appareat: eosdē i eadē uolūtate factos maiores septēnio pdurare: spōsalia huiusmodi: que ab initio nulla erāt: p lapsū dicti tē poris minime rualescunt: r ideo cū sint nulla rōne defectus r sensus publice honestatis iusticiā non in ducunt. Idem quoqz si pubes et impubes vel duo impuberes non proximi pubertati: r in quib⁹ etatē malicia nō supplebat: p verba cō traxerint de presenti. spōsalia enim illa que iuris interpretatione tan tum fuerunt sponsalia de futuro. li cet verba consensum exprimentia de presenti haberent r matrimoni um rtrahere intenderent rtrabē

Sinfantes. Ibi sponsalia contrahere non possunt. cum etas illa quod videat ignoret. C. de fal. mo. l. i. ad hoc. s. eo. li. de tempo. ordi. nullus. C. de iur. deli. si infanti.

Septennio. No. qz licet quo ad pubertatem sit in sexu differen tia in numero annorum. s. e. puberes. r. c. rtrahetur. quo ad infan tiam secus. quia vterqz infans minor septennio. ut hic. r. s. e. litte ras. r. c. accessit.

Eis. ignorantibus vel scientibus non curo s. aliter in maioribus ut. i. s. pono.

Verbo. qz post septenniu adiuuicem vocant se sponsos.

Vel facto. ut qz post septenniu secum tacet vel eā osculat. ut spō sus vel bis si. r sic non refert. an quid fiat verbo vel facto. de ap. di lecti. r. c. ut nostrum. r ad hoc concor. de resti. spo. ex parte.

Conualescunt. j. de reg. iu. non firmatur. r intellige per hoc. c. so lutionem quam dixi. j. de reg. iu. non firmatur. e. li. f. qz solo tempo ris contractu non firmatur quod a principio nō valebat. sed nouo subsequenti consensu interdum tacito interdum expresse bene hic vides. r ibi plenius dixi.

Inducunt. s. e. c. proxi.

Supplebat. s. de spon. veniens. r. c. ad id quod. s. e. puberes. r c. de illis. Et sic no. qz si malicia suppleat etatem rtrahere poterūt matrimoniu. r. rcor. s. e. c. vlti. r. c. de illis. r est hoc cōtra opi. tan. r hosti. qui dixerunt in predi. decre. de illis. qz ad hoc ut teneat ma trimoniū contractū inter minores. in quibus malicia supplet etatē requirit qz inuicem se cognouerint. cum de hoc aliter constare non possit ex quo sunt minores. s. j. g. ibi d. cui concor. ber. imno. r ab bas. r hoc verum. r hic approbatur. Quid si puer minor. xiiij. an. multas mulieres cognouit. r mulier minor. xij. an. a pluribus est cog nita. bi contrahunt matrimoniu. quis habet dicere tale matri moniu pter carnalē ad inuicem copulam non tenere.

De futuro. approbatur quod no. ala. tan. ber. g. imno. r hosti. s. e. a nobis. r probabatur olim hoc per decre. s. e. attestaciones. r. c. ul. r. s. de condi. ap. super eo. sepe enim extra id quod agitur tacita nascitur obligatio. ff. commo. si is cui comodatum. s. vlti.

Matrimonium. r non sponsalia. vnde non videbatur sponsalia ad hoc. s. de offi. dele. cum super. ff. de sponsa. questum. C. si quis alteri vel sibi. l. multum interest. nec matrimoniu. quia etas probi